

Erasmus+

restART for ART Projesi

2020-1-RO01-KA227-ADU-095778

Fikri Çıktı 1

"Kültürel Haritalama"

Avrupa Komisyonu'nun bu yayının üretimine verdiği destek, yalnızca yazarların görüşlerini yansıtan içeriklerin onaylandığı anlamına gelmez ve Komisyon veya Ulusal Ajans içerdiği bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz.

Proje Ortakları

Romanya'dan Koordinatör:

Asociatia "Centrul pentru Dezvoltarea Instrumentelor Structurale"
(CPDIS)

E-mail: asociatia_cpdis@yahoo.ro

Web Sayfası: <http://www.cpdis.ro>

Facebook: <https://facebook.com/AsociatiaCpdis/>

Letonya'dan Ortak:

"Creative minds for Culture"

E-mail: mindsforculture@gmail.com

Web Sayfası: <http://www.mindsforculture.com>

Facebook: <https://www.facebook.com/CreativeMindsforCulture>

İspanya'dan Ortak:

"Academia Postal Tres"

E-mail: info@postal3.es

Web Sayfası: <http://www.postal3.es>

Facebook: <https://www.facebook.com/academiapostal3>

Türkiye'den Ortak:

"Belen Kaymakamlığı"

E-mail: belenkaymakamligiab@gmail.com

Web Sayfası: <http://www.belen.gov.tr>

Facebook:

<https://www.facebook.com/groups/belenkaymakamligiprojeofisi>

İçindekiler

LETONYA

Giriş – LETONYA'nın Tanıtımı	4
Bölüm 1 – Ulusal kültür ve kültürel etkiler	7
Bölüm 2 – Yerel Kültür, kültürel olaylar ve tezahürler	10
Bölüm 3 – Kültürel yerel ortaklar, tanıtım ve faaliyetler.....	13
Bölüm 4 – COVID-19 bağlamında kültürel durum	15
Bölüm 5 – Veri toplama ve verilerin analizi	17

İSPANYA

Giriş – İSPANYA'nın Tanıtımı	24
Bölüm 1 – Ulusal kültür ve kültürel etkiler	27
Bölüm 2 – Yerel Kültür, kültürel olaylar ve tezahürler	30
Bölüm 3 – Kültürel yerel ortaklar, tanıtım ve faaliyetler.....	33
Bölüm 4 – COVID-19 bağlamında kültürel durum	35
Bölüm 5 – Veri toplama ve verilerin analizi	37

ROMANYA

Giriş – ROMANYA'nın Tanıtımı	49
Bölüm 1 – Ulusal kültür ve kültürel etkiler	51
Bölüm 2 – Yerel Kültür, kültürel olaylar ve tezahürler	54
Bölüm 3 – Kültürel yerel ortaklar, tanıtım ve faaliyetler.....	57
Bölüm 4 – COVID-19 bağlamında kültürel durum	60
Bölüm 5 – Veri toplama ve verilerin analizi	62

TÜRKİYE

Giriş – TÜRKİYE'nin Tanıtımı.....	69
Bölüm 1 – Ulusal kültür ve kültürel etkiler	71
Bölüm 2 – Yerel Kültür, kültürel olaylar ve tezahürler	74
Bölüm 3 – Kültürel yerel ortaklar, tanıtım ve faaliyetler.....	76
Bölüm 4 – COVID-19 bağlamında kültürel durum	78
Bölüm 5 – Veri toplama ve verilerin analizi	80

LETONYA'nın Kültürel Haritası

Giriş – LETONYA'nın Tanıtımı

Letonya, Doğu Avrupa'da, Baltık denizinin yanında bulunan, üç Baltık Devletinden biridir. Letonya hem Avrupa Birliği hem de NATO üyesi bir ülkedir. Letonya 18 Kasım 1918'de bağımsızlığını ilan etti, ancak 15 Haziran 1940'tan 21 Ağustos 1991'e kadar olan zaman diliminde iki ülke - Almanya ve Sovyetler Birliği - tarafından işgal edildi.

Letonya; Estonya, Litvanya, Beyaz Rusya ve Rusya ile komşudur ve konumu nedeniyle Letonya kültürü, tarihi olayları, etnik yapısı ve dini etkilenmiştir. Letonya dört bölgeye ayrılmıştır: Vidzeme, Zemgale, Kurzeme ve Latgale.

Anketlere göre, Estonya nüfusunun sadece %14'ü kendilerini dindar olarak görüyor, Litvanyalıların çoğu kendini Katolik olarak tanımlıyor, ancak Letonya'da hem Lutheran hem de Katolik sayısı çok fazla ve bu da tarihsel yönlerle ilgilidir. Letonya'da üçüncü en büyük dini grup, tarihi olaylardan ve ülkenin coğrafi konumundan etkilenen Ortodoks'tur.

Letonya'nın 1,9 milyon nüfusu vardır (%62,5'i Letonyalılar, %24,7'si Ruslardır), tek resmi dil Letoncadır.

İsveç'in saltanat dönemi (16.-18. yüzyıl) ülke tarihinde altın zamanlar olarak kabul edilir ve hem Letonya'nın bir kısmı - Vidzeme - hem de Estonya topraklarının bir kısmı onun hükmü altındaydı. İsveç zamanları denilen zamanda, Baltık Devletleri bağlamında, 19. Yüzyılda Letonya'nın kültürel gelişiminde önemli bir rol oynayan prestijli bir yükseköğretim kurumu olan Tartu Üniversitesi Estonya'da kuruldu (1632).

18. Yüzyılda, Baltık bölgesinde hüküm süren büyük güçler arasındaki mücadelenin bir sonucu olarak, Letonya toprakları Çarlık Rusya'sının bileşimine dâhil edildi. Bu, kronolojik olarak üç aşamada gerçekleşti: Rusya, Büyük Kuzey Savaşı'nda (1700-1721) İsveç'i kazanarak kendi topraklarına Vidzeme ve Riga'yı dâhil etti, bundan sonra- 1772'de Rusya Inflanty'yi (Daugavpils, Rēzekne, Ludza ve Viļaka ilçeleri) ekledi. (Günümüzde Latgale bölgesinde) Birinci Rzeczpospolita'nın (Polonya-Litvanya) bölünmesinin bir sonucu olarak. 1795'te Rusya, Üçüncü Rzeczpospolita'nın bölünmesinin bir sonucu olarak Kurzeme ve Zemgale topraklarını da ekledi.¹ Şunu da belirtmek gerekir ki, günümüzde bölgede en yaygın din olan Latgale'de, Inflanty döneminde Katolik inancı güçlenmiştir.

19. yüzyıldan bahsetmişken, Baltık bölgesinin kültürel boyutunda, Genç Letonyalılar ("jaunlatvieši" - Letonca) olarak adlandırılanlardan açıkça bahsetmek gerekir. Genç Letonyalılar, Batı liberalizmi ve milliyetçiliği fikri bağlamında, ulusal kimliğin oluşumuna ve Baltık toplumunun modernleşmesine aktif olarak katkıda bulunan Tērbata (şimdi - Tartu) Üniversitesi'nde eğitim görmüş, politik olarak aktif bir gruptu. -ekonomik tesis. Genç Letonyalılar tarafından başlatılan ulusal hareket, ortak bir dil, köken, deneyim ve kalkınma çıkarlarına sahip birleşik bir ulus kavramını yaratarak ve yayarak Letonya'nın daha da gelişmesinin yönünü belirledi.²

¹ <https://enciklopedija.lv/skirklis/22240-Latvijas-teritorijas-iek%C4%BCau%C5%A1ana-cariskaj%C4%81-Krievij%C4%81>

² <https://enciklopedija.lv/skirklis/20823-jaunlatvie%C5%A1i-un-tautisk%C4%81s-atmodas-laikmets-Latvij%C4%81>

Genç Letonyalıların Almanca ve Rusça dillerindeki siyasi makaleleri, Baltık eyalet tesisinin arzu edilen dönüşümü ve Letonya halkının ulusal kalkınma hedefleri hakkındaki fikirleri dile getirdi. 1862'den 1865'e kadar olan zaman diliminde Genç Letonlar, "St. Petersburg Gazeteleri" gazetesinin yayınlanmasından sorumluydu ve bu gazetenin yardımıyla geniş köylü katmanları Genç Letonyalıların fikirleri hakkında bilgilendirildi. Yeni Letonyalıların arasında Juris Alunans, Auseklis, Andrejs Pumpurs ve yayıncı Krisjanis Valdemars gibi okuryazarlar vardı.³

1905 Rus devriminden sonra, anadilde öğrenme imkânının yanı sıra, 6 yıllık zorunlu bir ilkokula gitme fikri ortaya çıktı. Okulun kiliseden ayrılması için sözde radikal talep de desteklendi. Devrim sırasında, nesiller boyunca biriken önemli maddi değerlerin yanı sıra sanat eserleri, tarihi belgeler ve insan kaynakları da yok edildi; birçok insan bastırıldı, birçoğu göç etti ve dünyanın birçok ülkesinde Letonya diasporasını oluşturdu.⁴

Letonya ulusunun demokratik bir devlet kurmak için kendi kendini yöneten bir makineye karşı ilk savaşıydı.

Letonya 18 Kasım 1918'de bağımsızlığını ilan etti. Bağımsızlık ilanı, Letonya Geçici Hükümeti'nin kurulmasına ve devlet aygıtının da kurulmasına izin verdi.

15 Mayıs 1934'te bir darbe düzenlendi ve bunun sonucunda Başbakan Karlis Ulmanis Letonya'da otoriter bir rejim kurdu - Ulmanis'in (Letonca "Ulmanlaiki") zamanları. Rejim sırasında bir endüstri patlaması yaşandı, tereyağı ve domuz pastırması ihracatı genişledi (ülkenin ekonomisini büyük ölçüde iyileştirdi), ulusal bilinç yükseltildi, ulusal değerler ve gelenekler vurgulandı. Milliyetçilik, devlet bütçesinin dağılımında da kendini gösterdi, çünkü ekonomik yardım esas olarak Letonyalıların uygulandığı.

15 Haziran 1940'ta Sovyetler Birliği Letonya topraklarını işgal edip işgal ettiğinde rejim yeniden değişti.

Ulusun kitlesel sürgünlerinin gerçekleştiği 1941'e kadar rejim temsilcileri Letonya istihbaratıyla ilgilendi ve ulusun zengin kesiminin, örneğin toprak ağalarının, sınır muhafızlarının, milli görüşlü kişilerin ortadan kaldırılmasıyla ilgilendi. İstenmeyen kişilerin tutuklanması ve listelenmesi gerçekleşti. İşgal rejimi kültür sektörünü de etkiledi, çünkü herhangi bir ulusal veya dini ifade, Ulusal Güvenlik Komitesi tarafından halledilen cezai yaptırımlara tabi tutulabilir.

Haziran 1941'de Letonya toprakları Almanya tarafından işgal edildi ve bu rejim 1944'ün sonuna kadar kaldı.

Bu rejim altında Letonya yine istihbaratının çoğunu kaybetti, birçok kültürel ve tarihi bina ile neredeyse tüm büyük ekonomik tesisler bombalandı.

1944'ten 1945'e kadar olan zaman diliminde Sovyetler Birliği Letonya topraklarını ikinci kez işgal etti. Tiyatro, edebiyat, müzik ve sanatın ancak sosyalist içerikle olabileceği belirlendi. Bu dönemde, proleter ve sınıf mücadelesi kriterlerini karşılamayan tüm yazarlar ve eserler Letonya kültür tarihinin mirasından dışlandı.

Komünist Parti ideologları tarafından kabul edilemez bulunan veya temsilcileri Sovyet iktidarıyla işbirliği yapmayı reddeden tüm kültürel tezahürler zulme maruz kaldı.

³ <https://enciklopedija.lv/skirklis/20823-jaunlatvie%C5%A1i-un-tautisk%C4%81s-atmodas-laikmets-Latvij%C4%81>

⁴ <https://enciklopedija.lv/skirklis/20773-1905-gada-revol%C5%ABcija-Latvij%C4%81>

1949'da Letonya sakinlerinin hem kompozisyonunu hem de bilincini etkileyen ikinci bir toplu sürgün aşaması düzenlendi.⁵

Letonya'daki Sovyet rejimi sadece 21 Ağustos 1991'de sona erdi, ancak son askeri birlikler 1994'te ayrıldı.

⁵ <https://enciklopedija.lv/skirklis/22220-padomju-otkreiz%C4%93j%C4%81-okup%C4%81cija-Latvij%C4%81>

Bölüm 1 – Ulusal kültür ve kültürel etkiler

Letonya'nın coğrafi konumu ve yukarıda anlatılan tarihi olaylar dikkate alındığında, Letonya'nın somut olmayan kültürel mirası, farklı kültürlerin etkisini göstermektedir. Örneğin, ülkenin sınır bölgesinde ifade edilir – renk ve etnografide (eldivenler, battaniyeler, çorapların desen ve renklerinde) bir değişiklik vardır.

Somut olmayan kültürel miras da dinden etkilenir. Örneğin, Mayıs'ta Latgale'de açık hava haçlarının yanında Mayıs Hizmetleri ("maiņa dziedājumi" - Letonca) vardır - Kutsal Bakire Meryem'e adanmış şarkılar. Bu gelenek nesilden nesile aktarılır. Sovyet işgali sırasında haçlar kırıldı, bu nedenle tüm köylerde mevcut değildi, bu durumda mezarlıkta şarkı söylendi.⁶

Ulusal Letonya Şarkı ve Dans Kutlaması (bundan böyle Kutlama olarak anılacaktır) Letonya kültürünün önemli bir bileşeni olarak kabul edilir. Bu festivalin başlangıcı 1873'tür. Temel amacı ulusu birleştirmek ve ulusal kimliği güçlendirmek olan Letonya folklor mirasının bir kutlamasıdır. Her 5 yılda bir düzenlenen Kutlama, Letonya'nın her yerinden ve dünyanın her yerinden on binlerce katılımcıyı bir araya getiriyor. Letonyalıların bu küresel buluşması ve Baltık'ın eşsiz kültürel ifadesi, UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsili Listesinde yer almaktadır.

Yüzlerce amatör koro, halk dansları grupları, orkestra müzisyenleri, folklor grupları, amatör tiyatro grupları, uygulamalı sanatlar ve güzel sanatlar stüdyolarının üyeleri ve etnik gelenekleri sürdürmekle uğraşan diğer zanaatkârlar başkent Riga'da bir araya geliyor. Kutlamanın bir parçası. Amacı, hem Letonya koro ve halk dansları geleneklerindeki klasikleri vurgulamak hem de çağdaş Letonyalı besteciler ve koreografların yeni eserlerini sergilemektir.

*Ulusal Letonya Şarkısı ve Dansı
Kutlama tanıtım fotoğrafı*

Kutlama bağlamında, Kutlamanın ana görevinin Letonya Sovyet Sosyalist Letonya Cumhuriyeti'nde Letonya ulusal kültürünün gelişmesini kabul etmek olduğu, yukarıda açıklanan Sovyet rejiminden söz edilmelidir.⁷

Halk müziği açısından, onunla ilişkili becerilerin çoğunlukla sözlü olarak aktarıldığı belirtilmelidir. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren halk müziği, folklor gruplarının müziğini ve şarkı söylemesini de içermektedir.⁸

*Trideksnis.
Fotoğraf kaynağı:
<https://www.tautasmuzikasinstrumenti.lv/>*

⁶ <https://www.lsm.lv/raksts/arpus-etera/arpus-etera/maiņa-dziedajumus-vilānu-novada-pandēmija-neaptureja-ekspedīcijas-atkāts>.

⁷ <https://kulturaskanons.lv/archive/dziesmu-svetki/>

⁸ <https://enciklopedija.lv/skirklis/27966-latvie%C5%A1u-tautas-m%C5%ABzika>

Halk müziğinin en bilinen çalgıları kokle (yaylı çalgı) ve trideksnis (sallayarak kullanılan kısa tahta saplı vurmali çalgı)'dir.

Seramik veya çanak çömlek üretimi Letonya'nın iki bölgesinde en yaygın olanıdır - Latgale ve Kurzeme. Letonyalı çömlek yaratıcıları iki tür seramik tabak yapar: siyah ve sırlı. Sırlı seramiklerin üretimi 1930 civarında başlamıştır.⁹ Siyah veya azaltılmış seramik Estonya ve Litvanya'da da yaygındır, ancak en yaygın olarak Letonya'nın Latgale bölgesinde geliştirilmiştir. Siyah seramiklerdeki varyasyonlar arkeolojik kazılara dayanmaktadır, ancak yaratıcılık da geliştirilmektedir. Günümüzde siyah seramiklerin endüstriyel sır ve modern teknolojiler kullanmadığı için daha talepkâr olduğuna inanılıyor, tek bileşenler kil, fırın ve ahşap. Bu seramik türünün üretimi öncelikle atalardan kalma becerileri korur ve teşvik eder, ikincisi ise 21. yüzyılda toplumun büyük bir bölümü için önemli olan yaratım süreci çevre dostudur. Latgale'nin çanak çömlek gelenekleri hem aileden hem de çömlekçi büyük ustalarına öğrenerek, ayrıca çeşitli özel okullarda, örneğin Kraslava ilçesindeki Çömlekçilik okulunda ("Pūdnīku skūla" - Letonca) öğrenilerek miras alınır. En yaygın olarak, çömlek yaratıcıları şamdanlar, ısıklık kuşları (bir hayvan veya kuş şeklinde kil ısıklık), tabaklar, kâseler ve kupalar yaparlar.

Tarihsel olarak, Letonlar köylülerin halkıdır, bu nedenle ulusal gıda da kırsal bir ortamda oluşmuştur. Doğal yerel malzemeler kullanılarak zaman içinde Letonya ve Baltık'a özgü birçok yemek ortaya çıktı. 19. yüzyılın ortalarında, Letonya çiftlikleri doğaldı - insanlar kendi yetiştirdiklerini yediler. Bu dönemde et her gün değil, sadece kutlama yemeğiydi.¹⁰

Yerel tariflerin bilgisi ve bunları yapma yeteneği de somut olmayan mirasın bir parçası olarak kabul edilir. Ulman otoriter rejimi sırasında en yetenekli eşlere metres (Letoncada "saimniece") deniyordu ve geçimlerini farklı aile onurlarına dikkat ederek ve bir tatil masası kurarak, yani yemek pişirerek sağlıyorlardı. Letonya'daki ana ev okulu Zemgale bölgesindeki "Kaucminde" idi. Günümüze kadar bu okul mezunları önemli bir milli değer olarak görülmektedir. Bu ev okulunda sadece kadınlar için zanaat, mutfak ve sofrası kültürü, bahçecilik, hayvancılık ve çiftçilik gibi beceriler öğretildi. Kaucminde 1923 ve 1943 yılları arasında egemen bir birim olarak varlığını sürdürdü.¹¹ Ulmanis otoriter rejimi sırasında tereyağı ve domuz pastırması ihracatı teşvik edildi ve yemek pişirme alışkanlıklarını etkileyen şeker fabrikaları kuruldu; örneğin, yerel keklerin olduğu kırsal kesim kekleri pişirme geleneği geliştirildi. Kırsal ham maddeler vardı.

Sovyet işgali sırasında, Letonya menüsünde rasoller (etli sebze salatası) konumlarını güçlendirdi. Günümüzde, özellikle kutlamalar sırasında Letonya'da hala popüler bir yemektir. Sovyetler Birliği'nin geniş toprakları göz önüne alındığında, Letonya mutfağında, örneğin shashlik ve solyanka gibi uzak Sovyet cumhuriyetlerinden de etki var.

⁹ <https://kulturaskanons.lv/archive/latgales-podnieciba/>

¹⁰ <https://enciklopedija.lv/skirklis/4980-nacion%C4%81l%C4%81-virtuve-Latvij%C4%81>

¹¹ <https://www.delfi.lv/turismagids/latvijas-pilis-un-muizas/celojums-laika-brukosa-saimniecukalve-kaucminde-muiza.d?id=49697059>

Günümüzde, küreselleşme nedeniyle ulusal yemek kavramı marjinal hale geldi, ancak Letonya gastronomi mirasının önemli bir parçası olarak kabul edilen hala bireysel yemekler var. Örneğin, pastırma ile gri bezelye, sklandrauši (çavdar hamurundan yapılmış ve patates ve havuç ezmesi ile doldurulmuş tatlı bir turta), Jāņi peyniri (kimyon tohumu ile ekşi süt peyniri), kvas (fermente karışık tahıllardan yapılan hafif alkollü bir içecek) ve füme balık.

*Sklandrauši.
Fotoğrafi çeken Reinis Hofmanis*

Bölüm 2 – Yerel Kültür, kültürel olaylar ve tezahürler

Letonya'nın toplam 99 kültürel bileşeni, diğer Avrupa ülkeleri gibi, bir dizi sanat eseri ve kültürel değer olarak oluşturulan ve ülkenin kültür alanındaki tüm zamanların en büyük başarılarını bir araya getiren Letonya Kültür Kanonu'na dâhil edilmiştir.

Letonya Kültür Kanonu'nda geleneksel kültürden Liv kültürü, mezarlık kültürü ve Ölüler Dairesi, Yaz Gecesi, Latgal çömlekçiliği, çavdar ekmeği, Lielvārde kuşağı, kokle çalma, çok parçalı Letonca şarkı söyleme, Letonya türküleri ("Latvju dainas" – in Letonya), halk kostümleri, Ulusal Letonya Şarkı ve Dans Kutlaması, Suiti kültürel alanı ve Mayıs hizmetleri.

Mezarlık kültürünün özel bir tezahürü, farklı toplulukları anma yoluyla birleştiren, değerleri sergileyen ve sürdüren ve bir kimlik duygusunu koruyan hem kamusal hem de bireysel anma ritüellerini içeren Mezarlık Festivali ("kapu svētki" – Letonca dilinde). Letonya'nın Mezarlık Festivali geleneği 19. yüzyılın ilk yarısında oluşmaya başladı.¹²

Ölüler Dairesi ("mirušo oficijs" - Letonya dilinde) olarak adlandırılan Latgal mezmurlarını zikretmek gibi eşsiz Katolik geleneği, bugün hala Letonya'nın doğu bölgelerinde - Daugava nehri ve Latgale'nin sol kıyısındaki Katolik cemaatlerinde uygulanmaktadır. Kulağa oldukça uğursuz gelse de, amacı iyi huyludur - başlangıçta bir akrabanın ölümünden hemen sonraki ilk günlerde ve cenaze töreninden önce ve ayrıca vefatlarından bir yıl sonra, ölen akrabaların ruhları için dua etmek ve şefaet etmek. Gelenek, yas sürecinin önemli bir parçasıdır. Aynı zamanda giderek Latgalian kimliğinin bir sembolü olarak kabul edilir.¹³

Dainalar (Leton halk şarkıları) en kapsamlı şekilde Letonya'nın her yerinden 20. yüzyılın başında Krišjānis Barons tarafından toplanmış ve belgelenmiştir. 1894 ile 1915 yılları arasında yayınlanan ve yaklaşık 300.000 metin içeren "Latvju dainas" başlıklı, sonuçta altı cilt olan dainaları yazdı. Metinlerin sistematik bir şekilde harmanlanmasına yardımcı olmak için Barons, dainaları kataloglamak için 70 bölmeli ahşap bir dolap yarattı. 2001 yılında, bu kabine UNESCO Dünya Belleği Kaydı'na dâhil edildi. Letonya'nın dört bir yanından binlerce muhbir tarafından Baronlara gönderilen kaynak materyal, Baronların açıklamaları ve düzenleme notları ile tamamlanmış, yalnızca 3×11 cm boyutunda 350.000'den fazla küçük el yazısı kâğıt parçasından oluşmaktadır. Bu kabine şimdi Riga'daki Letonya Ulusal Kütüphanesinde bulunmaktadır.¹⁴

*Dainalar dolabı.
Fotoğrafi çeken Didzis Grodzs*

Letonya Kültür Kanonu'nun edebiyat bölümünde birçok Letonyalı yazar yer alıyor-

¹² <https://kulturaskanons.lv/archive/kapu-kopsanas-tradicija/>

¹³ <https://kulturaskanons.lv/archive/miruso-oficijs/>

¹⁴ <https://kulturaskanons.lv/archive/latvju-dainas/>

Imants Ziedonis, Ojars Vacietis, Karlis Skalbe, Rainis, Rudolfs Blaumanis, kardeşler Reinis Kaudzite ve Matiss Kaudzite, Regina Ezera, Uldis Berzins, Vizma Belsevica, Eriks Poruk Adamsons, Janis, Janis Jaunsudrabinis, Aleksandrs Caks ve eserleri.

"Bazen Tanrı'nın benimle sanki bir futbol topuymuşum gibi çalıştığından şüpheleniyorum. Bacağını geri çekiyor ve beni kaburgalarımın üzerinden geçiriyor. (Sonuçta Tanrı tekmelerini nasıl alır!) Hedefin nerede olduğunu kim bilir, kiminle oynadığını nasıl bilebilirim? Beni şeytana, Firsov'a ya da Pelé'ye ya da şuradaki bahçedeki çocuklara uydurabilirdi, ama o - hayır, kendisi ile bire bir oynuyor." İmants Ziedonis, "Epifaniler", 1970'ler.

Letonya Kültür Kanonu'nun görsel sanatlar bölümünde seçilen 15 ayrı özel eser, örneğin, Karlis Zale'nin Özgürlük Anıtı (1931-1935), ressam Vilhelms Purvitis'in üç manzara (1910, 1934), 'Hizmetten Sonra (Ayrılmadan Sonra) tablosu. "Kilise" (1894) Janis Rozentals ve diğerleri tarafından.

Letonya Kültür Kanonu'nun film sektöründe, popülerlikleri ne olursa olsun Letonya film sanatında önemli kilometre taşlarına işaret eden 12 film seçildi, örneğin, "Bir Yaz Ortası Gecesinde Rengi" (1981), "Bataklik Yıldızı" (1966) ve 'Derin Nefes Al' ('Dört Beyaz Gömlek') (1967).

Letonya Kültür Kanonunun sahne sanatları bölümünde, Letonya'nın profesyonel sahne sanatını belirleyen ve hala belirleyen, bireysel kişilik tarafından yaratılan 15 kişi ve sanat formu, örneğin Olgerts Kroders'in Associate tiyatrosu, Alvis Hermanis olarak vurgulanmıştır. New Riga Tiyatrosu'nun direktörü, Daile Tiyatrosu'nun kurucusu olarak Eduards Smilgis, aktör Uldis Pucitis ve diğerleri.

Özgürlük Anıtı.
Fotoğrafi çeken
Reinis Vilnis Baltiņš

Kanondaki mimari ve tasarım bölümü, 18 farklı değerden oluşan çeşitli bir diziden oluşur. Hem yaygın olarak not edilen hem de evrensel olarak takdir edilen değerleri ve bunların yazarlarını ve örneğin Letonya ulusal para birimi – Letonya Latı, Minox kamera (Valters Caps tarafından tasarlanmıştır), Rundāle Sarayı, Salaspils Anıtı, bina gibi daha az bilinen eserleri ve yerel değerleri içerir. UNESCO Siciline dâhil olan ve Işık Kalesi (Gaismas pils) olarak da anılan Letonya Ulusal Kütüphanesi ve mimarı Gunars Birkerts.

Kanondaki mimari ve tasarım bölümü, 18 farklı değerden oluşan çeşitli bir diziden oluşur. Hem yaygın olarak not edilen hem de evrensel olarak takdir edilen değerleri ve bunların yazarlarını ve örneğin Letonya ulusal para birimi – Letonya Latı, Minox kamera (Valters Caps tarafından tasarlanmıştır), Rundāle Sarayı, Salaspils Anıtı, bina gibi daha az bilinen eserleri ve yerel değerleri içerir. UNESCO Siciline dâhil olan ve Işık Kalesi (Gaismas pils) olarak da anılan Letonya Ulusal Kütüphanesi ve mimarı Gunars Birkerts.

Baltık Yolu'ndan da bahsetmek gerekir, çünkü günümüze kadar ülke tarihindeki en önemli tezahürlerden biri olarak görülüyor, ayrıca UNESCO Sicilinde yer alıyor. Bu, Baltık devletlerinin ulusal bağımsızlığının restorasyonu için savaşmak için Baltık uluslarının birliğini ve kararlılığını uluslararası olarak gösteren, Baltık ulusları tarafından 23 Ağustos 1989'da düzenlenen bir eylemdi. Eylemin amacı, yerel ve uluslararası toplumun dikkatini Baltık Devletlerinin Sovyetler Birliği'ne ilhak edildiği yasadışı koşullara çekmekti.

Milyonlarca insan üç Baltık devletinin tamamında toplandı. Aynı zamanda, Baltık Devletlerinin bağımsızlığına ilişkin fikirlerin geniş halk desteğine sahip olduğunun uluslararası toplum tarafından da görünür bir kabulüydü.¹⁵

Baltık Yolu. Fotoğrafi çeken Anatolijs Kindzulis

¹⁵ <https://enciklopedija.lv/skirklis/40531-Baltijas-ce%C4%BC%C5%A1>

Bölüm 3 – Kültürel yerel ortaklar, tanıtım ve faaliyetler

"Kültür için Yaratıcı Zihinler" organizasyonu, Riga planlama bölgesinde, Vidzeme'nin güneybatı kesiminde yer alan Sēja ilçesindeki Sēja belediyesinde kayıtlıdır. Sēja ilçesinin tanınması, 450 yıldan daha eski Sēja Meşesine dayanmaktadır. Sēja meşesi ve bölgesel öneme sahip kültürel miras - Sēja malikâne kompleksi, Jaunkrimuldas malikâne inşa kompleksi, Sēja okulu, "Brankšu ūdensdzirnavas" ve eski kilise evi "Birzes" - ilçenin kimliğine dayanmaktadır. İlçede kültür hayatı iki kültür evi ve üç kütüphane tarafından düzenlenmektedir.

Seja ilçesi Kültür evi

Sēja ilçe kültür evi, belediyenin yapısal birimidir. Kurum, tüm bölgenin kültürel çalışmalarından sorumludur. Bölgedeki kültürel etkinlikleri hazırlar ve koordine eder, halk sanatı ve yaratıcı amatör grupların faaliyetlerini organize eder ve destekler, onları Sofja bölgesi, Pieriga bölgesi ve Letonya'nın kültürel etkinliklerine dâhil eder. Letonya Ulusal Günü etkinlikleri, anma günleri, yıllık gelenekler, eğitim ve eğlence etkinlikleri, serbest meslek sahibi ve profesyonel sanatçıların konserleri Sēja ilçe kültür evinin desteğiyle düzenlenmektedir. Sēja Kültür Evi'nin yeniden inşası halen devam etmektedir, bu nedenle Pabaži Kültür Evi'nde kültürel etkinlikler düzenlenmektedir.

<http://www.seja.lv/kultura>

Pabaži Kültür Evi ilçe meclisine bağlı, kurumun yönetmeliğine göre faaliyet gösteren bir kurumdur. Pabaži Kültür Evi, ulusal ve geleneksel tatil etkinlikleri, çeşitli alanlarda eğitim etkinlikleri düzenledi ve Letonya'nın yüzüncü yılı için Letonya filmlerini gösterdi. Kültür Evi, ilçe meclisinin yapısal birimleri, kurumları, kamu kuruluşları ve diğer ilçelerin benzer kurumlarıyla işbirliği yapar. Bölgedeki diğer kültür, eğitim ve spor kurumları, sivil toplum kuruluşları ile işbirliğinin geliştirilmesi de dâhil olmak üzere, kamu talebine uygun olarak kültür hizmetlerinin çeşitliliğini sağlar. Amatör sanat gruplarını ve etkinliklerini destekler ve sunar. Kültürel etkinliklerin yaratıcı etkinliğini belgeleyin ve analiz edin. Kadın vokal topluluğu 'Zustrenes' 8 yıldır

Pabaži Kültür Evi'nde faaliyet gösteriyor, 'Assorted' çizgi dans grubu 10 yıldır, bayanlar kulübü 'Baltā' 20 yıldır yetişkinlere yönelik ilgi eğitimi yapıyor ve jimnastik ilgi grubu 6 yıldır aktif olarak egzersiz yapıyor.

<https://www.facebook.com/sejasnovadapasvaldiba>

Seja İlçesi Müzik ve Sanat Okulu

Sēja Müzik ve Sanat Okulu'nun kurucusu Sēja İlçe Meclisi'dir. Okul 1 Aralık 1995'te faaliyete başlamıştır. Okulun amacı, kültürel ve eğitimsel sürecin içerik ve biçimlerini geliştirmek ve uygulamak, onları özgüvenin oluşumuna ve yaratıcı kendini ifade etmeye yönlendirmektir. Bölge sakinlerinde lisanslı mesleki eğitim programları ve ilgi eğitimi programları. Okulun ana faaliyeti Sēja belediyesindeki eğitim faaliyetidir. Okul hem mesleki hem de ilgi alanı eğitim programlarını uygular. Öğrenciler öğretmenlerle

birlikte çeşitli sanat ve müzik festivallerine, yarışmalara ve konserlere katılarak mesleki deneyimlerini zenginleştirir, sanat ve müzik alanlarında ufuklarını genişletir. Okul öğrencileri ve öğretmenler ilçe faaliyetlerine aktif olarak katılmaktadır. Okulun misyonu, genel olarak kültürel çevrenin gelişmesi için çaba göstermek, çocuk ve ergenlerde sanat ve müziğe ilgi yaratmak, değer skalasının gelişmesine yardımcı olmak, çocukların özgüvenini yükseltmek, yeteneklerini geliştirmektir. Bağımsız ve yaratıcı bir şekilde çalışın. <https://www.facebook.com/sejasmms>

Paydaşların ana rolü, proje faaliyetleri ve projenin bir parçası olma olasılıkları hakkında hedef gruba bilgi verilmesini desteklemek olacaktır. Katkıları, projelerin sonuçlarının yaygınlaştırılmasına olacaktır.

Bölüm 4 – COVID-19 bağlamında kültürel durum

COVID-19 pandemisi sırasında hem kamu hem de özel etkinliklerin yasaklandığı olağanüstü hal ilan edildi. Letonya'da acil durumun beş ay boyunca- 9 Kasım 2020'den 6 Nisan 2021'e kadar- ulusal düzeyde olduğu göz önüne alındığında, dijital kültür gelişmeye başladı.

"Boriss Fonu ve İnara Teterevi" ile işbirliği içinde "Teatris" çerçevesinde televizyonda tiyatro oyunlarının kayıtlarının yayınlanmasına devam edildi. Olağanüstü hal sırasında, yüksek ilgi nedeniyle biletleri uzun süredir sorunlu olan özellikle popüler gösterileri sergiliyor. Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel mekânlar 21 Aralık 2020 tarihinden itibaren OHAL sona erene kadar kapatıldı.

Telif hakkı sınırlamalarına rağmen, Nisan 2020'de Letonya Milli Kütüphanesi, daha önce sadece kütüphanede görüntülenebilen gazete ve kitaplara ücretsiz erişim sağlamaya başladı – toplamda 10.000 kitap ve 1.400 gazete.¹⁶

27 Şubat 2021'de Letonya'nın kültür alanında sosyal medya ödülleri, canlı olarak yayınlanan "Kilogram of Culture 2020" dağıtıldı. Bu etkinlik sırasında iki metre mesafe gözetilmedi, katılımcılar yüz ve burun maskesi takmadı, el sıkıştı ve sarıldı. Etkinliğin organizatörleri, yayın ekibinde COVID-19 testlerinin yapıldığını ve Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi (bundan böyle CDPC olarak anılacaktır) ile anlaşmaları olduğunu belirtti.

16 Mart 2021'de seyircilerin iki metrelik mesafeye bakmadan masalara oturduğu Letonyalı müzisyen ödül etkinliği "Altın mikrofon 2021" düzenlendi. Etkinliğin organizatörleri, bu ödül etkinliğine erişimin ancak Kovid-19 testinin negatif çıkmasıyla mümkün olduğunu belirtirken, ayrıca "Altın mikrofon"un müzik endüstrisi için ulusal öneme sahip bir etkinlik olarak görülmesi gerektiği söylendi. Ayrıca organizatörler, etkinliğin CDPC ile yapılan anlaşma nedeniyle gerçekleşebileceğini söylediler.¹⁷

Müzeler, sosyal ağ hesaplarında aktif olarak kayıtlar yayınlayarak, müze birimlerini farklı tematik gruplar halinde elektronik olarak halka gösterir. 1 Nisan 2021'de müze uzmanlarının #muzejsjoko hashtag'ini kullanarak kültürel kurumların hesaplarında COVID-19'un kültür sektöründeki etkisi ve olağanüstü halin sona ermesinden sonraki olası senaryolar hakkında şaka yapmasıyla, Facebook'taki çok büyük bir pay genişledi. 12. Letonya Okulu Gençlik Şarkı ve Dans Kutlamasının 2020 yılında düzenlenmesi planlanmıştı ancak COVID-19 pandemisi nedeniyle kutlamayı bir yıl daha devretme ihtimaline bakılmadan 2021'e transfer edildiler. Şu anda festival organizatörleri, etkinliği farklı bir formatta nasıl organize edeceklerini düşünüyorlar. Geleneksel ve bu yılki festival konsepti arasındaki en büyük fark, festivallerin tek bir yerde, Riga'da ve büyük bir insan kalabalığında yoğunlaşmayacak olmasıdır. Kutlamanın farklı bölgelerde, açık havada, her konsere daha az sayıda katılımcının katılmasıyla dağıtılması planlanıyor. Repertuarda da değişiklikler olacak - konser repertuarı

¹⁶ <https://www.rcb.lv/2020/04/digitalas-bibliotekas-gramatu-un-periodikas-portals-briva-piekluve/>

¹⁷ <https://www.apollo.lv/7203870/butiska-ir-ne-tikai-pasakumu-rikotaju-atbildiba-bet-ari-pasu-dalibnieku-profesionalitate-km-aicinas-vertet-zelta-mikrofons-2021-norisi>

azaltılacak, alay her zamanki gibi gerçekleşmeyecek, diğer yandan B seçeneğinde konserler TV kayıtları veya yayınları olarak tasarlandı.¹⁸

Letonya hükümeti, yardım miktarını belirleyerek kültürel alanda serbest meslek sahipleri de dâhil olmak üzere işletmeler ve çalışanları için devlet yardımı öngörmektedir: Çalışanın ortalama brüt maaşının %50-70'i (500 €'dan az olmamak kaydıyla, tüm ay için 1.000 €'dan fazla).¹⁹

2020 yılında Kültür Bakanlığı (bundan sonra – Bakanlık olarak anılacaktır), Bakanlığın yetkisi altındaki kültür kurumlarına (tiyatrolar, sirkler, müzeler, kütüphaneler, Letonya Ulusal Arşivleri) 8,6 milyon Avro maddi destek sağlamıştır.

Ayrıca, 2020'de Bakanlık, bakım ve ücret maliyetlerinin yanı sıra dijital kültürün geliştirilmesi ve belgelenmesi ve Kutlamanın sürdürülebilirliği için etkinliğin organizatörlerine 4,7 milyon Avro bağışladı. 2021 yılında Bakanlık ayrıca 430.000 Avro tahsis ederek dijital kültürel ürünlerin dağıtımını da desteklemiştir.²⁰

¹⁸ <https://www.nacgavilet.lv/jaunumi/xii-latvijas-skolu-jaunatnes-dziesmu-un-deju-svetku-norise-bus-atkariga-no-epidemiologiskas-situacijas-valsti/>

¹⁹ <https://www.km.gov.lv/lv/aktualais-par-covid-19#atbalsta-instrumenti-kulturas-joma-stradajosajiem>

²⁰ <https://www.km.gov.lv/lv/aktualais-par-covid-19#pieskirto-valsts-budzeta-lidzeklu-sadalijums-un-izlietojums-covid-19-laika-2020-2021-gads>

Bölüm 5 – Veri toplama ve verilerin analizi

Letonya’da COVID-19 etkisi, 2 Mart 2020’de²¹ ilk vaka saptandığında başladı. 12 Mart 2020’de, Leton Hükümeti ülkedeki ilk acil durumu ilan etti.²²

Resmi İstatistikler tarafından sağlanan bilgilere göre, 3. çeyreğinde, üretim endüstrisinde 21,3 bin insanın ya da tüm işçilerin %2,4’ü (%61,9’u bayan, %38,1’i ise erkek) bir işe sahipti.

2020’de acil durumun etkisi yıllık ödeme artışındaki azalmanın sonucu olarak görülmekteydi. 2020’nin 2. çeyreğinin yıllık büyüme oranı, ortalama maaş oranı 955 Euro’ya düşerken sadece %1,7 idi.

2020’nin 2. çeyreğinde, COVID-19 krizinin etkisi, üretim endüstrisinde ortalama aylık maaş büyümesi %1,9 oranında azaldığında; ilk çeyreğe kıyasla, daha çok telaffuz edilir oldu.²³

Kültür Bakanlığı, Leton Üretim Birliği Konseyi ve Çağdaş Kültürün Gayri Resmi Kuruluşlar işbirliği ile 2020’de Leton Kültür Akademisi tarafından yürütülen ve 3222 katılımcının iştirak ettiği COVID-19’un kültür sektörüne etkisi üzerine olan bir araştırmada, kültür sektöründeki kuruluşlar ve şirketlerin %66’sının devam eden proje ve etkinliklerini durdurmaya zorlandığı ve etkinliklerin %25’inin askıya alındığı sonucuna varıldı. Kriz, aynı zamanda bireyleri – üretici insanları –üretici insanların %17’si üretim faaliyetlerini kısıtlamalar nedeni ile sürdüremezken, %26’sı da işsizdir.

Opera, tiyatro, çağdaş dans, müzik sektörü temsilcileri COVID-19’dan en çok etkilenenlerdir.²⁴ Örneğin, Kasım 2020’ye kadar 7 eyaletteki tiyatro ziyaretçileri sayısı, Mart 2019 ve Kasım 2019’a kıyasla, %55 düştü.²⁵

Leton Kültür Akademisi tarafından yürütülen bir araştırmanın sonuçları göstermektedir ki; Letonya’daki üretim işçileri istikrarsız bir durum içindeler; sadece üretim işçilerinin %23 ’ü gelir düzeylerinin değişmediğinden söz etti, diğer %28’i ise gelir düzeylerinin önceki gelirlerine oranla yarı yarıya düştüğünü söyledi. Diğer bir taraftan, katılımcıların yarısının geliri çok düştü – işçilerin %22’sinin geliri yarıdan fazla düşmüşken – %20’si şuanda bir geliri olmadığını söylüyor. Aynı zamanda, gelecekte sektörün önemli değişikliklerden geçmesi bekleniyor. Kültür ve üretim endüstrilerinin %16’sı yeniden eğitim almanın ve sektörü bırakmanın gerekli olabileceğine inanıyor. Üretim endüstrisinin sadece %20’si, mesleklerin mimari, tasarım, edebiyat, medya ve görsel sanatlarla bağlantılı olanlarının tam olarak üretim faaliyetlerine devam edebileceğine inanıyor.²⁶

Bu proje başlığı altında yürütülen COVID-19’un üretim sektörüne etkileri

²¹ <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/latvija-covid-19-apstiprina-vel-42-cilvekiem-kopa-347-saslimusie.a353510/>

²² <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/covid-19-del-latvija-izsludina-arkartejo-situaciju-slegs-skolas-un-azliegs-lielos-pasakumus.a351504/>

²³ <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/valsts-ekonomika/covid/7495-covid-19-ietekme-radosas-industrijas?themeCode=COVID>

²⁴ <https://lka.edu.lv/lv/aktuali/jaunumi/veikts-petijums-par-covid-19-pandemijas-ietekmi-uz-kulturas-nozari/>

²⁵ <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/valsts-ekonomika/covid/7495-covid-19-ietekme-radosas-industrijas?themeCode=COVID>

²⁶ <https://lka.edu.lv/lv/aktuali/jaunumi/veikts-petijums-par-covid-19-pandemijas-ietekmi-uz-kulturas-nozari/>

araştırmasında yaşları 25 ve 54 arasında değişen (%48,6'sı erkek ve %51,4'ü kadın) Letonya'dan 37 katılımcı bulunmaktadır.

Bu araştırmada dâhil olan Kültür ve Üretim Endüstrileri Etkinlik Alanı oldukça geniştir: Müzisyenler, tiyatro çalışanları, ressamlar, sahne sanatçıları, fotoğrafçılar, video ve grafik tasarımcıları, el sanatçıları, görsel sanatlar öğretmenleri ve proje koordinatörleri katılmıştır.

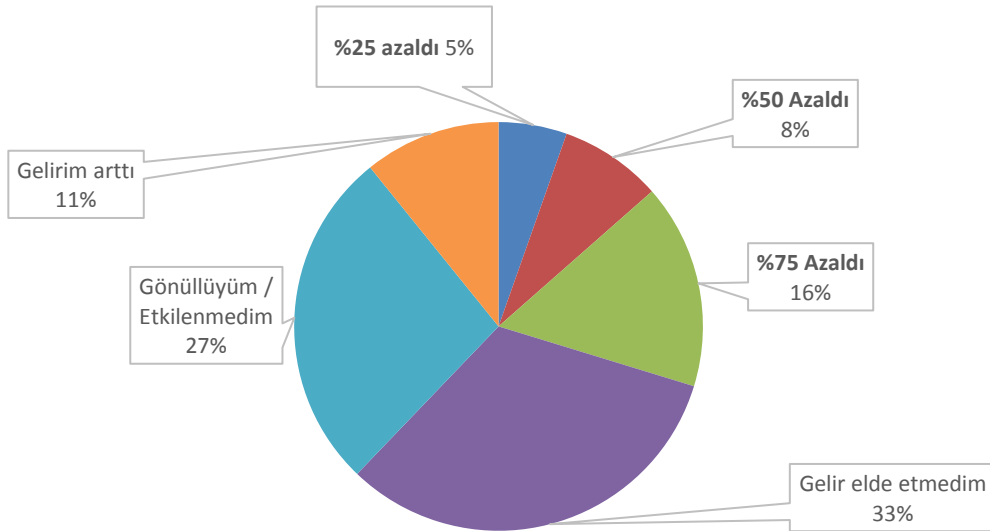
COVID-19 durumunun sanatçılar açısından değerlendirilmesi

Önceden bahsedildiği gibi, özellikle uzatmalı acil durum kültürel ve üretim endüstrilerinin iş etkinliklerini etkilemiştir. Katılımcıların %94,6'sı COVID-19'un üretim sektöründe işlerine etki ettiğini, geri kalan %5,4'ünün ise pandemi etkisini dahi hissetmediklerini bulmuştur.

Katılımcıların %76,9'u, COVID-19 pandemi süreci boyunca, hükümetin bir araya toplanma ve düzenleme etkinliklerinden en çok etkilenen canlı etkinlikler düzenlemediklerini belirtti. Katılımcıların %12,8'i pandemi süresince bir canlı konser verdiklerini, %5,1'inin fotoğraf sergisi açtıklarını, %2,6'sının tiyatro şovu ve 2020 yazında ulusal sınırlamalar azaltıldığında, bir matbaa çalıştayını düzenlediklerini belirtti.

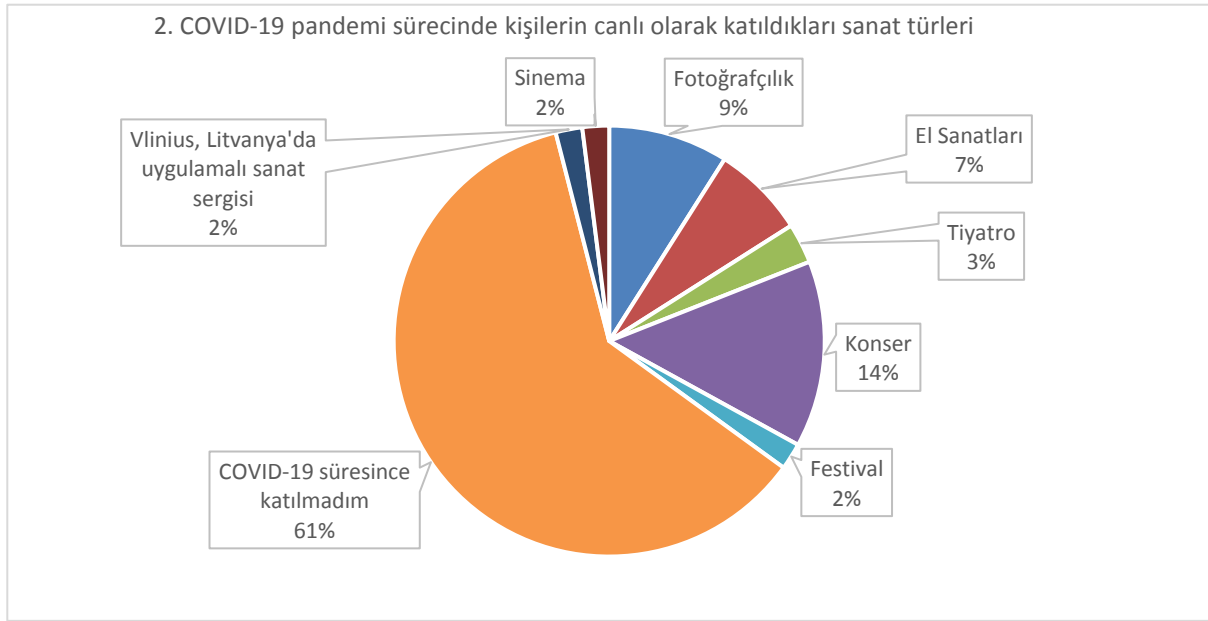
Pandemide elde edilen gelirler açısından, durum pek o kadar iç açıcı değil; örneğin Leton Kültür Akademisi tarafından yürütülen araştırmada katılımcıların %5,41'den fazlası kültürel ve üretim endüstrilerinden elde edilen gelirlerinin %25 oranında düştüğünü, araştırmaya katılanların %8,11'nin gelirlerinin yarı yarıya düştüğünü; %16,22'sinin gelirlerinin %75 oranında düştüğünü; %32,43'ünün ise COVID-19 pandemi süreci boyunca hiçbir gelir elde etmediklerini göstermiştir (Grafik 1).

Grafik 1. COVID-19 pandemi sürecinde katılımcıların gelir durumu

Pandemi boyunca sanatla ilgili bir etkinliğe katılıma dair soruya cevapta, katılımcıların %62,2'si sanat etkinliklerine katılmadıklarını belirtirken, sadece %37,8'i katıldıklarını belirtti; bu durum da kültürel ve üretim endüstrisine dair bazı katılımcıların, sanat etkinliğinin yaratım sürecine değil de tamamlanmış şekline gitmeyi istediklerini gösteriyor.

Pandemi boyunca sanat etkinliklerine katılıma dair olan sonuçlarda, çoğunluk ya da katılımcıların %61'i canlı etkinliklere gitmediklerini belirtti; %14'ü bir konsere katıldıklarını söyledi; %9'u fotoğraf sergisine ve %7'si el sanatları marketine; %2'si ise tiyatro, festival, sinema ve Litvanya, Vilnius'ta yapılan bir sanat sergisine katıldıklarını belirtti.

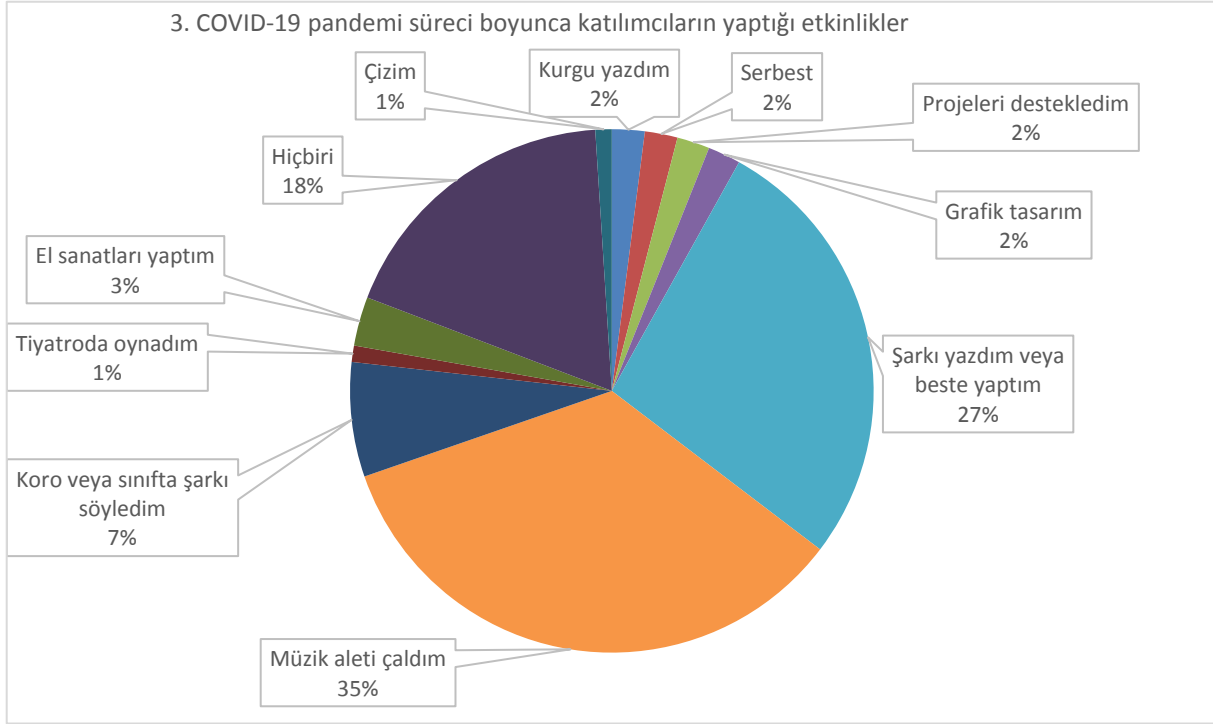
Katılımcıların %67,6'sı pandemi boyunca hiçbir sahne sanatları etkinliğine (tiyatro, dans, konser, festival) katılmadıklarını belirtti. İlk olarak, ülkede uzun süre devam eden sınırlamaların etkili olduğu söylenebilir. İkinci olarak, katılımcıların bazıları bu etkinlikleri çevrimiçi olarak seyretmiş olabilir. Üçüncü olarak, düşük katılım düşük gelir düzeylerinden kaynaklanmış olabilir.

Katılımcıların %16,2'si, sahne sanatları etkinliklerinin ulusal sınırlamalar azaltıldığında, her 10-12 ayda bir ziyaret edildiklerini belirtti. 9 Kasım 2020'den 6 Nisan 2021'e kadar tüm halka açık ve özel etkinliklerin devam eden acil durumlarda yasaklanmasına rağmen ve sadece 15 Haziran 2021'den itibaren araştırmalar, bu etkinliklerin %2,7'sinin her 7-9 ayda bir, %5,4'ünün 4-6 ayda bir ve %8,1'nin her 1-3 ayda bir yer almasına izin verildiğini göstermiştir.

Araştırma, katılımcıların çoğunun pandemi boyunca bireysel müzik etkinliklerine katıldıklarını göstermektedir

Katılımcıların, %27'si şarkı yazıp bestelediklerini belirtirken, %34'ü bir müzik

enstrümanı çaldıklarını belirtti. Katılımcıların %7'si tarafından üstünde durulan pandemi süresince nispeten popüler bir etkinlik olan koro ile şarkı söyleme ve ders etkinliği yer alıyor. Katılımcıların %3'ü el sanatları yaptılar; %2'si resim, kurgusal yazı yazma, grafik tasarımı, projeye teşvik ve serbest etkinlikler ile ilgilendiler. Araştırmaya katılanların sadece %1'i tiyatroya katıldıklarını belirtti. Katılımcıların %18'i, pandemi krizi boyunca yaratıcı etkinliklerini engelleyen durumun ne olduğunu belirtmeksizin yukarıda bahsi geçen hiç bir etkinliği katılmadıklarını belirtti (Grafik 3).

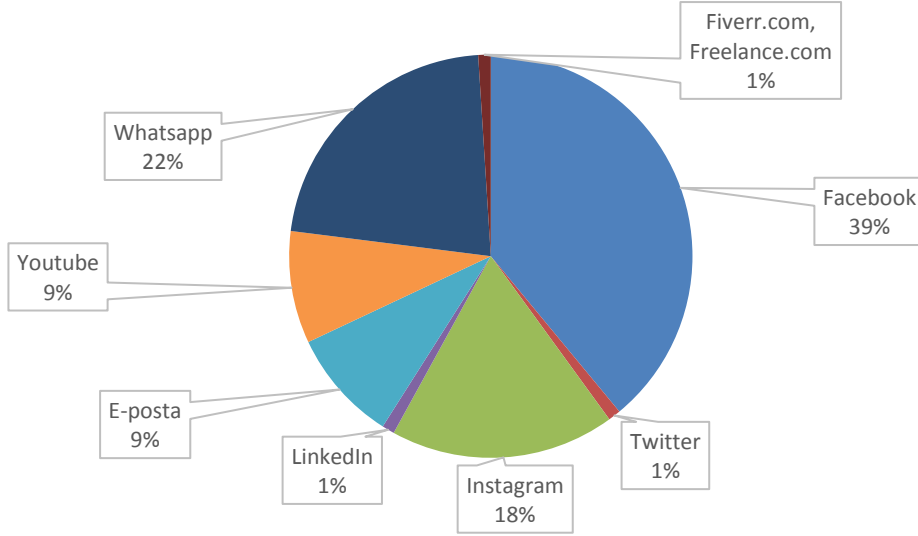

COVID-19 pandemisi seyirciler ile olan ilişkide değişikliğe yol açtı, öyle ki çevrimiçi olarak araştırmaya katılanların %75,6'sı çeşitli aktivitelerde yer aldılar, %12,2'si çevrimiçi konserler düzenledi ve diğer sanatçılar ile birlikte çalışarak dijital sergiler oluşturdu, %14,6'sı çevrimiçi konsere katıldı, %17,1'i müzik, tiyatro, sanat çalışmaları gibi dijital sanat ortamları oluşturdular, %24,4'ü ise pandemi boyunca hiçbir çevrimiçi etkinliğe katılım göstermedi.

Pandemi boyunca, tabiri caizse toplumun büyük bir bölümünün kültürel etkinliklere susamış olduğu açıkça bilinmektedir ve bu aynı zamanda araştırma sonuçları ile de teyit edilmiştir; katılımcıların %94'ü (ki bunların %56,8'i çok aşırı derecede ilgili) sanat etkinliklerini site üzerinden ziyaret etmekle ilgili olduklarını belirtti. Araştırmaya katılanların sadece %5,4'ü canlı olarak sanat etkinliklerine katılmak ile ilgili olmadıklarını özellikle belirtti.

Araştırma pandemi boyunca sanatçılar arasındaki iletişimi sağlamak için sosyal ağların kullanıldığını gösteriyor. Çoğunlukla (%39) Facebook, WhatsApp (%22) ve Instagram (%18) kullanıldı. (Grafik 4).

4. COVID-19 pandemi süreci boyunca sosyal medya kullanan katılımcıların oranı

Veri Analizi Sonuçları

COVID-19 Pandemi süreci hepimiz için zor bir süreç oldu, özellikle yaratıcılıklarını göstermeye devam etme yolları arayan, diğer sanatçılar ile iletişim kurmaya devam etmek ve izleyicilerine herhangi bir bağlayıcı yol ile ulaşmaya çalışan kültürel ve üretim endüstrilerinin temsilcileri için bir hayli zor bir süreç oldu.

Pandemiden önce, çevrimiçi iletişim ve meşguliyet durumlarının canlı olaylara göre daha az etkili olduğu açıktı, ancak uzun bir süre için devam edilecek tek yol da bu oldu. COVID-19'dan önce, çoğu iptal edilen ancak bir kısmı çevrimiçi olarak gerçekleşen, konserler ve sergiler planlanmaktaydı. Yarışmalar da çevrimiçi organize ediliyordu, aynı zamanda sanatçılar dijital sergiler oluşturmak için işbirliği yapıyordu. Müzik, tiyatro ve el sanatları etkinlikleri de çevrimiçi olarak sunuldu. Daha az sayıda da olsa pandemi boyunca, fotoğraf sergileri, el sanatları pazarları, konserler, festivaller, sinema ve tiyatro performansları gibi çeşitli etkinlikler organize edildi.

Katılımcıların çoğu, COVID-19'un performanslarını etkilediğini belirtti, bundan dolayı sanatçıların çoğu yeni duruma uyum sağlama yolları arayışına girdi, fakat araştırma bulguları gösteriyor ki çoğu sanatçı performanslarını canlı olarak icra etmeyi dört gözle bekliyor.

Pandeminin etkilerinin, alışılmış durumlara göre daha yaratıcı bir yola yönelmeye ihtiyaç olduğunu göstermesine rağmen, daha olumsuz olduğu söylenebilir.

Yukarda bahsedilen sonuçlar ve gerçeklerin ışığında, pandemi krizinden olumsuz etkilenen sanatçıların çeşitli destek araçlarını sağlamaya ihtiyacı olduğu sonucuna varılabilir.

Sanatçıların kendilerini ifade etme ve varoluş biçimlerini değişen dijital çevre ve çevrimiçi etkinliklere uyum sağlamaları için, dijital dünyanın izleyici ve takipçilerine daha başarılı bir şekilde uyum sağlamalarına neden olacak genel yeterliliklerini geliştirmeleri çok önemlidir. Sanatçıların, daha sık ve daha kaliteli bir şekilde yer alabilmeleri için ülkedeki sınırlamaları gözlemleyerek var olan koşullarda çevrimiçi ve canlı olarak etkinliklerin nasıl organize edileceğini öğrenmek için rehber ve tavsiyelerden fayda sağlamaları gerekir. Sanatçıların yeteneklerini geliştirmeleri ve diğer sanatçılar ile deneyimler paylaşmaları, yaratıcılıklarına devam etmek ve yeni duruma daha iyi adapte olabilmek için bilgi alışverişinde bulunmak çok önemli bir faktördür. Pandemi koşullarına daha iyi uyum sağlamak amacıyla sanatçıları desteklemek ve uluslararası iletişim fırsatları sağlamak için, bu endüstrinin farklı ülkelerden olan başka temsilcilerinden öğrenmelerini sağlamak için koşullar sunmak çok önemlidir.

Sanatçılara destek sağlarken ve yukarıda bahsedilen çözümleri sunarken, bu üretim endüstrisinde mümkün olan en geniş seyirci kitlesine uygun olmaları gerekir.

İSPANYA'nın Kültürel Haritası

Giriş – İSPANYA'nın Tanıtımı

"Üç İspanyol, dört görüş", - İspanyol atasözü.

İspanyol kültürü hakkında konuşurken bu atasözü çok şey ifade eder. İspanyol kültürü, tek boyutlu bir kültür olmaktan veya pazarlamanın sağladığı olağan konulara bağlı kalmaktan çok uzak, geniş ve derin bir çeşitlilik etrafında yapılandırılmıştır ve alışılmadık derecede güçlüdür, çünkü:

1) İspanyol kültürü, Avrupa, Afrika ve Akdeniz'in kesişme noktasındaki tüm kökenlerden esinlenerek ve diğer farklı kültürlerin veya etkilerin İspanya'da baskın olduğu tüm kültürleri harmanlayarak, bu benzersiz konumunun bir yansıması olarak düşünülebilir.

Unutulmamalıdır ki İspanya, Akdeniz'de Yunan, Fenikeliler, Kartacalılar ve Roma uygarlığı ya da Batı Avrupa ve Afrika kıtalarının etkisi yanı sıra, kuzeybatıda güçlü Kelt köklerine sahip bir bölge de dâhil olmak üzere Kuzey Avrupa'dan da güçlü etkilere sahiptir; Orta ve Güney Amerika'daki sömürge geçmişinden güçlü etkilere sahiptir; aynı zamanda ülkenin güneyinin üçte ikisi 600 yıldan fazla bir süredir İslam imparatorluğunun halifeliği idi.

2) İspanya, Orta Çağ'dan beri küresel erişimi olan önemli bir imparatorluktu, uzun bir süre dünyanın en önemli imparatorluğu haline geldi, o kadar büyüktü ki, Kral II. Felipe zamanında İspanya'da güneşin hiç batmadığı söylendi, çünkü her zaman gündüz yaşanan İspanya toprakları vardı. Güney Amerika'nın çoğu, Orta Amerika, Kuzey Afrika'nın bir bölümü ve Güneydoğu Asya'daki bazı ülkeler İspanya'nın bir parçasıydı. Hem bölgesel kapsamı hem de ekonomik gücü nedeniyle İspanya, kültürel düzeyde bir iş, kültürel coşku, etki ve değişim, büyük değer ve tarihsel sonuçlar merkeziydi.

Aslında, ekonomik gücün ve başta İtalya, Fransa ve İngiltere olmak üzere diğer bölgelerle olan rekabetin, İspanya'yı her alanda sayısız tarihi sanatçının yuvası haline getirdiğini ve diğer ülkelerden en önemli kültür sanatçılarını bir araya getirdiğini hesaba katmak gerekir.

Örneğin, daha sonra detaylandıracağımız yerel kültürle ilgili olarak, Fransa'dan (Roncesvalles) ve diğer bölgelerden geçen Saint James Yolu, İspanya'nın kuzeybatısı Galiçya'daki o zamanın "interneti" olan Santiago de Compostela'ya olan yolculuk dünyanın herhangi bir yerinden Santiago'ya yürümek ve diğer insanlarla birkaç ay boyunca yaşamak için muhteşem bir alışverişe katılmak isteyen dindarlarla dolup taşıdığı yeri.

Bu, yüzyıllar boyunca yalnızca çok farklı topraklardan, kültürlerden ve medeniyetlerden önemli bir yolculuğu ve kültürel alışverişi değil, aynı zamanda başlangıçtan beri büyük çeşitliliğe sahip bir ülkedeki iç farklılıkların ve çeşitliliğin daha büyük ve zenginleştirici olmasını sağlamıştır.

Bu çeşitlilik ve çoklu etkilerin toplamı, İspanya'nın farklı bölgelerinde sadece sanatında değil, aynı zamanda geleneklerinde, hatta dilinde veya mutfağında büyük farklılıklara işaret eder.

İspanya'nın farklı kültürlerden oluşan, heterojen, birbirini tamamlayan ortak bir zemine sahip bir ülke olduğunu; ancak topraklarının çoğunda tek tip ve homojen bir kültüre sahip bir ülke olmadığını söyleyebiliriz.

Buradan yola çıkarak ve İspanya'nın Avrupa'nın üçüncü büyük ülkesi olduğunu bilerek, emperyalizm, iç savaş ve faşizmin damgasını vurduğu çalkantılı bir geçmişe de sahip olduğunu varsayabiliriz. 1975'te General Francisco Franco'nun ölümünden bu yana İspanya, Avrupa Birliği, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü ve Dünya Ticaret Örgütü'nün bir üyesidir; hızlı ve dikkat çekici kültürel, politik ve sosyal değişimler yaşamayı mümkün kılmıştır; İspanya'yı oluşturan bu çoklu kültürleri modern ve güncel bir şekilde perspektifte sabitlemekte ve uygulamaktadır.

Ülke, Endülüs, Katalonya, Galiçya, Bask Ülkesi, Kanarya ve Balear Adaları dâhil olmak üzere 17 özerk bölgeden (özerk topluluklar) oluşmaktadır. Buna ek olarak, iki özerk şehir (Ceuta ve Melilla) ve toplu olarak Egemenlik Yerleri olarak bilinen Fas kıyılarındaki küçük adalar da İspanya'nın resmi bölgesidir.

Instituto Cervantes'in son verilerine göre, İspanyolca dünya çapında 480 milyon insanın ana dilidir. İspanya ve 19 Latin Amerika ülkesinin yanı sıra Afrika Ekvator Ginesi'nin resmi dilidir.

İspanya içindeki çeşitliliği anlamak için, örneğin Katalonya, Galiçya, Bask Ülkesi ve Valensiya'nın kendi kültürlerine ve hatta resmi dillerine sahip olduğunu hesaba katmak gerekir. Her şehrin kendine özgü müziğine, mimarisine, gastronomisine ve popüler geleneklerine yansıyan gelenekleri, atasözleri ve hatta mizahı vardır.

İspanyollar, kültürel düzeyde kendilerini ana bölgeleriyle güçlü bir şekilde özdeşleştirir.

Sokak isimlerinden yerel kutlamalara, şehir anıtlarına kadar Hristiyan geleneklerinin İspanyol kültüründeki etkisini fark etmek de kolaydır. Dükkânların çoğu genellikle Pazar günleri kapalıdır ve bu da dini geleneklerin bir yansımasıdır; ama bu gelenekler özerk bölgelerde çok farklılık gösterebilir.

Yerel ve bölgesel şenlikler İspanyol yaşamında önemli bir rol oynar ve her topluluk için güçlü bir gurur ve kimlik duygusunu temsil eder.

İspanyol mutfağı, kültürün ayrı ve bağımsız bir parçasıdır. Zeytinyağı, sarımsak, soğan, domates, biber ve deniz ürünlerinin yemek karakterine tat kattığı tipik Akdeniz karakterine sahiptir. Fakat kuzeyin yemekleri güneyden çok farklıdır; daha soğuk bir iklime sahip kuzey, daha ağır bir yemek kültürüne sahip olma eğilimindeyken, güney daha hafif olma eğilimindedir.

Her bölge mutfağıyla gurur duyarken, restoranlar her misafirine çok değer verir. İspanyol kültüründe alışveriş çok önemlidir ve İspanyollar insanlarla tanışmayı, konuşmayı ve sokaklarda akan hayatı gözlemlemeyi sever.

Restoran sahibinin çoğunlukla tüm ziyaretçilerin isimlerini bilmesi çok yaygındır. Yemek yerleri her zaman gürültülü, renklidir ve turistler diğer masalarla etkileşim içinde olmaktan keyif alabilir.

İspanya'nın mimarisi, Balear Adaları Menorca'daki tarih öncesi anıtlardan Galiçya'daki Kelt kalıntılarına, Merida ve Tarragona'daki Roma kalıntılarına, Sevilla'daki dekoratif Lonja'ya, Mudéjar binalarına, Gotik katedrallere, kalelere, fantastik modernist anıtlara ve Gaudi'nin Barselona'daki karmaşık heykellerine kadar uzanır. Hepsi İspanya kültürünün temsilcileridir.

Yine de, güneyde Arap mimarisinin önemli bir mirasının bulunduğu tarih ve değişim görülürken; kuzeyde ise daha çok Avrupalı etkisi görülür.

İspanya kültürünün bir diğer önemli parçası da müziktir. Klasik gitar, Endülüs'te 1790'larda Mağribi lavtasına altıncı bir tel eklendiğinde icat edildi. Modern şeklini 1870'lerde kazanmıştır. Eski İslam imparatorluğunun miras kalan kültüründe geleneksel flamenko, İspanya'nın bu bölümünde ortaya çıkar; İspanya'nın diğer bölgelerinde müzik kültürü, örneğin Galiçya'da ve daha önce Galiçya'nın parçası olan diğer bölgelerin en yakın bölgelerinde olduğu gibi tamamen farklıdır; İngilizlerin ve kuzey Avrupa'nın etkisi sonucu bir Kelt müzik kültürünü de oluşturmuştur.

Günümüzde, ortak bir dilin avantajları nedeniyle Latin Amerika'nın alışılmış etkisi, Latin müziğinin İspanya genelinde ve genel olarak Hispanik ülkelerde ortak bir unsur olarak yaygınlaşmasına yol açmıştır. Bu şekilde Latin müziği dediğimiz İspanya pop müziğini de şüphesiz içerir ve günümüzün reggaetonu hemen hemen her sokakta ve dans kulübünde duyulabilir. Özellikle genç nesiller arasında popüler olmuştur.

Son olarak, İspanyol kültürü ortak bir temeldir, yüzyıllarca süren kültürel gelişme ve yoğun alışverişin büyük bir tarihidir, büyük farklılıkların içsel bir gerçekliğine ve heterojen gelişmeye kadar uzanır, bu bir sorun olmaktan çok uzaktır.

Bölüm 1 – Ulusal kültür ve kültürel etkiler

İspanya, tarih boyunca kültürel düzeyde önemli bir rol oynamıştır. Uygarlığın ilk aşamalarındaki coğrafi konumu, orta çağdan geleneksel imparatorluklar çağının sonuna kadarki konumu, siyasi ağırlığı ve son 150 yılda farklı sanayi devrimleri sayesinde kendi alanlarında zirveye ulaşan kültür ve sanatın önemli örneklerini sunar.

Bu, İspanya'nın dünyanın en önemli ülkelerinden biri olduğunu, Avrupa kültürünün en önemli eğilimlerini teşvik ettiğini geçmişten gelen güçlü bağlarla açıkça gösterir. Tarihe bakıldığında, yirminci yüzyılın farklı anlarında bazı bölgelerden (Güney Amerika, Orta Amerika, Avrupa'daki bazı bölgeler veya Doğu Asya...) İspanya'ya önemli derecede göçmen akışı olduğu görülür. Bunlar, derin bir Avrupa geleneğinin buluşması ve geçen yüzyılda onun sosyal ve kültürel modernleşmesine yol açan İspanyol geçirgenliği ile bağlantılı bazı örneklerdir.

Resim: Dünyanın en önemli mağara resimlerinden bazılarının Altamira'da olduğu bilinir. Paleolitik çağdan beri, İspanyol ressamların uzun bir listesi tarihi şaheserler yaratmıştır. Velázquez, Murillo, Goya, Picasso, Dalí, Miró veya Sorolla, günümüzde Antonio López veya Antoni Tàpies gibi sanatçılarda devam eden ikonik bilinen örneklerdir. Hem geçmişte hem de son yüzyılda İspanyol sanatçıların yeteneği, uluslararası düzeyde resimsel eğilimler üzerinde önemli bir etkiye sahip olmuştur. Her birinde yeni stiller ve yeni formlar geliştiren İspanyol sanatçılar vardır.

Edebiyat: Miguel de Cervantes'in yazdığı "El Quijote"u unutmadan, İspanya tarih boyunca Federico García Lorca, Miguel de Unamuno, Benito Pérez Galdós, Jacinto Benavente, Juan Ramón Jiménez veya sadece İspanyol dilinde yazılmış kitaplarıyla birkaç Nobel ödülü kazanan Vicente Aleixandre gibi önemli ve etkili yazarların uzun bir listesine sahiptir.

İspanyol edebiyatının etkisi her zaman çok önemli olmuştur ve bugün tüm İspanyolca konuşulan ülkelerde verilen ve alınan küresel bir etki yaratmıştır. Bu, roman veya şiir gibi türlerde ve modernizm, gerçeküstücülük, avangard, sembolizm, romantizm, suç romanları, vb. gibi önemli türlere ve akımlara katkıda bulunmuştur.

Sinema: İspanya'dan sayısız sanatçı, sinema alanında çalışmalarında çok önemli kitlelere ulaştı. Yönetmen örnekleri olarak Luis Buñuel, Luis García Berlanga, Pedro Almodóvar, Alejandro Amenábar, Julio Médem veya Víctor Erice; aktör ve aktris olarak Antonio Banderas, Javier Bardem, Francisco Rabal, Fernando Rey, Sara Montiel, Penélope Cruz veya Carmen Maura'nın yanı sıra; prodüksiyon tasarımı, yönetici prodüksiyon, fotoğrafçılık, setler, kostümler, makyaj, müzik veya özel efektlerde tanınmış ve en önemli uluslararası ödüllerden bazılarını kazanmış seçkin bir teknik profesyoneller grubuyla İspanya adından söz ettirir. Gil Parrondo, Javier Aguirresarobe ve Alberto Iglesias, olağanüstü uluslararası projelerde yer alan İspanyol sanatçıların bilinen diğer örnekleridir. İspanya sineması kendi bakış açısı ve İspanyol kültürü ile evrensel tarihleri güçlü bir şekilde birbirine bağlayan bir konuma gelmiştir.

Müzik ve Dans: İspanya, geleneksel olarak, Manuel de Falla gibi besteciler veya Plácido Domingo, Josep Carreras veya Montserrat Caballé gibi şarkıcılar dâhil olmak üzere, hem klasik müzik hem de modern müzikte mükemmelleşmiş çok sayıda insana vardır. Günümüzde, uluslararası alanda tanınan modern gruplar ve şarkıcılar olduğu gibi; aynı zamanda hem klasik balede hem de diğer dans ve dans modalitelerinin geliştirilmesinde önemli bir gelişme kat edilmiş ve uluslararası başarılar elde edilmiştir.

İspanyol etkisi, Kelt halklarından, Flamenko'dan ve İspanya'daki diğer birçok halk türünden müzisyenlerin ve dansçıların teknik, manzara ve müzikal katkılarıyla, kendi bölgelerinin coğrafi ve kültürel çeşitliliğiyle bağlantılı olarak günümüze kadar gelmiştir. İspanyol müziği Latin kültüründen ve göçmenlerin katkılarından güçlü olarak etkilenir. Aynı şekilde, İspanyolca konuşulan birçok ülkede geleneksel olarak Pop ve Rock tarzında çok etkili olan büyük şarkıcılar ve modern müzik grupları olmuştur.

Moda ve tasarım: İspanyol sanatçılar, Cristóbal Balenciaga, Manuel Pertegaz, Paco Rabanne, Armand Basi, Elio Berhanyer, Jesus del Pozo, Adolfo Dominguez, Pedro del Hierro veya Manolo Blahnik gibi isimlerle moda dünyasında önemli bir role sahip oldular. Sadece tasarım alanında değil, aynı zamanda endüstriyel üretim ve dağıtımda da çok ileridelerdir ve Inditex gibi dünyadaki hacim ve varlık açısından en önemli çok uluslu şirketlerden bazılarını oluşturmuşlardır. Avrupa Birliği'ne girmesinden bu yana İspanyol geleneğini İspanya modernliğine bağlayan bir tarzdaki İspanyol modası büyük markaların gündelik kıyafetlerini de etkiliyor.

Yemek: İspanya, yemeği seven bir ülke olup, İspanyol şefler 20. yüzyılda ünleri ve etkilerinin yanı sıra en ünlü ve etkili yemeklerden bazılarını en beğenilenlerle tasarımlarıyla öne çıkmıştır. Juan Mari Arzak, Pedro Subijana, Martín Berasategui, José Andrés ve Ferrán Adriá, İspanyol mutfağına uluslararası bir etki katan olağanüstü yetenekli profesyonel şeflerden bazılarıdır.

Mimari: İspanyol mimarisi Antoni Gaudí, Rafael Moneo, Santiago Calatrava veya Ricardo Bofill gibi ünlü İspanyol mimarların eserleri ile dünyanın birçok yerinde ün kazanmıştır.

Bölüm 2 – Yerel Kültür, kültürel olaylar ve tezahürler

Galiçya, belirgin ve eşsiz özellikleriyle İspanyol Anayasası tarafından “milliyet tarihi” olarak kabul edilen bir bölgedir. Peki, Galiçya'yı eşsiz yapan unsurlar hangileridir?

Dil: Galiçyaca, Roman dilleri ailesine aittir ve Roma İmparatorluğu tarafından tanıtılan Latin dilinin evriminin sonucunda ortaya çıkmıştır. Tarihsel kayıtlar, 9. yüzyıldan beri Galiçyacanın farklı bir dil haline geldiğini iddia eder²⁷.

Günümüzde Galiçyaca bölgede yaygın olarak konuşulmaktadır: Nüfusun %40'ı sadece Galiçyaca kullanırken, %35'i ise Galiçyaca ve İspanyolcayı eşit olarak kullanmaktadır. İstatistikler, Galiçya vatandaşlarının %98'inin dili anladığını gösteriyor.²⁸

Edebiyat: Galiçya edebiyatı hem anlatıda hem de şiirde çok üretken bir alandır. Bu bölümde, Galiçya'nın en önemli şairi olarak kabul edilen Rosalía de Castro'nun yanı sıra, Castelao, Valle-Inclán, Curros Enríquez, Pardo Bazán, Eduardo Pondal ve Cabanillas gibi şairler de oldukça önemlidir.

<i>Güle güle nehirler, güle güle çeşmeler; Güle güle, küçük dereler; Güle güle, gözlerimin görüntüsü: Birbirimizi bir daha ne zaman göreceğimizi bilmiyorum.</i>	<i>Çayırılar, dereler, korular, Rüzgârla dalgalanan çam ağaçları, Küçük cıvı cıvı kuşlar, Sevincimin sevgili kulübesi, Kestane ağacında değirmen, Parlak ay ışığının berrak geceleri, Küçük kilisesinin değerli zilleri,</i>	<i>Aşkımı verdiğim böğürtlenler, Mısır tarlalarından geçen dar patikalar, Hoşça kal, sonsuza kadar hoşça kal! Hoşça kal, cennet! Güle güle mutluluk! Doğduğum evden çıkıyorum, Bildığım mezradan ayrılıyorum Görmediğim bir dünya için!²⁹</i>
--	--	--

²⁷ Tradición; Galicia. Çevrimiçi: <http://www.galicia.es/es/tradicion>

²⁸ O Galego no mundo; Real Academia Galega. Online: <https://academia.gal/datos-uso>

²⁹ Alıntı: “Good-bye Rivers, Good-bye Fountains”. Rosalía de Castro: seçme şiirler. Çevrimiçi: <https://theinkbrain.wordpress.com/2012/02/02/rosalia-de-castro-selected-poems>

Cunqueiro, Xohana Torres, Blanco Amor, Ánxel Fole, Miguel Rivas, Suso de Toro, Fina Casalderrey ise Galiçyalı önemli çağdaş yazarlardır.³⁰

Dans: *muñeira* ve *xota galega* Galiçya müziğiyle bağlantılı Galiçya dansının en temsili iki türüdür. Muñeira, gaita (Galiçya borusu) ve ardından *aturuxos* (sevinç çılgılığı)*3 eşliğinde 6/8 zamanlı adımlamalarla dans edilir.³¹

Galiçya dansının iki canlı videosunu buraya eklemekten kendimizi alamıyoruz:

- https://www.youtube.com/watch?v=kSZcP_ed60E&list=RDkSZcP_ed60E&start_radio=1&t=0
- https://www.youtube.com/watch?v=vBNwZY5w_as

Müzik: Geleneksel müzik aletleri gaita ve pandeireta'dır. Gaita, günümüzde rock ve elektronik gibi diğer çağdaş müzik tarzlarıyla karıştırılan nefesli bir Kelt çalgısıdır (İskoç borusuna benzer). Pandeireta, 13 ila 28 cm arasında, yaygın olarak kadın dansına eşlik etmek için kullanılan bir el müzik aletidir.

Kelt müziği ile pek çok ortak noktası ve güçlü bir bağlantısı olan bu müziğin, hem ülkesine hem de kendi özgür müzikal ifadelerine bağlı, geleneksel kutlamalarda veya Galiçya'daki birçok küçük kasabada ağıt müziği olarak özel bir varlığı ve kendine has özellikleri vardır.

Galiçya kültürel mirasları: Galiçya kültürel mirası oldukça geniştir ve Castros -Demir Çağı'ndan kalan birkaç yer ve üçüncü yüzyılda inşa edilen Lugo'nun Roma Surları ve A Coruña'daki Herkül Kulesi, her ikisi de UNESCO Dünya Mirası olarak ilan edilmiştir.

1985 ve 1993'te bu değere sahip iki Galiçya UNESCO hazinesi daha kayda geçti: 1985'te eski Santiago de Compostela kasabası ve 1993'te Santiago de Compostela Yolları (Fransız Yolu ve Kuzey İspanya'nın Yolları).³²

Kuru taş yapım tekniği ile bu ödülle ödüllendirildi. UNESCO tarafından 2018'de Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi.³³ Bölge genelinde, başta kiliseler, hórreos (silolar) ve cruceiros (kavşaklardaki haçlar) olmak üzere taş yapıları kayda geçmiştir.

³⁰ *La Cultura gallega; Cocina gallega.* Online: http://www.cocinagallega.es/web/cultura/cultura/historia_de_la_cultura_gallega.html

³¹ *Folklore en Galicia; Musicaalba.* Çevrimiçi: <http://musicaalbacieza.blogspot.com/p/trabajo-galicia.html>

³² *Dünya Mirası Listesi.* UNESCO. Çevrimiçi: <https://whc.unesco.org/en/list/&order=country#alphaG>

³³ *Galicia en la UNESCO.* Cultura en Galicia. Online: <https://www.cultura.gal/es/destaque-patrimonio/50819>

Ayrıca Galiçyaca, kaybolan gelenekleri sözlü geleneğini korumamızın altını çizer. En önemli geleneksel şenlikleri ünlü Cigarrón'larla Entroido karnavalları, Magosto'ları (hasat mevsimi ve kestane ile bağlantılı bir pagan geleneği) ve çoklu romerialarıdır. El işi olarak bolilloları (bobin oyları) unutulmamalıdır. Son olarak Galiçya'da yemek kültüründen önemli bir şey olarak bahsetmek gerekir.³⁴

www.sientegalicia.com/blog/personajes-carnaval-galicia/

³⁴ *Cultural Heritage and Traditions*. Cultura de Galicia. Çevrimiçi: <https://www.cultura.gal/es/destaque-patrimonio/46819>

Bölüm 3 – Kültürel yerel ortaklar, tanıtım ve faaliyetler

Her ülke için yerel ortaklar, projenin yaygınlaştırılması ve projenin hedeflerine tam olarak ulaşılması için anahtar konumundadır.

İspanya, her bölgeye göre farklı kökenlere ve çok çeşitli kültürlerle sahiptir. İspanya'nın kuzey batısında yer almamıza rağmen, mümkün olduğunca çok İspanyol kültürünü kapsamak için ülkedeki farklı kuruluşlarla iletişim kurmaya çalışacağız.

Projenin başlamadan önce projeyi sunmak ve bizimle işbirliği yapma imkânı sunmak için yerel kültür dernekleriyle iletişime geçtik. Bu ilk aşamada, çoğunun bilmediği Erasmus+ programına büyük ilgi gösteren çeşitli kuruluşlara ulaşıldı.

Tüm proje boyunca planımız, yerel ortaklarımızın çeşitliliğini artırmak ve projenin yaygınlaştırılmasını hızlandırmak için kültürle ilgili farklı kuruluşlarla iletişim kurmaya devam etmektir.

İlk temalarımızda dans, geleneksel Galiçya halk müziği, orkestralar ve müzik dernekleri ile ilgili farklı oluşumlarla temasa geçtik.

Hepsi projeye büyük bir ilgi gösterdi ve ayrıca yaygınlaştırma faaliyetlerinde bize yardımcı olmaktan mutluluk duyacaklarını söylediler.

YEREL PAYDAŞLAR

<https://www.instagram.com/arteydanzavigo/?hl=es>

Arte&Danza: Dans, sanat, fotoğraf ve tiyatronun bir arada yaşadığı, her bireye tam bir kültür ve sanat ortamının tadını çıkarırken, diğerlerinden keşfetme ve öğrenme fırsatı veren multidisipliner bir topluluktur.

Öğrencileri hem ulusal hem de uluslararası düzeyde farklı yarışmalara katılmıştır.

<http://www.orquestagaos.com/>

Orquesta y coro Gaos: müzikten hoşlanan herkese hitap eden bir orkestra ve bir korodan oluşan bir dernektir.

Orkestra: 2009 yılında başladığında yaklaşık 80 üyeden oluşmuştur. Sonraları, Galiçya'dan yüksek konservatuarlardan öğrenciler ve öğretmenlerden oluşan 450'den fazla müzisyen katılmıştır. Yılda 80'den fazla konser ve bazıları zaten uzun bir kariyere sahip olan 35'ten fazla Galiçya müzisyeninin solist olarak katıldığı önemli bir konser etkinliği geliştirmektedir.

2010'da soprano Cristina Gallardo-Dômas ile birlikte Juan Durán'ın orkestrasyonunu

yaptığı Galiçyaca şarkıların yer aldığı CD'ler kaydettiler. 2011'den beri, büyük sanatçıları Gaos Korosu ile birlikte davet ederek, IBS Padre Rubinos'un geleneksel Noel konserini sunmaktalar. Hem A Coruña'da hem de Galiçya topluluğunun geri kalanında kendi konser sezonlarına ek olarak, Les Dissonances'in kemancı ve direktörü David Grimal gibi önemli müzisyenleri üyelerinin eğitimi ve gelişimi ile ilgilenmeye davet etmişlerdir. David Ethéve, GSO'nun ana çellistidir.

Öte yandan, çağdaş müzik konserleri gerçekleştirirler, yeni bestecilerin eserlerinin prömiyerini yaparlar, Galiçya besteciler derneği ile işbirliği yaparlar, orkestranın kendi içinde geleneksel olmayan grupların ve toplulukların oluşumuna teşvik ederler ve Los Secrets veya Rafael gibi diğer türlerden sanatçılarla senfonik konserler sunarlar.

Koro: 2010 yılında başlamıştır. Koro, farklı topluluk korolarında geniş deneyime sahip 55 sestten oluşuyor. Repertuar "a capella" ve senfonik - koro müziği arasında bölünmüştür.

Opera Dostları Festivali'ne ve ardından A Coruña'nın Lirik Sezonuna katılarak, aralarında Gómez Martínez, Ramón Tébar veya Ramón Tébar gibi şeflerin öne çıktığı önemli coplar, Keri-Lynn Wilson, Mario Pontiggia veya Alfonso Romeu gibi sahne yönetmenleri ve Celso Albelo, Gregory Kunde, Juan Jesús Rodríguez veya Marianne Cornetti gibi şarkıcılar ile prodüksiyonlar üzerinde çalıştılar.

2011 ve 2012'de Santiago de Compostela Katedrali'nin 800. yıldönümü kutlamaları vesilesiyle Gaos Orkestrası ile birlikte WA Mozart'ın Requiem Mass ve G. Puccini'nin Messa dei Gloria şarkılarını söyleyen I ve II Katedraller Serisine katıldılar. O zamandan beri Ulusal düzeyde farklı yarışmalara katılıp kazandılar.

Eylül 2015'te büyük koro için altyapı çalışmaları nedeniyle iki çocuk korosundan oluşan yeni bir proje başlatıldı.

Fernando Briones, Maestro Cristóbal Halffter ünvanı olan Gaos Korosu ve Orkestrası'nın sanat ve müzik direktörüdür.

Paydaşlarımızın temel rolü, geliştirilen tüm materyallere geri bildirimleri ile katkıda bulunmak, projenin yaygınlaştırma faaliyetlerine destek olmak ve proje süresince gerçekleşecek 4 eğitim faaliyetine katılmak olacaktır.

Proje sonrasında paydaşlar, üretilen fikri çıktıları yayabilecek ve kullanabilecek ve ayrıca proje sonuçlarını yayabilecektir.

Bölüm 4 – COVID-19 bağlamında kültürel durum

İspanya'da kültür sektörü koronavirüs krizinden çok yara alsa da karantina sırasında vatandaşlar her zamankinden daha fazla kültür deneyimlemiştir. Bu paradoks anlamak için kültürel eylemin diplomatik bir eylem olduğunu düşünmeli ve kültürel sektör fikrini tersine çevirmeliyiz. Sadece sinemanın, yeni teknolojilerin, tiyatronun, kitap üretiminin, müziğin, etkinliklerin durumunu konuşmakla kalmamalıyız.

21 Temmuz'dan bu yana, Avrupa İyileştirme Fonu sayesinde İspanya'da kültürel işbirliği için yeni bir perspektif açılmıştır. Bu fon, Avrupa Komisyonu tarafından İspanya gibi koronavirüsten en çok etkilenen ülkelere verilecektir. Bu nedenle kültürel işbirliği için çok güçlü fonlara erişme fırsatımız vardır.

Bu Avrupa iyileştirme fonu Parlamentoda halen tartışılmakta olup Komisyon tarafından onaylanması gerekecektir. İspanya'nın 140.000 milyon avrodan fazla alması planlanmaktadır. Bu meblağ sunulan projelere göre verilecek ve kuruluşlara dış eylemi güçlendirmek için ilginç projeler sunma fırsatı verilecektir.

Bununla birlikte, yakın zamanda büyükelçiliğin kültür departmanlarına, 'kültür danışmanı' rolündeki 'programcı'dan temsilci veya kolaylaştırıcıya geçişi gösteren yeni talimatlar gönderildi. Bu güncelleme kültürel yaratıcılara ihtiyacın bir onayıdır.

Koronavirüs krizi sonrası ekonomik zorluklar ve paradigma değişimi:

Kültür bir iştir ve bir şekilde ulusal ekonomide kârlı olmayı amaçlar. Fikirlerin ve bilginin hiçbir maliyeti olmadığını düşünmemize rağmen, hayatın yaratıcılar için özgür olmadığını ve bu yüzden kültürün bir bedeli olduğunu ve bunun bedelini toplumun ödemesi gerektiğini anlamalıyız. Kültür sektöründe ele alınan toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konuların önüne geçilmesi için ve Vergi Politikaları, KDV indirimi gibi dijital pazarlama için yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin olacağı kültürel sektörlerle de uyumlu bir dijital geçiş platformları için daha işbirlikçi bir telif hakkı belgesinin oluşturulması gereklidir.

Ülkemizde devam eden temel zayıflıklar özel finansman eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Kültürel faaliyetlere ayrılan bütçe 2018'de hane başına ortalama 682,5 avro (2017'de 718,3 avro) iken son on yılda kademeli olarak azaltıldı. Buna, özellikle koronavirüs krizinden sonra kültür için kamu finansmanının çöktüğünü de eklemeliyiz.

Ticari düzeyde, rakamlar biraz iyileşti. Ülkenin ekonomik ve kültürel dokusu, tüm İspanyol ticari kuruluşlarının %3,7'sini temsil eden 122.673 şirket (2008'de 112.643) tarafından yönlendirildi. Aynı yıl içinde, İspanya toplamının %3,6'sı (2008'de 706.300) 690.300 kişiye iş yaratıldı. Bu rakamları iyileştirmeyi zorlaştıran dinamikleri sorgulamamız gerekiyor.

Şu anda COVID-19 ile dinamikler değişmekte. Artık etkinliklere giden ziyaretçiler değil, insanların evlerine giden sanal etkinlikler oldu. Toplumlarımızda kültürel dünya, krizlere rağmen yaşama devam etme isteğini sürdürmektedir.

Bu aralar kültür sektörü gözle görülür bir şekilde üzgün ve ekonomik olarak durgun. Fakat buna rağmen, kültür düzeni değişebilir olduğundan, süreçleri dinamik hale getirme ve kriz durumlarında yeniden etkinleştirme yeteneğine sahibiz. Hükümet bu akışları henüz kontrol etmiyor, ancak uluslararası bir mantıkla hareket eden çok acente var.

COVID-19 krizinin özellikle istihdam açısından kültür sektörü üzerindeki etkisini daha iyi kavramak için alternatif bir bakış açısı doğrultusunda, Ekonomik Olarak Aktif Nüfus Anketi'nden (anket 2019'un son çeyreğini ve 2020'nin ilk üç çeyreğini kapsar) elde edilen mevcut istihdam verilerinin son 4 çeyreğinin analizi gösterilebilir.

Bu dört çeyrek boyunca, ortalama kültürel istihdamın 683,5 bin kişi olduğu tahmin ediliyor ve bu, o dönemde İspanya'daki toplam istihdamın 3,5'ini oluşturuyor. Erkek nüfusu %58,7'yi temsil ederken, toplam istihdam içindeki çalışan erkek oranı %54,3'tür. Kültürel istihdama sahip kişilerin %71,1'i yüksek eğitim derecesine sahiptir ve çalışanların %67,7'si ücretli işçilerdir - yani serbest meslek sahibi değildir (toplam istihdam için sırasıyla %45,1 ve %84). Tam zamanlı düzenlemeler kültürel istihdamın %88,6'sını ve yarı zamanlı %11,4'ünü kapsamaktadır. Bu veriler, 2020'nin üçüncü çeyreğinden (Temmuz-Eylül) elde edilen mevcut son verilerle daha da tamamlanabilir. Kültürel istihdamın 2019'da o çeyreğe göre %8,1'lik bir düşüşle 647,4 bin kişi olduğu tahmin edilmiştir. 2020'de (3 ilk çeyrekte) ortalama kültürel istihdamın değişimi bir önceki yıla göre %5 azaldı. Erkek nüfusun kültürel istihdamının 2019'un üçüncü çeyreğine göre %9,6, kadın kültürel istihdamının ise %5,6 daha düşük olduğu tahmin ediliyor. Ücretli çalışanlar, yıllık %11,6'lık bir düşüşü temsil eden 429 bin işçiye ulaştı ve serbest meslek sadece %0,3 azaldı.

Genel olarak, mevcut kültürel istihdam 2019 tahminleriyle karşılaştırıldığında, istihdamdaki en büyük düşüşler ücretli çalışanları, geçici sözleşmeli çalışanları ve yarı zamanlı çalışanları etkiledi.³⁵

Bakanlık, 2021 Yılı Devlet Genel Bütçelerinde öngörülen bütçe fonlarının artışına (%37 daha fazla) dikkat çekiyor. 2020 yılında, COVID-19 Krizinden sonra kültür sektörünü desteklemek için olağanüstü eylemler içeren iki kararname çıktı. Bakanlık, Özel Sanat Statüsü'nü geliştirme taahhütlerini kabul etmiştir, (2018'de İspanya Parlamentosu'nda yapılan anlaşma hakkında daha fazla bilgi için 2019 İspanyol Profili verilerine bakabilirsiniz), bu taahhütler görsel-işitsel bir merkez konsolidasyonu ve Ulusal Dans Yaygınlaştırma Merkezi'nin oluşturulmasını içerir.³⁶

³⁵ <https://atalayar.com/en/content/spanish-culture-increases-its-influence-abroad>

³⁶ <https://www.culturalpolicies.net/covid-19/country-reports/sp/>

Bölüm 5 – Veri toplama ve verilerin analizi

İspanyol sanatsal durumu, pandemi öncesi bir durgunluk ile başlar; 2008 ekonomik krizi sonrası güçlü toparlanma ivmesi yavaşlamış, kriz olmamasına rağmen büyüme de olmamıştır.

2019'da İspanya'da 382 milyon canlı müzik yapıldı, ancak "Profesyonel Müzisyenler Birliği" Kasım 2020'de pandemi nedeniyle 2019'da aktif olan dört meslektan üçünün faaliyetlerinin %90'dan fazla azaldığını ve 2021'de de bu tahminlerinin değişmediğini, %75'inin yılın ilk yarısında herhangi bir konser vermediğini belirtti.

İspanyol Sahne Sanatları Akademisi'ne göre, İspanya'daki tiyatro, tüm meslek grupları dâhil olmak üzere şu anda kritik bir durumda ve sadece küçük bir kısmı büyüyen televizyon kurgu sektörüne geri kazandırılmıştır. Ulusal Drama Merkezi ve İspanya Ulusal Balesi'nin bağlı olduğu Ulusal Sahne Sanatları ve Müzik Enstitüsü, tahsilatta %64,25 düşüşle 7,5 milyon avroluk bir kayıp kaydetti. İcraatlar 1.792'den 933'e düştü ve %62.75 oranında bir izleyici kitlesi kaybetti.

2019'da, üretici ve sahne sanatçılarından toplamda 68.800 kişi istihdam etti ve bir yıl sonra 14.700 kişi yarı yolda kalarak bu sayı 54.100 e kadar düştü. Arşivciler, kütüphaneciler ve küratörler istihdam edilen 4.000 kişiyle biraz büyüdü ve en çok desteklenmiş kısım yazarlar, gazeteciler ve dilbilimcilerdi: 72.100'den 82.500 çalışana (%12,6 artışla).

Bu bağlamda, iyi haber az ve çok özel olan iki alana odaklanıyor:

- 1) İspanya'daki video oyunu sektörü, lansmanlardaki gecikmelere ve büyük fuarların iptaline rağmen büyümeyi bırakmadı. Ayrıca İnternet üzerinden tüketim de arttı, bu da mobil oyun veya e-spor gibi diğer platformlara ve iş alanlarına fayda sağladı.
- 2) İspanyol televizyon görsel-işitsel sektörü, İspanyolca konuşulan tüm ülkeler için içerik üreten, tüketimde ortalama %7,5'lik bir artıştan faydalanarak istihdamı artırmakta ve teşvik etmektedir.

Kendi adına, moda sektörü pandemi sırasında rakamlarının düştüğünü gördü: mevcut rakamlar %42 daha düşük, yani işler 10.611.79 milyon Euro azaldı ve böylece bu sektörde istihdam sağlayan işletmelerin yaklaşık %24'ü (39.592) kapanmak zorunda kalmıştır. Ayrıca İspanyol tasarımcıların kreasyonlarının tüketimi en aza indirildi ve şirketler Mart 2020'den bu yana 400 milyon avroluk iş kaybetti.

Özetle, İspanya'da kültür, pandemi nedeniyle bir yılda en büyük iş tahribatına maruz kaldı: 2019 yılında sektörde çalışan 710.200 kişiye kıyasla %6'lık bir düşüşü temsil eden 42.100 daha az çalışan, son on yıldaki mali krizin en kötü yıllarında bile gelmediği bir rakam.

Aslında tahmin, 2021'de sanat alanında bu yıl kaybedilen iş sayısının, COVID-19'un ilk yılında kaybedilen 42.100 işi geçeceği yönünde.

Her ne kadar kültürel istihdam, İspanyol ortalamasından çok daha yüksek bir akademik eğitim ile karakterize edilse de (yükseköğretim %71,9'a ulaşıyor ve ulusal grupta bu oran %45,5'tir), sektörün istikrarsızlığından kaçınmamaktadır. Salgının başlangıcından bu yana bu yük arttı: maaşlı çalışanlar %9,4 azalırken serbest meslekte çalışanlar aynı kaldı. Kalıcı sözleşmeli çalışanlar, geçici olanlardan daha iyi dayanıyor: ilki %3,1, ikincisi %24,3 düştü. İspanya'daki kültürel ve / veya sanatsal istihdamın %66,8'inin maaşlı olduğunu hatırlamak önemlidir, bu rakam İspanya'daki %83,9'luk toplamdan çok daha düşük bir rakamdır. İspanya'da sanat alanında serbest meslek sahiplerinin istihdamı, İspanya'nın geri kalanının iki katıdır. Kesintiden en çok etkilenen yaş grubu ise 25-34 yaş arasındır. İstihdam sağlayan tek kesim 55 yaş üstü kesimdir.

Cinsiyete göre ayrımcılık devam ediyor ve pandeminin kadın ve erkeklerin sanatsal alanda aktivite kaybına neden olmasına rağmen, yine de hala istihdamın %58,6'sı erkeklerin elinde.

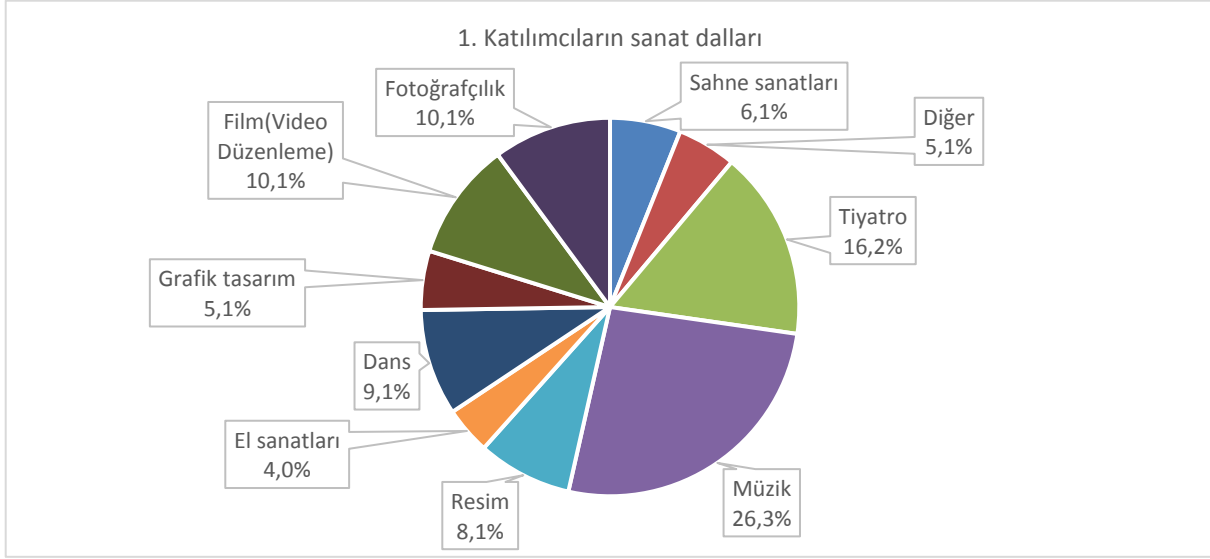
Ancak, pandeminin neden olduğu bu olumsuz duruma rağmen, İspanya'da sanatçıların, yaratıcıların ve sanatsal faaliyetlerde bulunanların yanı sıra, ilgili kuruluşların kadınların refahını ve zorlukları yenme gücünü arttırmada temel bir rol oynadığı varsayılmaktadır. Müreffeh toplumlara doğru ilerlemek için gerekli olan insanlar ve topluluklardır.

İspanya'da sanatsal faaliyetler yürüten kişilerin durumunun analizinde, analiz edilen 50 kişilik hedef kitlenin bileşimi şu verileri sağlamıştır: Katılımcıların %58'i kadın, %42'si erkektir.

Yaş aralıkları aşağıdaki gibidir:

Yaş	Yüzdelik
25-34 yaşında	%62,00
35-44 yaşında	%22,00
45-54 yaşında	%12,00
55-64 yaşında	%4,00
65 ve üzeri	%0,00

- Katılımcıların dâhil olduğu sanatlar Grafik 1'de verilmiştir.

- İstihdam durumu aşağıdaki gibidir:

Durum	Yüzdelik
Tam zamanlı çalışan	%12,96
Yarı zamanlı çalışan	%14,81
Serbest Çalışan	%18,52
Gönüllü	%18,52
Emekli	%1,85
İşsiz	%33,33

İspanya'da bazı sanatlarla bağlantılı meslekler ve organizasyonlar etrafındaki geleceğe bakış olumlu, çünkü olumlu bir tüketim patlaması ve insanların geri gelmek isteyecekleri ve pandemi kuralları nedeniyle şimdiye kadar yapmadıkları faaliyetlere katılmak isteyecekleri bir ortam bekleniyor.

Ancak buna rağmen, 2021'de iyileşmenin hala çok küçük olacağı ve sanat sektörünün durumunun 2022'den itibaren iyileşmeye başlayacağı tahmin ediliyor, çünkü artan tüketim gerçeği daha fazla organizasyon, üretim ve dolayısıyla daha fazla meslek ve üretkenlik ihtiyacını çekecek.

Her halükârda, sanat sektörü, COVID-19 döneminden önce dijitalleşmenin beklenmedik segmentlere ve faaliyetlere ulaştığını ve iş paradigması değişimi açısından ağın artık sadece bir reklam aracı olmadığını, ancak faaliyetin gelişimi için gerekli bir araç ve kendi içinde bir pazar olduğunu kabul etmeli ve ilk olarak pandeminin sonuçlarını üstlenmelidir.

Herhangi bir olumlu bakış açısı, yok edilen veya terk edilen üretken kumaşın geri kazanılacağını varsaymanın yanı sıra, pandeminin sonuçlarından ciddi şekilde etkilenen meslek sahiplerinin ve sanatçıların geri kazanımını ve iyileştirmeyi veya önceden rehberliğini içerir.

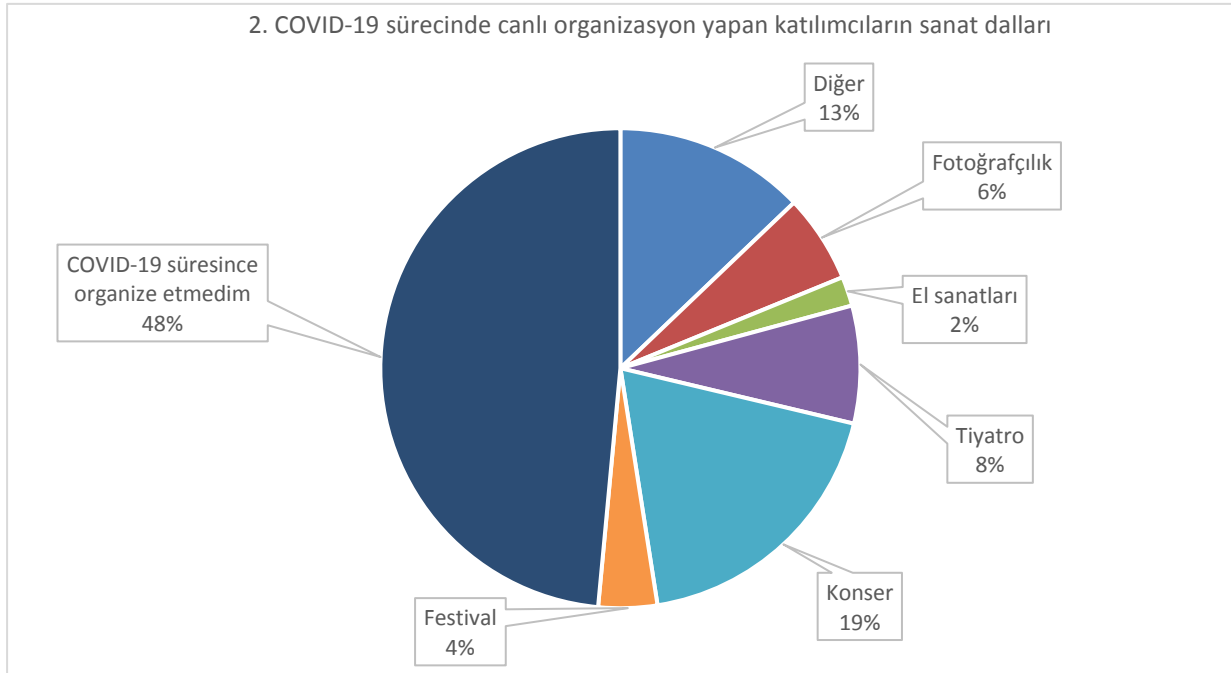
COVID-19 durumunun sanatçılar açısından değerlendirilmesi

Daha sonra, pandemi sırasında gerçekleştirilen bireysel faaliyetlere odaklı İspanya'daki sanatsal faaliyetlerle bağlantılı olan yaklaşık 50 kişinin araştırma sonuçlarını analiz edeceğiz.

- COVID-19 salgını sanata yönelik çalışmalarınızı etkiledi mi?

Cevap yankılanıyor: İspanya'daki sanatçıların %88'i sanatsal faaliyetlerinin pandemi yüzünden etkilendiğini gördü. Neredeyse başından beri pandemiden en çok etkilenen ülkelerden biri olan ve pandeminin güçlü etkilerinin ulusal bağlamı içerisinde beklenen bir yanıttır.

- COVID-19 pandemi döneminde canlı olarak hangi sanat dallarını organize ettiniz?

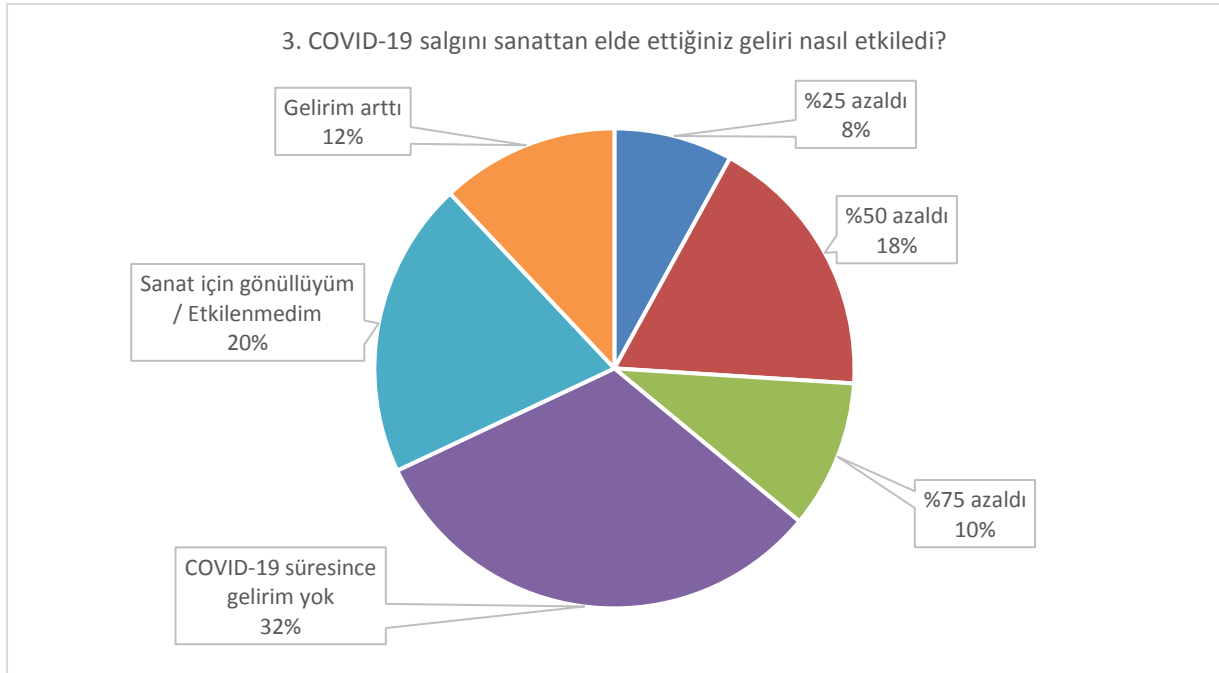

Bir kez daha, İspanya'daki pandeminin katı kuralları ve ülkenin bazı bölgelerinde uzun süreli karantina veya yarı karantina dönemleri ile güçlü sonuçları, sanatsal sektör üzerindeki sonuçlarını büyük bir zorlukla gerçekleştirdi. Sanatçıların neredeyse yarısı herhangi bir canlı etkinlik düzenleyemedi ve çoğu, anlatımı internet üzerinden yapılabilen, ağırlıklı olarak müzik, biraz da tiyatro gibi sanatlarla bağıldılar.

Ayrıca sinema ve film veya resim sergisi ile ilgili etkinliklerin olduğunu da vurgulamak gerekir; birincisi görsel-ışitsel sektörün pandemideki spesifik yükselişiyle ilgili, ikincisi ise araçların dijitalleştirilmesinde yaşanan dürtünün ağ aracılığıyla geleneksel faaliyetlerin bir temsili olarak dünyaya yeni bir pencere açmasıdır.

Bu soruya alınan cevaplarda yaş ve cinsiyet arasında herhangi bir matematiksel bağlantı olmadığını belirtmek gerekir.

Bunun nedeni, İspanya'daki pandeminin güçlü sonuçlarının mutlak bir fenomen olarak yaş veya cinsiyet ayrımı yapmamasıdır.

Elde edilen verilerden, İspanya'daki sanatçıların %60'ının pandemi boyunca hiç gelir elde etmediği veya gelirlerinin %50'den daha fazla düştüğünün görüldüğü sonucu çıkarılabilir.

Bu, İspanya'daki pandemi sırasında katılan insanların çoğunun işyerinde yaşadığı korkunç durumu ifade ediyor.

Ankete katılanların %20'sinin gönüllü olarak çalıştığını ve bu durumdan etkilenmediğini de eklersek, sadece %20'sinin gelirlerinin arttığını veya en fazla %25 oranında azaldığını; sanatla bağlantılı nüfusun %80'i, yukarıda ayrıntıları verilen şiddetli kriz ve etki durumunun doğrudan veya dolaylı olarak sonuçlarını yaşadı.

Yine yaş ve cinsiyet önemsizdir ve bu sorudan elde edilen sonuçlara göre herhangi bir ilişkisi bulunmamıştır.

- COVID-19 pandemi döneminde sanatla ilgili bir projede yer aldınız mı?

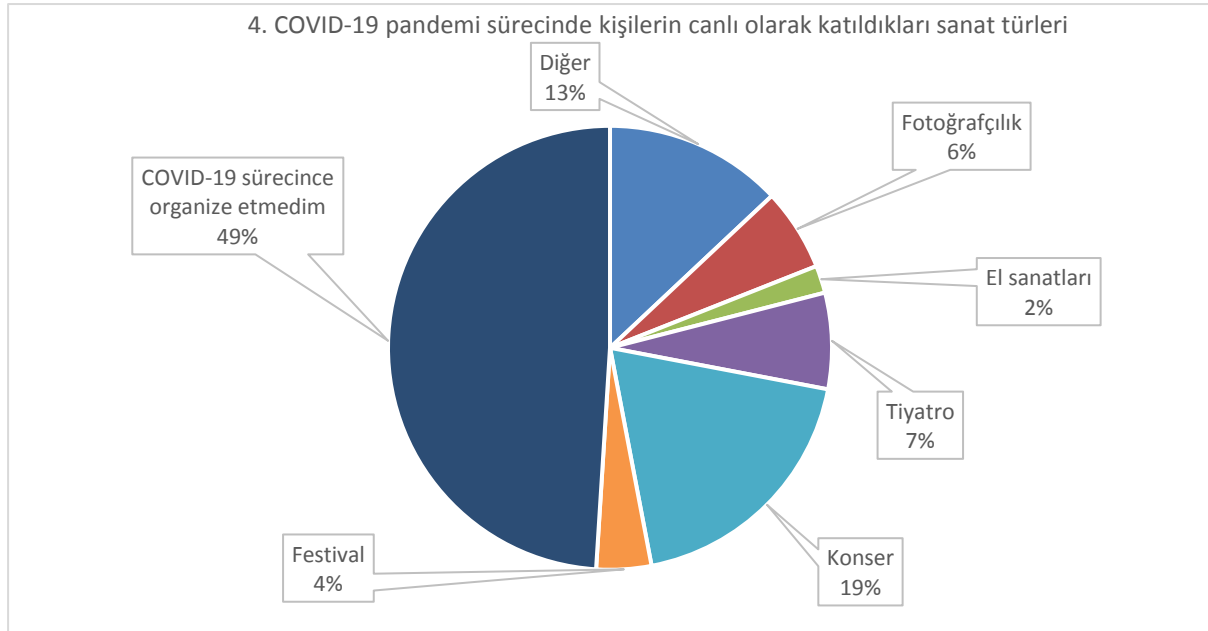
Ankete katılan kişilerin %72'si pandemi döneminde sanatla ilgili bir projede yer almıştır. Bu oran, hemen hemen en başından beri pandeminin çok sert vurduğu bir yerde çok yüksektir.

%49'unun daha önce herhangi bir canlı etkinlik düzenlemediğini beyan ettiğini ve herhangi bir etkinlik düzenleyenlerin çoğunun internet üzerinden yaygınlaştırılması mümkün olan sanatsal etkinliklerle bağlantılı olduğunu dikkate alırsak; gerçekleştirilen sanatsal faaliyetlerin çoğunun, sanatçıların çalışmalarını yapmaya devam ettikleri, bunların yayılması için yeterli bir kanala sahip olmadığı ve ürünlerini veya sanatsal ifadelerini geliştirdikleri bir bağlamda gerçekleştirildiği veya pandemi sırasında gerçek bir pazar olduğu sonucuna varılabilir.

İspanya'daki sanatçıların büyük çoğunluğu, kendilerine gerekli girdileri sağlayabilecek gerçek bir pazara getirmenin bir yolunu bulamadan sanatsal projelerini, ürünlerini, kompozisyonlarını veya gelecek planlarını geliştirmeye devam etti.

Şimdi İspanya'daki sanatsal faaliyetlerle bağlantılı kişilerin, pandemi sırasında gerçekleştirilmiş olabilecek faaliyetlere ve etkinliklere katılımını analiz edeceğiz.

- COVID-19 pandemi döneminde kişisel olarak hangi sanat dallarına canlı olarak katıldınız?

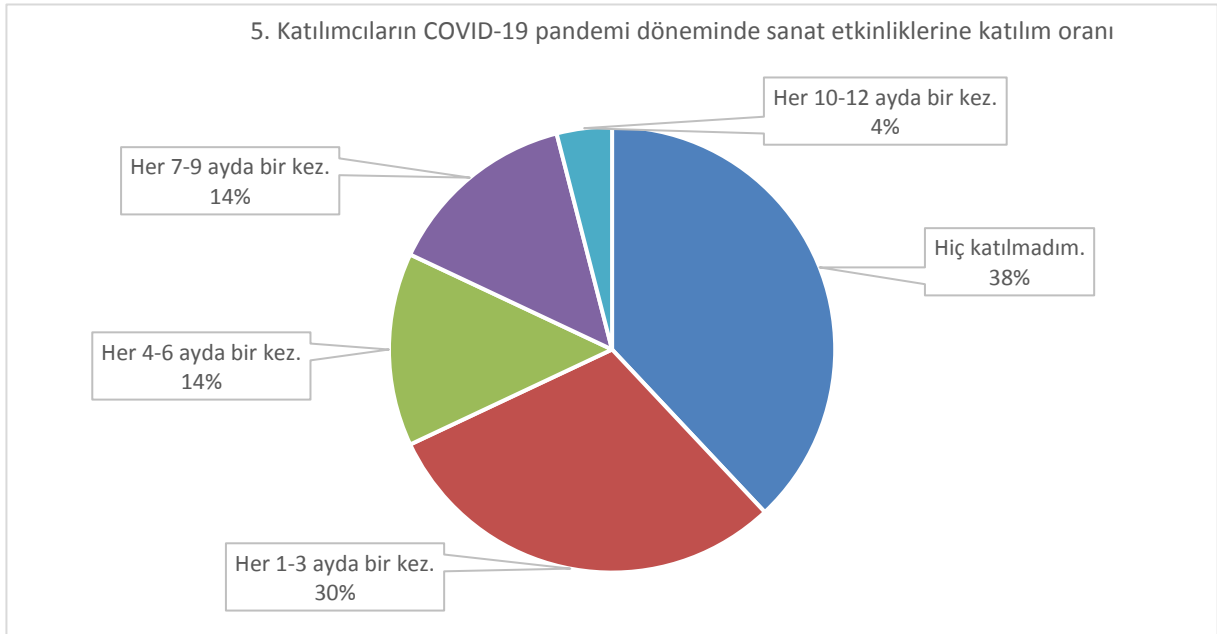
İspanya'da sanatsal faaliyetlere katılanların neredeyse dörtte biri pandemi döneminde canlı bir etkinliğe katılmazken, katılanların üçte ikisi ağırlıklı olarak konserlere ve daha az sayıda tiyatroya gitti.

Bu bize, sanatsal çevrelerle bağlantılı insanların bile canlı etkinliklere katılmak istemediği veya katılamadığı, buna karşın katılanların çoğunlukla müzikle ilgili etkinliklere katıldığı pandeminin acımasız etkilerini açıkça ortaya koyuyor.

Bu, İspanya'da pandemi sırasında gerçekleştirilen sanatsal girişimlerin çoğunun, katılımı veya temsili çevrimiçi olarak mümkün olan sanatsal biçimlerde ya da eylem türleriyle bağlantılıdır. Ayrıca, Mayıs 2021'den bu yana İspanya'da canlı yüz yüze etkinliklerin ilk pilot testleri yapılırken, şimdiye kadar pandeminin farklı dalgaları arasında kısa sürelerde küçük denemelerin ötesine geçmenin mümkün olmadığı, çok küçük ölçekte ve sıkı güvenlik önlemleri ve sınırlı erişim ile kaldığı belirtilmelidir.

Bir kez daha, bu soruya verilen cevaplar ile ankete katılan kişilerin yaşları veya cinsiyetleri arasında temsili bir ilişki gözlemlenmemiştir.

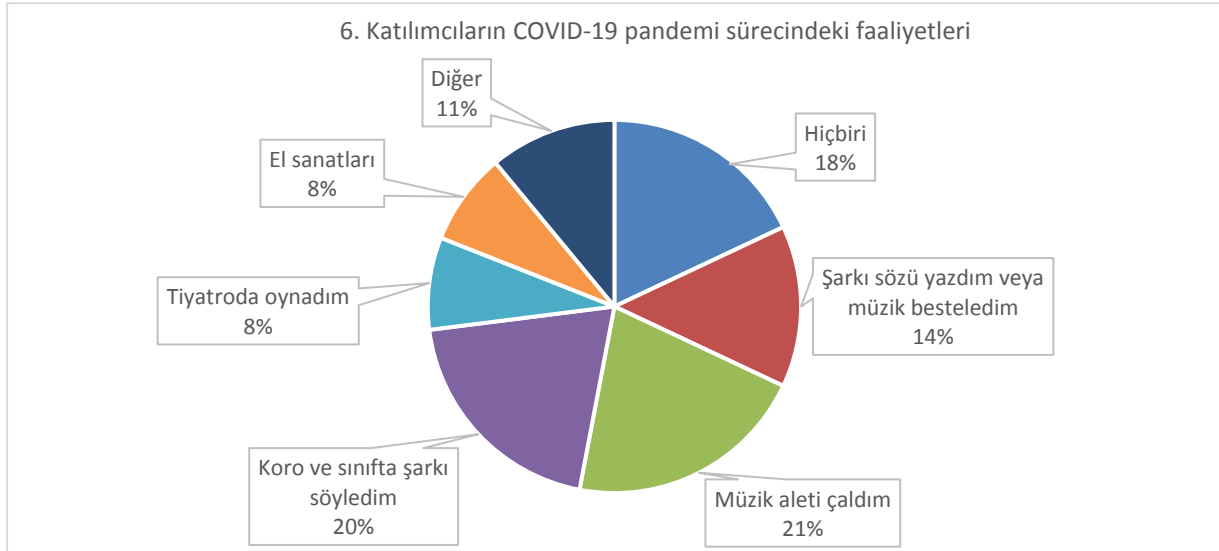
- Sahne sanatlarına (tiyatro, dans, konser, festival) canlı olarak ne sıklıkla katıldınız?

Bu soru genelinde elde edilen sonuçlar, İspanya'daki etkinliklere katılmayan, sadece sanatsal faaliyetlerle bağlantılı birçok insan olduğunu değil, aynı zamanda bunu yapan veya yapabilen insanların çoğunun çok nadiren olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

%38'i "Hiçbir zaman" cevabını verirken, %30'u 1-3 ayda bir gitti. Bu bize açıkça gösteriyor ki İspanya'daki sanatsal faaliyetlerle bağlantılı insanların %60'ı etkinliklere veya gösteri sanatları etkinliklerine neredeyse hiç katılmadı.

- COVID-19 pandemi döneminde aşağıdakilerden herhangi birini yaptınız mı?

Pandemi döneminde gerçekleştirilen faaliyetlerin %55'e kadarı müzik sektörü veya müzik faaliyetleri ile bağlantılı; pratikte elde edilen tüm yanıtlar evde, küçük yerlerde yapılabilecek veya yüz yüze görüşme gerektirmeyen etkinliklerle bağlantılıdır.

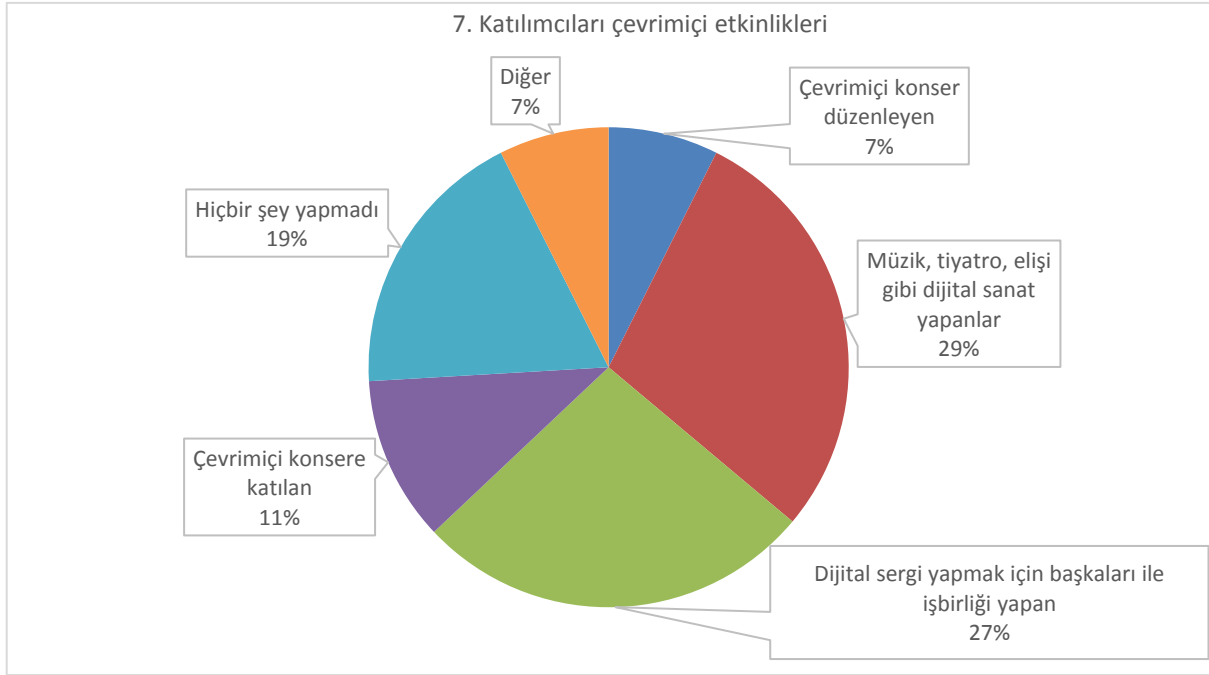
Tiyatroda oyunculuk gibi yüz yüze ve kolektif bir ortamın gerçekleşmesini gerektiren faaliyetler %8'e düşürüldü.

Yazma -edebiyat veya senaryo yazarlığı- ya da yeni teknolojilerle desteklenen görsel-işitsel faaliyetler (film çekimi, madeni para video denemesi vb.) gibi kapalı ortamda gerçekleştirilebilecek sanatsal faaliyetlerde bulunanların sayısı da dikkat çekicidir ve pandemi döneminde yapılan diğer faaliyetlerin bu %11'ine bir bütün olarak yansımıştır.

Bu soruya verilen cevaplar ile anket yapılan kişilerin yaşları veya cinsiyetleri arasında herhangi bir bağlantı gözlemlenmemiştir.

Pandemi, birçok hizmetin yanı sıra çalışma alışkanlıklarımızı ve tüketim alışkanlıklarımızı da dijital hale getirdi. Bu kısımda internet üzerinden yapılanların bu alandaki geleneksel canlılığa etkisini analiz etmeye çalışıyoruz.

- COVID-19 pandemi döneminde çevrimiçi olarak aşağıdakilerden hangilerini yaptınız?

Pandemi sırasında çevrimiçi etkinlikler, esas olarak iki alanda %60 oranında arttı: dijital sanat üretmek (%31) ve dijital sergi oluşturmak için işbirliği (%29). Aktivitelerin geri kalanı müzikle bağlantılıdır.

Buna rağmen, "Diğer" in %20'sinde yer alan ve esas olarak farklı sanatların çevrimiçi olarak yayılması için kaynakların oluşturulmasını teşvik eden çok çeşitli faaliyetler tespit edilmiştir: YouTube için sınıfların oluşturulması, dijital dergiler veya web sayfaları. Bu, İspanya'da pandemi tarafından yönlendirilen dijitalleştirmenin, birçok sanatsal alanda yeterli ve her sanat ve her alanla bağlantılı dijital kaynakların yeterli olmadığını görmemize izin verdiği, yürütülen en popüler etkinliklerin bir kısmının bunu telafi etmeye çalıştığı ve üretmeye çalıştığı gerçeğine yanıt veriyor.

Yaşın, İspanya'daki sanatsal etkinliklerle ilişkili kişilerin başkalarıyla işbirliği yapmaları veya çevrimiçi bir ortamda etkinliklere katılmaları için bir engel oluşturmadığına dikkat edilmelidir.

- Günümüzde canlı sanat etkinliklerine katılmakla ne kadar ilgileniyorsunuz?

İspanya'daki sanatsal etkinliklerle bağlantılı insanlar, %80 dâhil olmak üzere canlı sanat etkinliklerine katılmak için büyük bir istek duyarken, çok ilgilenmeyen insanlar yalnızca %2'dir ve ilgilenmeyen hiç kimse yoktur.

Bu, pandeminin dijitalleşme ve pazar işbirliği modları açısından değişiklikler getirdiği, ancak insanların sanat etkinliklerine canlı olarak katılma isteklerini değiştirmede bir bağlamı ortaya koyuyor. Aslında, pandemi, karantina ve onun sonuçları, bunu azaltmak yerine İspanya'daki insanları canlı etkinlikleri yüz yüze ve genel olarak sanatsal birlikteliği geliştirmeye daha da istekli hale getirdi.

Durum	Yüzdelik
Son derece ilgili	%40,00
Çok ilgili	%40,00
Biraz ilgili	%18,00
Pek ilgilenmiyor	%2,00
Hiç ilgilenmiyor	%0,00

Veri Analizinin Sonucu

İspanya'da pandeminin sanat sektörü üzerindeki etkisi korkunç ve büyük sonuçlar doğurdu.

Tüm alt sektörler için güçlü kuralların, bir yandan endüstrinin yeni üretim yolları arama ihtiyacını doğurması, diğer yandan da yürütebilecekleri faaliyetler araması gereken çok sayıda işsiz sanatçının olması.

Ancak bu her zaman mümkün olmadı: Sanatçıların %49'u, çoğu ağırlıklı olarak müzik ve çok az da tiyatro gibi sanatlarla bağlantılı olan, internet üzerinden gerçekleştirilebilen herhangi bir canlı etkinlik düzenleyemedi.

Pandemi döneminde insanların %72'si sanatla ilgili bir projede yer aldı.

Bu, insanların toplu projelere katılamadığı veya düzenleyemediği, ancak gerçek bir pazara veya onu yönlendirmenin etkili bir yoluna sahip olmadan yoğun sanatsal çalışmaların bireysel olarak yürütüldüğü veya dijital medya ve internete bağlı olduğu anlamına gelir.

Bu, bir bütün olarak, İspanya'daki sanatçıların gelirlerinin çok güçlü bir düşüşe ya da tamamen kaybolmasına neden oldu.

Bu nedenle sanatsal etkinliklere katılma ya da düzenleme olanakları azalmıştır; pandeminin kuralları insanların katılmasına izin vermedi ve bu nedenle organize edilemedi. %38'i hava ile ilgili herhangi bir etkinliğe katılmazken, %30'u 1-3 ayda bir gitti.

Bununla birlikte, pandemi döneminde gerçekleştirilen birkaç etkinliğin çoğunda rol alan, ancak pandemi sırasında gerçekleştirilen bu sanatsal faaliyetlerin çoğunu üstlendiği için İspanya'daki müzik sektörünün önemini vurgulamakta; karantina boyunca: yapmayan veya yapamayan sanatçıları görmezden gelirsek şarkı yazmak ve

beste yapmak (%14), müzik aleti çalmak (%21), şarkı söylemek (%20), elde edilen yanıtların toplamda %55'ini oluşturuyor ve toplamın üçte ikisi olarak; gerçekleştirilen sanatsal etkinliklerin %67'sini temsil ediyor.

Sonuç olarak, pandemi sırasında büyüyen çevrimiçi etkinliklerin (dijital sanat üretme (%31) ve dijital sergi oluşturmak için işbirliği (%29)) ana hedef ve motivasyonunun müzik sektörü olduğu sonucunu çıkarabiliriz.

Ayrıca film ve görsel-işitsel ürünler sektörünün genel olarak pandemi sırasında gerçekleştirilen faaliyetlerin yanı sıra hem daha geleneksel yönüyle hem de çevrimiçi sergisinde resim ve yazının nasıl bir başkahramanı olduğunu veya ağ ve akış hizmetleri aracılığıyla dağıtılabilen farklı ürünler için komut dosyalarının yazılmasında önemini belirtmek gerekir.

Öyle olmasına rağmen, bu çalışmanın sonucu, pandeminin İspanyol sanat sektörü üzerindeki etkisinin çok olumsuz sonuçları olduğu, binlerce işi yok ettiği, gelirlerini tamamen yetersiz miktarda minimuma indirdiği ve çalışmalarını ortadan kaldırdığı veya durdurduğudur.

İspanya'da bu sektörü ve pazarını yapılandırmak için gerekli şirket ve kuruluşların önemli bir bölümüne görev düşüyor.

Bu gerçeğin okunmasından ve etkilenen insanlar tarafından sağlanan sonuçlardan, iki tür tavsiyede bulunmamız gerektiğine inanıyoruz:

- 1) Hem üretim, dağıtım hem de pazar düzeyinde bu sektörde dijitalleşmeyle bağlantılı eğitim girişimlerini artırın.
- 2) Başta müzik olmak üzere mevcut tüm alanlarda yürütülen faaliyetlerin itici gücünden yararlanmak ve sanat sektörünün şampiyonu ve en çok etkilenen alt sektörlerden biri olarak müzik sektörünü destekleyecek girişimler ve faaliyetler oluşturmak, %90'dan fazla aktivite kaybıyla İspanya'daki aktivite.

ROMANYA'nın Kültürel Haritası

Giriş – ROMANYA'nın Tanıtımı

Romanya, Orta Avrupa'nın güney doğusunda, Aşağı Tuna'da, Balkan Yarımadası'nın kuzeyinde ve Karadeniz'in kuzey batı kıyısında yer alan (238.391 km²'lik bir alanı kaplayan) bir devlettir.

Kendi topraklarında Tuna Deltası'nın neredeyse tüm yüzeyi ve Karpat Dağları'nın güney ve orta kısmı bulunur. Güneyde Bulgaristan, güneybatıda Sırbistan, kuzeybatıda Macaristan, kuzey ve doğuda Ukrayna, doğuda Moldova Cumhuriyeti ve güneydoğuda Karadeniz kıyıları ile komşudur.

Tarih boyunca günümüz Romanya topraklarının farklı bölümleri Daçya, Roma İmparatorluğu, Osmanlı İmparatorluğu, Rus İmparatorluğu, Avusturya İmparatorluğu ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun bir parçası ya da yönetimi altında olmuştur.

Romanya, 1859'da Boğdan ve Eflak arasındaki birlik aracılığıyla Alexandru Ioan Cuza liderliğinde bir devlet olarak ortaya çıktı ve iki prensliğin sahip olduğu Osmanlı İmparatorluğu'na karşı özerkliğini ve haraç devleti statüsünü korudu. 19 yıl sonra bağımsız bir ülke olarak tanındı. 1918'de, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Transilvanya, Bucovina ve Basarabia, Romanya ile birleşerek Büyük Romanya'yı veya Romanya tarihinin en büyük toprak genişlemesine (295.641 km²) sahip olan iki savaş arası Romanya'yı oluşturdu.

İkinci Dünya Savaşı sırasında (1940'ta), Büyük Romanya, Nazi Almanyası'nın baskısı altında, Macaristan (kuzey doğu Transilvanya), Bulgaristan (Dörtgen) ve Sovyetler Birliği (Besarabya, Herta ve Kuzey Bukovina) topraklarını terk etti. 23 Ağustos 1944'te Antonescu'nun diktatörlüğünün kaldırılmasından sonra Romanya, Müttefik Güçlerin (Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa ve Sovyetler Birliği) yanında yer alarak Mihver Devletlerle ittifaktan çekildi. 10 Şubat 1947'de imzalanan Paris Barış Antlaşması ile eski Büyük Romanya'nın devredilen topraklarından Kuzey Transilvanya geri alındı.

Romanya'da kurulan komünist rejimin devrilmesinden (1989) ve Sovyetler Birliği'nin dağılmasından (1991) sonra devlet bir dizi ekonomik ve siyasi reform başlattı. On yıllık ekonomik sorunların ardından Romanya, yeni genel ekonomik reformları (2005'teki tek vergi oranı gibi) uygulamaya koydu ve 29 Mart 2004'te NATO ittifakına ve 1 Ocak 2007'de Avrupa Birliği'ne katıldı.

Romanya kültürü, Romanya topraklarında üretilen maddi ve manevi değerler bütünüdür. Romanya, farklı coğrafyasının ve tarihsel gelişiminin ürünü olan eşsiz bir kültüre sahiptir. Temelde üç bölgenin buluşma noktası olarak tanımlanır: Orta Avrupa, Doğu Avrupa ve Güneydoğu Avrupa, ancak hiçbirine tam olarak dâhil edilemez. Romen kimliği, diğer birçok etkiyle birlikte Dacian ve Roma unsurlarının karışımından oluşan bir alt tabaka üzerinde oluşturuldu. Antik çağda ve Orta Çağ'da, en önemli etkiler Karpat-Tuna bölgesine göç eden ve çevresinde oluşan Slav halklarındandı-Bulgaristan, Sırbistan, Ukrayna, Polonya ve Rusya'da, İmparatorluğun Yunanlıları

Bizans ve daha sonra, Türk koruması altında, Fanar'dan, Osmanlı İmparatorluğu'ndan, Macarlardan ve Transilvanya'da yaşayan Almanlardan.

Modern Romen kültürü, yaklaşık son 250 yılda Batı Avrupa kültürlerinden, özellikle Fransız ve Alman kültüründen güçlü bir etki altında ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Ayrıca Bizans ve Slav geleneğinin etkisinde kalan Rumenler de Latin halkları arasındaki tek Ortodoks Hristiyan halktır.

Rumen kimliğine veya kültürüne çeşitli dönemlerde, örneğin eski zamanlarda Kumanlar, daha sonra Romanlar, Yahudiler, Ermeniler gibi Romanya topraklarında yüzyıllar boyunca kurulan diğer daha küçük veya daha büyük etnik topluluklar tarafından da katkıda bulunulmuştur. Rumenlerin Aroman kolunun temsilcileri de ülkelerine geri gönderildi.

Romanya'daki etnik topluluklar

Romanya'da farklı etnik topluluklar, belirli kültürel, dilsel ve dini geleneklerle Rumen topluluğuyla birlikte yaşar. Romanya'da etnik çeşitliliğin en fazla olduğu bölgeler Transilvanya, Banat, Bucovina ve Dobrogea'dır. Oltenia ve Moldova gibi etnik çeşitliliğin düşük olduğu bölgelerde, etnik çoğulculuğa ve aynı zamanda siyasi çoğulculuğa en az açıklık vardır.

2011 nüfus sayımına göre, azınlık nüfusu 20,1 milyon olan toplam nüfusun yaklaşık %11'lik bir yüzdesini temsil ediyor. Romanya'daki en önemli azınlıklar Macarlar - 1,23 milyon nüfuslu (toplam azınlıkların yaklaşık %58,9'u), ardından Romanlar - 0,62 milyon (azınlıkların %29,8'i), Ukraynalılar - 50,9 bin nüfuslu (azınlıkların %2,44'ü) , Almanlar - 36 bin (% 1,73), Türkler - 27,7 bin (% 1,33), Ruslar-Lipovanlar - 23,49 bin (% 1,13) ve azınlıkların (her biri) %1'den az paya sahip (20 bin veya daha az nüfuslu) - Tatarlar, Sırplar, Slovaklar, Bulgarlar, Hırvatlar, Yunanlılar, Yahudiler, İtalyanlar, Polonyalılar, Çekler ve diğer azınlıklar. Ayrıca Romanya'da Araplar, Afro-Romenler, Çinliler, Vietnamlılar, Hintliler, Pakistanlılar vb. topluluklar var.

Romanya'da Din

Romanya'nın bir devlet dini yoktur (Romanya Anayasası 29-5. maddesine göre, dini kültürler devletten özerktir). Rumen Ortodoks Kilisesi, Romanya'da en fazla inanana sahip dini kurumdur. Yaklaşık iki bin yıllık gelenekleri olan Ortodoks Kilisesi, Romanya'daki kültürel ve sosyal alanda derin köklere sahiptir. Diğer Ortodoks kiliseleriyle birlik içinde olan otosefal bir kilisedir.

2011 nüfus sayımına göre, nüfusun %89,45'ini temsil eden 16.307.004 vatandaş Ortodoks, 870.774'ü Roma Katolik (nüfusun %4,62'si), 600.932 Reformcu (%3.19), 362.314 Pentikostal (%1.92), 150.593 Rum Katolik ilan etti. (%0.8), 112.850 Baptist (%0,6), vb. [2] Dobrogea'da çoğunluğu Türk ve Tatarlardan oluşan İslami bir azınlık (%0.34) vardır. Ayrıca az sayıda ateist (%0,11), agnostik, dindar olmayan (%0,1) ve beyan edilmiş bir dini olmayan kişiler de bulunmaktadır.

Bölüm 1 – Ulusal kültür ve kültürel etkiler

Rumen alanından gelen halk kültürü, çoğunlukla diğer topluluklardan ödünç alınan unsurların bir sentezi olarak çalışır, özgünlüğü onları birleştirme ve seçme biçiminden oluşur. Antik çağda ve Orta Çağ'da, en önemli etkiler Karpa-Tuna bölgesine göç eden ve çevresinde - Bulgaristan, Sırbistan, Ukrayna, Polonya ve Rusya - oluşan Slav halklarından Bizans İmparatorluğu'ndaki Yunanlılardan ve daha sonra Yunanlılardandı. Türk koruması altında, Fanar'dan, Osmanlı İmparatorluğu'ndan, Macarlardan ve Transilvanya'da yaşayan Almanlardan. Modern Romen kültürü, son 250 yılda Batı Avrupa kültürlerinin, özellikle de Fransız ve Almanların güçlü etkisi altında ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Ayrıca, Bizans ve Slav geleneğinin etkisi altında kalan Rumenler, Latin halkları arasında Ortodoks Hristiyanların çoğunluğunu oluşturan tek halktır.

Romanya'nın UNESCO Dünya Mirası Listesi şu anda altı kültürel alanı (Moldova'daki kiliseler, Horezu Manastırı, Transilvanya'da müstahkem kiliseleri olan köyler, Orastie Dağları'ndaki Daçya kaleleri, Sighisoara'nın tarihi merkezi ve Maramures'teki ahşap kiliseler) ve iki doğal alanı içermektedir. (Tuna Deltası ve Karpatların ve Avrupa'nın diğer bölgelerinin laik ve bakir kayın ormanları).

Romanya ayrıca Somut Olmayan Miras Listesi'nde yedi öğeye sahiptir (Căluş ritüeli, doina, Horezu çömlekçiliği, Erkekler grup ilahileri - Noel zamanı ritüeli, Delikanlı dansları, Geleneksel duvar halısı işçiliği ve 1 Mart ile ilişkili kültürel uygulamalar). 16 Kasım, Romanya'da UNESCO tarafından Dünya Mirası Günü olarak ilan edilmiştir. 160/2013.

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi, resmi olarak 2008 yılında oluşturuldu ve 17 Ekim 2003'te Paris'te imzalanan Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin sonucuydu.

- Căluş ritüeli (2005 yılında UNESCO mirasına dâhil edilmiştir)

Căluş ritüeli, eski zamanlarda Moldova, Oltenia ve Transilvanya'da bulunan geleneksel bir Rumen dansı olan Căluşu dansına katılanları temsil eder.

Căluş ritüeli, halk arasında Rusalii olarak adlandırılan dönemde, daha doğrusu Yükseliş Ortodoks bayramı ile Rusalii denilen bayram arasındaki dokuz gün içinde uygulanan bir Rumen geleneğidir. Benzer gelenekler, İngiltere'deki Mağribi Dansı veya Portekiz'deki Pauliteiros'tan eski Roma İmparatorluğu'nun Avrupa imparatorluğu boyunca var.

- Doina (2009'da UNESCO mirasına dâhil edilmiştir)

Doina, yazarı bilinmeyen, özlem, yas, yabancılaşma, isyan, üzüntü, aşk, zalimlere karşı nefret, pişmanlık vb. duygularını doğrudan ifade ettiği, Romanya halkına özgü lirik, sesli veya enstrümantal bir eserdir. Doina, yazarın yaşamın bazı sorunlarına, zamana ve doğaya ve kendine karşı duygu ve inançlarını ifade ettiği lirik türe ait bir popüler edebiyat türü olarak da adlandırılır.

Klasik doine'ler ağırlıklı olarak vokal ve monofoniktir ve bölgeye göre değişen bir yoruma sahiptir. Sesli sözler ünlemler (mai, hey, dui-duit, iuhu) içerir, ayrıca iç çekmeler, ağlamalar, yas sesleri vb. içerir. Enstrümantal doin'ler genellikle flüt gibi enstrümanlarda yapılır, ancak yaylılarda da yapılabilir. Halk şarkısı Doina törensel olmayan bir şarkıdır ve genellikle yalnızlık içinde söylenir ve bir kişi üzerinde önemli bir psikolojik etkiye sahiptir.

- Horezu çömlekçiliği (2012'de UNESCO mirasına dâhil edilmiştir)

Ceramica de Horezu, Oltenian şehri Horezu'ya özgü bir Rumen seramik türüdür. Horezu gemilerinin resimlerinde baskın bir sembol olan horozun yanı sıra bununla birlikte yıldızlar, yılanlar, ağaçlar, insanlar, çiçekler, balıklar, çift sarmal, düz çizgi, dalgalı çizgi, yaprak, kemer, güneş gibi diğer figürlerle. Başak, hayat ağacı ve tavus kuşunun kuyruğuna rastlarız. Ayrıca alanın iki özel rengi vardır: kırmızı ve sarı Horezu.

- Erkekler grubu ilahileri (2015 yılında UNESCO mirasına dâhil edilmiştir)

Erkek ilahileri, Romanya kültüründe, Moldova Cumhuriyeti'nde, Romanya'da ve aynı zamanda Romanya alanıyla ilgili bölgelerde bulunan çok eski bir geleneksel kış geleneğidir.

Romanya ve Moldova Cumhuriyeti'ndeki köylerden, evden eve gidip ritüel şarkılar (şarkılar) söyleyen, karşılığında sembolik hediyeler ve para alan gençler tarafından nesilden nesile desteklenen, erkek kalabalıkta Rumen Noel ilahisi ritüeli, toplumsal kimliği korumak ve uygulandığı toplulukların uyumunu sağlamak için önemli bir işleve sahiptir.

- Delikanlının dansları (2015 yılında UNESCO mirasına dâhil edilmiştir)

Delikanlı dansları, Transilvanya'da dans edilen eski geleneklere özgü hareketlerle babadan oğula miras kalan ve devam ettirilen arkaik bir dandır. Sadece erkekler tarafından, farklı şenlikli etkinliklerde, uzmanlar tarafından teknik açıdan en zor Romen danslarından biri olarak nitelendiriliyor. Gelenek, Rumen dansçıların yanı sıra Macar veya Roman olan katılımcılar arasında sosyal ve kültürlerarası diyalogun yayılmasına katkıda bulunur. . Erkek dansı, genç erkeklerin toplumdaki, özellikle genç kızlar ve aileleri arasındaki statülerini evlilik için güçlendirmeleri için iyi bir fırsattır.

- Geleneksel duvar halısı işçiliği (2016 yılında UNESCO mirasına dâhil edilmiştir)

Geleneksel duvar halısı işçiliği tüm Romanya ve Moldova Cumhuriyeti'ne yayılmıştır. Kabuk dokuma köylü evinde, Ortodoks rahibe manastırlarında ve aile derneklerinde uzmanlaşmış atölyelerde uygulanmıştır. Eski zamanlarda, ağaç kabuğu esas olarak duvar dekorasyonu veya cenaze törenlerinde kullanılmıştır. Gelinlerin çeyizinde de bulunurdu, doku başlangıç değerlerine sahipti, zanaatı öğrenmeyen kızların evlenme şansları çok azdı. Şimdi, kabuk çoğunlukla bir sanat eseri olarak kabul ediliyor. Kabuklar, yün ipliğinin birbirine dolanmasıyla yatay ve dikey dokuma çözgüsü yardımıyla yapılmıştır. Yün eğrildikten sonra, bitkisel pigmentlerle boyanırdı, sonra büküldü ve yivlenirdi.

- 1 Mart ile ilgili kültürel uygulamalar (2017 yılında UNESCO mirasına dâhil edilmiştir)

Bu kültürel uygulamanın kökenleri tam olarak bilinmemekle birlikte, hem Rumenlerde hem de Bulgarlarda (Martenita adı altında) varlığının, ilkinde Romalılaştırmadan ve ikincisinde Slavlaştırmadan önce ortak Dako-Trakya alt katmanından kaynaklandığı düşünülmektedir, popüler efsaneler ona başka kökenler verse de. Martisor bayramının, Roma İmparatorluğu döneminde, Yeni Yıl'ın baharın ilk günü Mars ayında kutlandığı zaman ortaya çıktığı da kabul edilir. O sadece savaş tanrısı değil, aynı zamanda bereket ve bitki örtüsünün de tanrısıydı. Bu ikilik martisor, beyaz barış ve kırmızı - savaş renklerinde fark edilir. Yeni Yıl, 1 Mart'ta 18. yüzyılın başına kadar kutlandı. Şu anda martisor, Mart ayı boyunca giyilir ve ardından bir meyve ağacının dalları tarafından yakalanır. İnsanların evlerine bereket getireceğine inanılır. Martisor ağacını asarken bir dilek dilerse hemen yerine getirileceği söylenir. Nisan başında Romanya ve Moldova köylerinin büyük bir bölümünde ağaçlar martisoare ile süslenir. Romanya'nın bazı ilçelerinde martisor sadece ilk iki hafta giyilir. Transilvanya yörelerinde martisoare, kötü ruhları korkutup kaçırabileceğine inanıldığından evcil hayvanların boynuzlarına, evlerin kapılarına, pencerelerine asılır.

Bölüm 2 – Yerel Kültür, kültürel olaylar ve tezahürler

Rumen yerel kültürünün temel özelliği, folklor ile öğrenilen kültür arasındaki özel ilişkidir. Bu esas olarak iki faktör tarafından belirlenir. Birincisi, Rumen topluluklarının kırsal karakteri, son derece hayati ve yaratıcı bir geleneksel kültürle sonuçlandı. Folklorik kreasyonlar (en çok bilineni Miorita baladıdır) Rumen kültürünün bir ticari markasıydı. Her ikisi de kırsal ve kentsel alanlardan vatandaşlar için bir ilham kaynağıydı. İkincisi, uzun bir süre boyunca öğrenilen kültür, resmi ve sosyal emirler tarafından yönetildi ve manastırlarda olduğu kadar prenslerin ve boyarların mahkemeleri etrafında geliştirildi.

Folklorik müzik, büyük canlılığı ile tanımlanan en eski Rumen müzikal yaratım türlerinden biridir. Günümüzde bile modern müzikal yaratım için bir kaynak teşkil etmektedir. Rumen folklorik müziğinin korunması, halk sesini daha da geliştirmeye yardımcı olan çok sayıda sanatçının yanı sıra geniş bir dinleyici kitlesi tarafından desteklenmiştir. Örneğin, Gheorghe Zamfir bugün dünya çapında ünlüdür ve geleneksel bir Rumen halk enstrümanı olan pan flütün (ro: 'nai') popülerleşmesine yardımcı olmuştur.

Bizans müziğinin etkisi altında doğan dini müzikal yapı, yerel folklorik müziğin tonlamalarına uyum sağlamıştır. Bu, 15. ve 17. yüzyıllar arasında güçlü bir artış dönemi gördü.

Geleneksel Rumen müziği, Balkan geleneksel müziğinin yanı sıra Orta Avrupa'ya benzer seslerin bir karışımını yansıtır. Rumen halk müziğinde vurgu, melodi için kemanın sık kullanımı ve perküsyon için genellikle sadece cimbalon ile vurmali çalgılardan ziyade melodidir. Melodinin kendisi ve özellikle melodik süslemeler, Balkanlar'ın daha güneyindeki müziği ve uzak bir Türk etkisini andırıyor.

Coğrafi konuma ve zaman içindeki etkilere bağlı olarak, Romanya'da kültürün çok çeşitli yerel özellikleri vardır:

Moldova (ro: Moldova), Sırbistan'da bulabildiklerimize oldukça benzeyen bando gruplarıyla tanınır. 1990'dan sonra bestelenen bu yöreye ait ünlü bir şarkı 'Gül Moldova'dır. Şarkı, ana kahramanı "Moldavian Rose"u tanıtarak başlar. Vokal lideri "Moldavian Rose"a birçok soru sorarken, cevaplar Romanya'daki hayatı ve hayalleri anlatıyor. Şarkı, "başörtüsü takan ve kaz yetiştiren insanları" tanımlayan Rumen klişelerini alevlendirdiği için eleştiri aldı.

Oltenia ve **Muntenia**'dan oluşan **Wallachia**, Rumen halk kültürünün belki de en bilinen ifadesi olan 'taraf' gruplarına ev sahipliği yapıyor. Taraflarla ilişkilendirilen danslar arasında sarba ve hora yer alır. Keman müziğe öncülük ediyor, cimbalon ve kontrbas eşlik eder. Bir zamanlar bölgede yaygın olan kobzanın yerini büyük ölçüde cimbalom almıştır. Şarkı sözleri genellikle 'haidouk'lar gibi kahramanlar hakkındadır. 'Tarafe de Haidouks' özellikle ünlü bir taraftır ve 1988'den beri uluslararası ilgi görmüştür. Haidouklar ilk olarak düğünlerde ve diğer kutlamalarda geleneksel eğlenceler olan 'lautari' olarak görünürlük kazandılar.

Transilvanya, tarihsel ve kültürel olarak Orta Avrupa ülkeleriyle Güney veya Balkan Avrupa'dan daha fazla bağlantılıdır ve müziği bu etkileri yansıtır. İl, tarihsel olarak Maramures, Crisana ve Banat'ın daha küçük batı bölgelerine bağlıdır ve genellikle topluca Transilvanya olarak anılır. 1990'ların sonunda bölgenin yerli müziğine dikkat çekmek için Maramuzical müzik festivali düzenlendi.

Dobrogea'nın geleneksel müziği Balkan ve Türk ritimleriyle karakterizedir. Buradaki nüfus etnik olarak karışık, müzik ülkenin geri kalanına kıyasla daha ağır bir Türk, Bulgar ve Makedon ithalatına sahip. Dobrogea'nın en popüler dansı, Romanya'nın diğer geleneksel danslarından çok farklı olan 'geamparale'dir.

Bucovina, geleneklerinin en eski Romen enstrümanlarından bazılarını içerdiği ülkenin kuzeyindeki uzak bir ildir: "kobza". Borular (ro: fluieraş veya fluier kısarak) da genellikle bir kobza (daha yakın zamanda akordeon) eşliğinde çalınır. Modern zamanlarda keman ve üflemeli çalgılar modern zamanlarda ithal edilmiştir.

Banat. Banat'ta keman en yaygın halk çalgısıdır. Diğer enstrümanlar arasında 'taragot' bulunur (bugün genellikle saksafon gruplarda taragot rolünü oynar).

Özel bir kategori **Banliyö Halkı** veya '**Manele**'dir. Anton Pann, 19. yüzyılda Bükreş'in banliyölerinde mevcut olan yeni bir stilin ilk birkaç transkripsiyonuna sahipti. Yeni tarz gelişti ve büyüdü, banliyölerde 'Mahala' adı verilen sıradan müzisyenler tarafından desteklendi. Bu müzik tarzı Balkan ve Çingene tarzlarını bugün Manele dediğimiz yeni bir tarzda birleştirdi. 1989'dan sonra, bu tür belirli nüfus kategorilerinde patlama yaşadı. Sanatçılar çoğunlukla ülkedeki Çingene (roma) azınlığındandır. Bu tarz genellikle düşük eğitimli müzisyenleri temsil ediyordu ve daha düşük eğitimli bir kitleye hitap ediyordu. Bu şarkılarda anlatılan birkaç konu var, başlıcaları: para, düşmanlar, sevdikleriniz veya güç/nitelikler.

Etno müziği, bir şekilde geleneksel Romen halk müziğinin tipik etnik sesini koruyan popüler bir Romen tarzıdır. Tipik geleneksel enstrümanlarla birlikte sıklıkla sentezleyici efektleri kullandığından, müziğin modern sesine uyarlanmıştır. 1990'ların başında geleneksel Romen halk müziğinin yeniden canlanması olarak ortaya çıktı ve günümüze kadar sürekli popülerliğini korudu.

Yerel kültürel olaylar ve tezahürler. Romanya, asırlık geleneklerin ve zanaatların yerel kültürde güçlü bir şekilde kök saldığı bir ülkedir. Geleneksel kıyafetler içinde kiliseye giden insanları, atların çektiği samanla dolu arabaları veya sürüleriyle dağlarda yürüyen çobanları görmek alışılmadık bir şey değil. Ülke genelindeki en otantik etkinlikler ve kutlamalar şunlardır:

- **Gaina Dağı'ndaki Kızlık Panayırı** (ro: *Târgul de Fete de pe Muntele Găina*). 20 Temmuz'da Aziz İlyas kutlamasına en yakın Pazar günü Apuseni Dağları'ndaki Avram Iancu köyünde gerçekleştirilen Romanya'nın en eski ve en büyük geleneksel kutlamasıdır. Eski zamanlarda bu şenlik, yerel halkın bir araya geldiği, aile ve arkadaşların bir araya geldiği ve aynı zamanda bir çöpçatanlık festivaliydi. Genç kadınlar anne babaları ve çeyizleriyle birlikte gelirlerdi ve eğer bir eşleşme yapılırsa, yerel rahip tarafından evlilik olay yerinde kutlanırdı. Etkinlik, halk gösterileri ve Romanya'nın ulusal kahramanı Avram Iancu'ya adanmış bir törenle canlandırılıyor.

- **Çoban Festivali.** Sonbahar, çobanların dağlardan inip koyunlarıyla eve döndükleri mevsimdir. Pastoral yılın sonu, asırlık bir uygulamaya işaret ederek ülkenin her yerinde kutlanır. Braşov bölgesinde, Tohanu Nou köyünde, koyunların dağlardan inişi Eylül sonunda anılır. Festival süresince dans ve müzik gösterileri yapılmakta ve hem yerel halkın hem de turistlerin süt ürünleri satın alabilecekleri yerel bir ürün pazarı kurulmaktadır.
- **Neşeli Mezarlığa Uzun Yol** Temmuz ayı sonunda Maramures bölgesinde düzenlenen Neşeli Mezarlığa Giden Uzun Yol sadece bir festival değil, geleneksel Rumen köyünü evrensel bir miras olarak tanıtmayı amaçlayan ulusal bir kampanyadır. Festival iki farklı yerde düzenleniyor: İlk hafta Tara Lapusului'de, ikinci hafta Tara Maramuresului'de etkinlikler yapılıyor. Festival Sapanta'da Merry Mezarlığı'nda sona eriyor. Etkinlik boyunca el sanatları atölyeleri, halk müziği konserleri ve köylerin büyükleriyle yaşam hikâyelerini paylaşmak için toplantılar düzenleniyor. Her gün yerel dansların olduğu bir parti ile sona erer.
- **Hora de la Prislop** Ağustos ayının sonunda kuzey Karpat Dağları'ndaki Prislop Geçidi'nde düzenlenen bir günlük bir festivaldir. Sabah, katılımcılar Prislop Manastırı'ndaki ayine katılırlar. Ayin bittiğinde, her katılımcı bölge için temsil edilen halk alışkanlıklarını giydiği için geleneksel kostümlerin geçit töreni takip eder. Bu, festivallerin resmi açılışını temsil eder, ardından danslar, halk müziği ve yerel yemekler gelir.
- **Junii Brasovului Geçit Töreni,** Paskalya'dan sonraki ilk Pazar günü yapılır ve doğanın canlanmasını ve baharın başlangıcını simgeleyen bir etkinliktir, aynı zamanda Romanya'nın ataları olan Daçyalıların yeni yılını kutlar. Juniiler, Brasov'un kalesine girmelerine izin verilmediği zaman ortaçağ Rumenlerinin yaşadığı Schei semtinde ikamet eden genç insanlar. Bugün festival, geleneksel giysiler içinde, cop, asa ve bayrak taşıyan atları üzerinde dağlardan inen junileri yeniden canlandırıyor. Her biri kendi kostümüne sahip olan ve Schei bölgesinin farklı bir mahallesinden yaklaşan yedi gruba dağılmışlardır.

Bölüm 3 – Kültürel yerel ortaklar, tanıtım ve faaliyetler

Bu projeye dâhil ettiğimiz paydaşlar şunlardır:

Diyalog için Bükreş Dernek Merkezi Bükreş Belediye Binası tarafından kurulmuş bir dernektir. Bükreş Diyalog Merkezi, vatandaşların ve diğer paydaşların katılabileceği kamusal tartışmalar düzenleyebilmemiz için üç geniş aktör kategorisini aynı masaya getirerek Bükreş Belediyesi'nin desteğine geliyor: kamu kurumları, ekonomik kuruluşlar ve sivil toplum, belirli konularda görüş alışverişinde bulunmak için. Bükreş Diyalog Merkezi, toplumu geliştirmeyi, sosyal diyalogu, sivil ve sosyal değerleri teşvik etmeyi, sanatı, kitle sporlarını teşvik etmeyi, eğitim, sosyal, sportif, kültürel ve bilimsel faaliyetler yürütmek için uygun bir ortam geliştirmeyi, gönüllülüğü, vatandaş katılımını ve Avrupa demokratik değerlerini teşvik etmeyi amaçlıyor.

Site: <https://www.dialogbucuresti.ro/>

Facebook: <https://www.facebook.com/CMDBUCURESTI/>

Avrupa Kültür ve Gençlik Merkezi UNESCO "NICOLAE BALCESCU - ana faaliyeti yerel, ulusal ve uluslararası kültürel projelerin geliştirilmesi olan Bükreş'in 4. Sektörü Yerel Konseyi ve Belediye Binası'na bağlı bir kamu hizmetidir. Avrupa Kültür ve Gençlik Merkezi UNESCO "NICOLAE BALCESCU yerel kültür teklifini çeşitlendirmek, sektör 4'ün ve Bükreş şehrinin kültürel kimliğini teşvik etmek için kamu kurumları, kültürel dernekler ve diğer sivil toplum kuruluşları ile bağlantılar kurmayı ve geliştirmeyi amaçlamaktadır. Amacımız sadece sektördeki kamu kurumlarıyla değil, kültür dernekleri ve diğer sivil toplum kuruluşlarıyla da kültürel çeşitliliği artırmak, sektörün kültürel kimliğini ve kültürel kimliğini geliştirmek için işbirliğine dayalı bir ilişki kurmak ve geliştirmek, Romanya değerlerinin uluslararası ve ulusal düzeyde tanıtımını yapmaktır.

Site: <https://ccunb.ro/>

Facebook: <https://www.facebook.com/CentrulCulturalNB/>

Bükreş Büyükşehir Kütüphanesi - tüm Bükreş sakinleri için bir halk kütüphaneleri ağıdır. Misyonu, Bükreş ve Ilfov İlçesi sakinlerinin bilgi, araştırma, eğitim ve rekreasyonunu aktif olarak destekleyen ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesine aktif olarak katkıda bulunan bir toplum merkezi olarak hizmet vererek Bükreş sakinleri, yenilikçi ve entegre kamu hizmetleri programı aracılığıyla temel kültürel haklara ücretsiz ve ayrımcı olmayan erişimi kolaylaştırmaktır.

Site: <https://www.bibmet.ro/>

Facebook:

https://www.facebook.com/BibliotecaMetropolitanaBucuresti/?ref=page_internal

Sanat Müzesi Craiova faaliyetleri:

- En iyi çağdaş sanatçılarla geçici sergiler düzenlemek;
- Sanat ve kültür etkinlikleriyle bağlantılı aylık makaleler yayınlamak;
- Müzenin salonlarında konserler düzenlemek

Craiova Sanat Müzesi, çocukların eğitimi (özellikle yerel topluluğa bilgi sağlayan sanat eğitimi) konusunda uzun vadeli bir ortaklığa sahiptir.

Kilit personel:

Craiova'daki Sanat Müzesi'nin müdürü Bay Emilian Stefarta, arka plan mimarı olarak, kurumun önümüzdeki yıllar için önemli hedeflerinden biri olan, ziyaret eden halkın yararına değerli yeni sergiler belirlemek ve elde etmektir.

Bay Lucian Florin Rogneanu iyi projeler hayata geçirdi ve Romanya'da bu sektör alanında (sanat ve yaratıcılık) ortaklıkları var. Ana kısa vadeli hedef, kurumun faaliyet gösterdiği binanın kapsamlı rehabilitasyon çalışmalarından sonra Sanat Müzesi'nin yeniden açılması olmaya devam ediyor.

Uzmanlıkları, yerel topluluktaki insanların yaşamlarında sanat yoluyla değişiklikler yaparak insanlar için daha iyi bir gelecek geliştirmek ve inşa etmektir.

Site: <https://muzeuldeartacraiova.ro/>

Facebook: <https://www.facebook.com/muzeuldearta.craiova>

Horezu'dan Kültür Evi "Constantin Brancoveanu" (1968'de kuruldu) tüm yerel kültürel olayların etrafında döndüğü merkezdi ve öyledir. Kültür evi aşağıdaki amaçları yerine getirir:

- Kültürel-sanatsal ve kalıcı eğitim faaliyetleri düzenlemek ve yürütmek;
- Ahlaki ve sanatsal değerlerin korunması ve aktarılması;
- Amatör sanat gruplarını organize etmek ve desteklemek;
- Belgeleme faaliyetini, kalıcı ve geçici sergileri, monografların detaylandırılmasını ve halkı bilgilendirme çalışmalarını organize etmek veya desteklemek;
- Bilimsel ve teknik çevreler, halk ve plastik sanatlar düzenlemek;
- Sürekli mesleki eğitim kurslarının organizasyonu ve geliştirilmesi.

Horezu, halk yaratımının sanatsal mirasından yararlanma konusunda 41 yıldır her yaz başında ülkenin dört bir yanından toprak sanatçılarını bir araya getiren Romanya halk çömlek Fuarı "Hurez Horoz"u organize eden özel bir değere sahiptir. Fuarın her edisyonunda çömlekçiler tarafından bağışlanan seramik objeler toplanarak Horezu Çağdaş Halk Sanatları Galerisi'nin mirası kuruldu. . Horezu'daki "Constantin Brancoveanu" Kültür Evi'nde, bu amaç için özel olarak inşa edilmiş bir alanda

düzenlenen Galeri, birkaç bin parça Rumen halk çanak çömleği barındırıyor, onları vurguluyor, koruyor ve gelecek nesiller için saklıyor. Ülkede bu türden benzersiz olan Horezu'daki sergi, tüm Romanya topraklarında bu zanaatın temsili bir görüntüsünü sunuyor.

Site: <https://www.orasul-horezu.ro/casa-de-cultura1>

Prahova Vadisi Folklor Derneği (Asociatia Folclorica Valea Prahovei) -

Romen dans, şarkı ve geleneklerinin güzelliklerini teşvik eder ve korur.

Facebook: https://www.facebook.com/AFVPh/?ref=page_internal

Bölüm 4 – COVID-19 bağlamında kültürel durum

Romanya'daki kültür sektörü, koronavirüs pandemisinden ciddi şekilde etkilendi. Romanya'da olağanüstü hal, 16 Mart 2020'de, ülkenin COVID-19 virüsü ile enfekte olan 101 kişi eşiğini aştığı ve bireylerin grup etkinliklerine katılma olasılığına daha da sert bir kısıtlama getirdiğinde ilan edildi. 50'den fazla kişinin katıldığı kültürel, bilimsel, sanatsal, dini, spor ve eğlence faaliyetleri kısıtlandı.

Mart 2020'den sonra kültür kuruluşları etkinliklerini (sergiler, müzik konserleri, film festivalleri) ertelemeye başladı. Daha sonra, pandemi durumunun uzun vadeli bir sorun haline geldiğini söyleyen daha fazla işaret olduğundan, yeniden planlama, kesinlik olmaması nedeniyle iptallerle sonuçlandı.

Böylece, kültürel alanda aşağıdaki sonuçlar ortaya çıktı:

- Halkla faaliyetlerin askıya alınması
- Halkla olan etkinlikleri iptal etme veya erteleme
- Bağımsız kültür sektörü, ana finansal kaynakları olmadan kaldı.

Diğer şeylerin yanı sıra, bu önlemler Romanya'da bağımsız **performans sergileyen sanatçıların** faaliyetlerini sadece **tüketici kitlesinin hareketliliğini kısıtladıkları** için değil, aynı zamanda bireylerin hareketi kısıtlandı ve grupların oluşumu sınırlı olduğu için etkiledi.

Romanya'daki sanatçılar genellikle iki tür sözleşmeyle çalışır: 1) kültürel kurum veya kuruluşlarla (devlet tarafından finanse edilen tiyatrolar, opera evleri, müzeler, kütüphaneler) tam zamanlı bireysel sözleşmeler; 2) projeden projeye ve fonların mevcudiyetine bağlı olarak değişen mevsimsel sözleşmeler.

Tam zamanlı bir sözleşmeyle çalışan sanatçılar, pandemi döneminde kurumlar maaşlarını ödediği için finansal olarak daha iyi güvence altına alınırken, bağımsız sanatçılar etkinliklerin iptali ve herhangi bir halka açık toplantı yasağı nedeniyle kendilerini kritik bir durumda buldular. Durum, çok bağımlı oldukları gelirlerini ciddi şekilde etkiledi. İş sözleşmelerinin askıya alınması dalgası, teknik işsizlik ve yakın ufukta bir ekonomik kriz olasılığı, **bireysel harcamaların önceliklerinin yeniden tanımlanmasına** katkıda bulundu.

Bununla birlikte, Romanya'daki kültür sektörünü desteklemek ve aynı zamanda kültür sektörünü mevcut bağlamda hastanelerin çabalarını desteklemeye dâhil etmek misyonuyla **dayanışma girişimleri** ortaya çıkmıştır.

- **Radyo Romanya Kültür İstasyonu**, olağanüstü halden etkilenen sanatçıları desteklemek için Rumen müziğinin yayınlanmasına öncelik verdi.

- Bükreş'te, birkaç bağımsız kültürel varlığın girişimi, *bağımsız bir sanatçının kirasını öde* platformunu oluşturdu: Organizatörler halkı çevrimiçi bir tiyatro performansına bilet almaya çağırdı. Biletlerden elde edilen para bağımsız oyunculara bağışlandı.

- **Tiyatrolar**, hem bu sezon prömiyeri planlanan gösterilerin hem de önceki yıllardaki gösterilerin çevrimiçi videolarını sağladı.

- **Müzik kurumları** etkinliklerini Facebook veya YouTube gibi dijital platformları kullanarak önceki yıllardaki müzik gösterilerinin ve konserlerin kayıtlarını yayınlamak için uyarladılar. Bu kurumların bir kısmı ayrıca çocuklar için kültür ve eğitim programları başlattı ve bazı durumlarda hastanelerdeki gönüllüler için koruyucu ekipman üretiminde doğrudan yer aldı.

- **Ülke düzeyinde kültür merkezleri**, popüler sanat ve zanaat okulları, kültürü koruma ve geliştirme merkezleri- bu tür kurumlar, faaliyetlerini halka uyarlamak ve sürdürmek için dijital araçları kullandılar. Böylece bu kurumlardan bazıları miraslarını sanal turlara çıkarmış, bazı öğretmenler derslerine online olarak devam etmiş, halka yönelik yeni online atölyeler kurulmuş ve bu kurumların öğrencileri öğretmenleri ile birlikte yarışmalara katılmaya veya yeteneklerini sergilemeye davet edilmiştir.

Esasen, COVID-19 pandemisi sırasında kültürel aktivite çevrimdışından çevrimiçine taşınmıştır ve bu nedenle dijital ortam, kültürel eylemin yalnızca tanıtılmasında değil, yürütülmesinde de önemli bir rol oynamaktadır.

Bölüm 5 – Veri toplama ve verilerin analizi

COVID-19 nedeniyle ortaya çıkan kriz, özellikle yayılmanın azalmasını amaçlayan sosyal mesafe olmak üzere, bazı kısıtlayıcı önlemleri uygulamaya zorladı. Bu bağlamda, Romanya halkının sağlığını ve güvenliğini korumak için alınan önlemler; ekonomiyi, kurumların işleyişini ve özel sektörü istikrarsızlaştırarak bütün toplumu etkiledi. Böylece, kültürel alanda aşağıdaki sonuçlar ortaya çıktı:

- Tüm faaliyetlerin askıya alınması
- Herkese açık etkinlikleri iptal etme veya erteleme
- Bağımsız kültür sektörü, ana finansal kaynakları olmadan kaldı.

2019'a kıyasla, 2020'de kayıtlı gösteri ve konser kurumlarının sayısı 8 birim daha düşüktü, bu düşüş, COVID-19'un yarattığı bağlamda faaliyet gösteren sanat toplulukları, dans ve eğlence gruplarının sayısındaki azalma tarafından belirlendi

2020 yılında gösteri ve konser kurumlarının ve şirketlerinin desteklediği gösterilere, bir önceki yıl kayıtlı toplam seyirci sayısının %18,7'sini temsil eden 1506 bin seyirci katıldı. Gösteri ve konserlerin yapıldığı kurum ve şirketlerin türüne bağlı olarak, 2020 yılında en fazla seyirci; gösterilerinin 825 bin kişi tarafından izlendiği (%54,8) tiyatrolarda ve 226 bin seyircinin (%15,0) olduğu sanat toplulukları, müzik, dans ve eğlence grupları tarafından yapılan performanslarda kayıtlıydı.

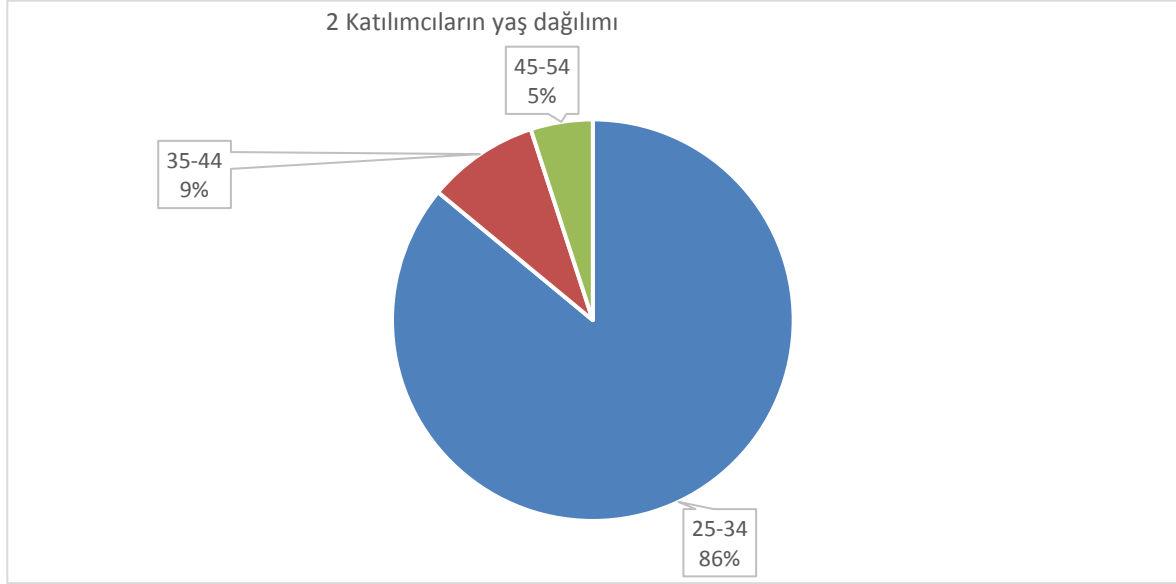
Ancak 2020 yılında 2019 yılına göre tiyatro destekli gösterilerdeki seyirci sayısı %77,1, sanat toplulukları, dans ve eğlence grupları gösterilerindeki seyirci sayısı ise %89,2 azaldı.

Mevcut araştırmadan elde edilen verileri göz önünde bulundurarak ve 63 Romanyalı katılımcıyı demografik açıdan analiz ederek şunların altını çizebiliriz:

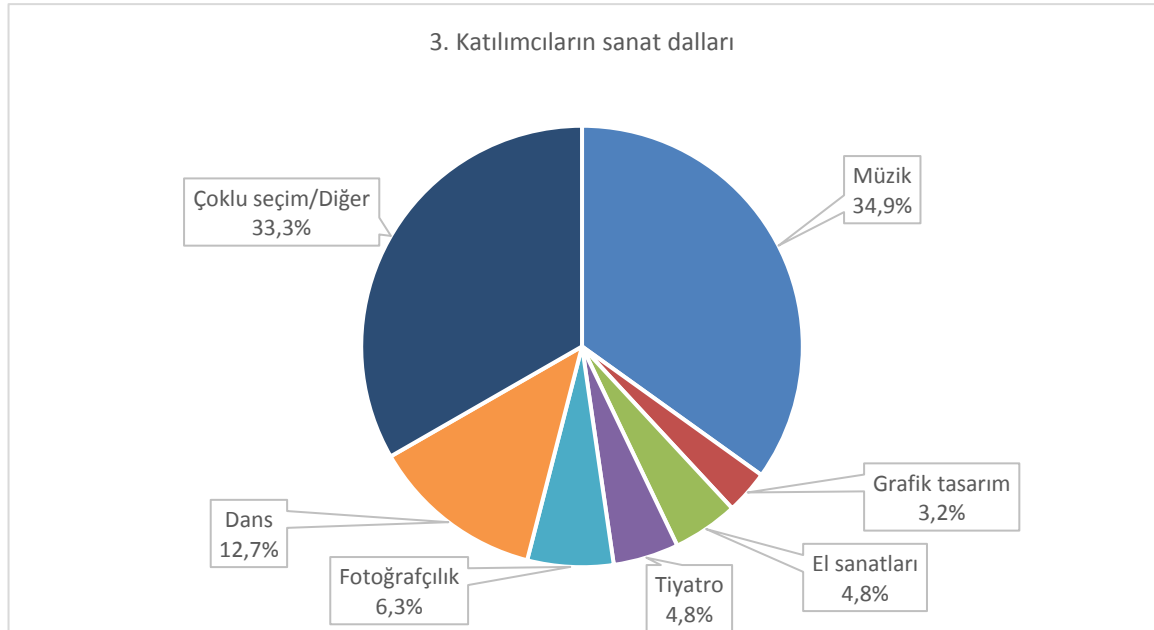
- cinsiyete göre ankete katılanların sayısı:
 - 37 Kadın (%58,7)
 - 26 Erkek (%41,3) (Grafik 1).

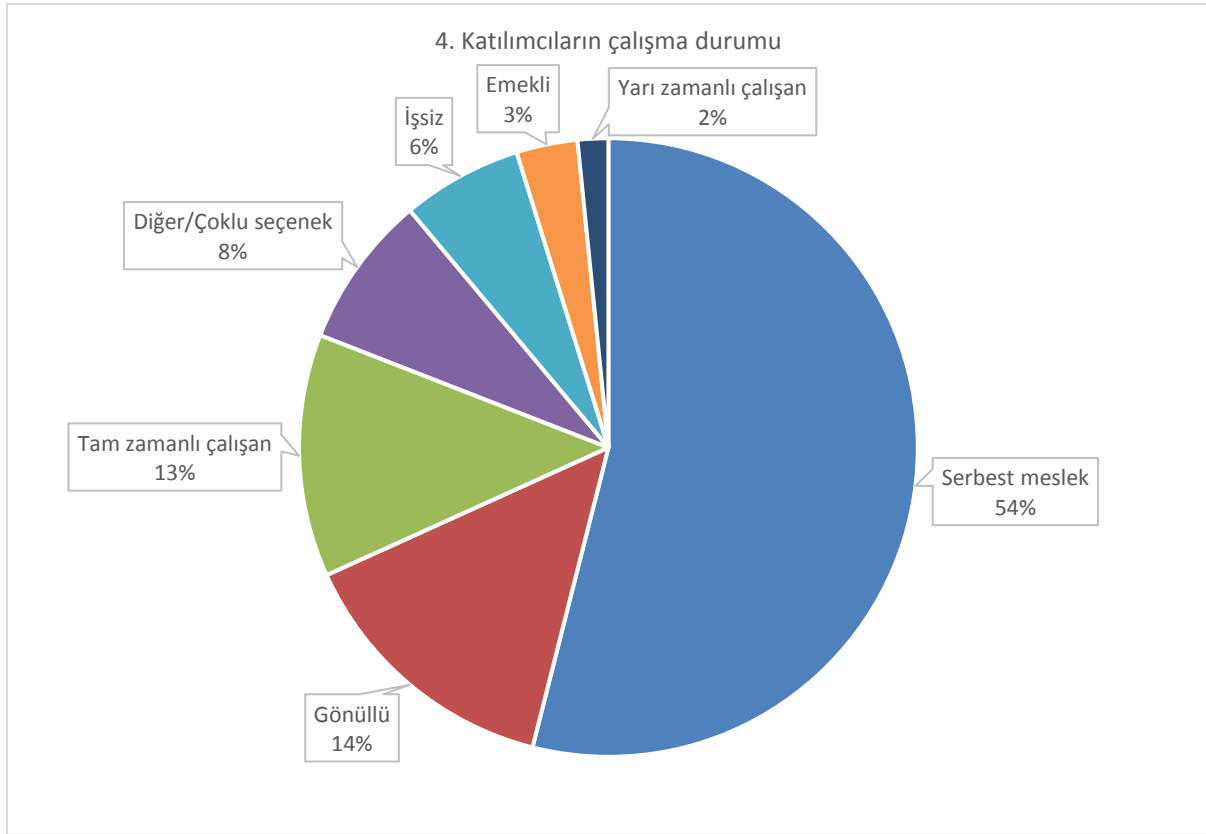
- yaşa göre ankete katılanların sayısı:
 - 25-34 yaş arası 54 kişi (%86)
 - 35-44 yaş arası 6 kişi (%9)
 - 45-54 yaş arası 3 kişi (%5)

- sanat türüne göre ankete katılanların sayısı:
 - Müzik için 22 (%34,9)
 - Çoktan Seçmeli ve Diğerleri için 21 (%33,3)
 - Tiyatro, Müzik ve Diğerleri için 3 (%4,8)
 - Müzik ve Film (video düzenleme) için 3 (%4,8)
 - Tiyatro, Müzik, Film (video düzenleme) ve Fotoğrafçılık için 2 (%3,2)
 - Tiyatro, Müzik ve Diğerleri için 1 (%1,6)
 - Grafik Tasarım, Film (video düzenleme) ve Fotoğrafçılık için 1 (1,6%)
 - Tiyatro ve Dans için 1 (%1,6)
 - Resim ve El Sanatları için 1 (%1,6)
 - Makyaj için 1 (%1,6)
 - Mimarlık için 1 (%1,6)
 - Müzik, Resim ve Fotoğrafçılık için 1 (%1,6)
 - Müzik ve Dans için 1 (%1,6)
 - Tiyatro, Fotoğraf ve Yazma için 1 (%1,6)
 - Film (video düzenleme) ve Fotoğrafçılık için 1 (%1,6)
 - Müzik ve Fotoğrafçılık için 1 (%1,6)
 - Tiyatro, Müzik ve Grafik Tasarım için 1 (%1,6)
 - Tiyatro ve Film (video düzenleme) için 1 (%1,6)
 - Dans için 8 (%12,7)
 - Fotoğrafçılık için 4 (%6,3)
 - Tiyatro için 3 (%4,8)
 - 3 El Sanatları için 3 (%4,8)
 - Grafik Tasarım için 2 (3,2%) (Grafik 3).

- sanatta mevcut çalışma durumuna göre ankete katılanların sayısı:
 - Serbest Meslek Sahibi için 34 (%54,0)
 - Gönüllü için 9 (%14,3)
 - Tam zamanlı çalışan için 8 (%12,7)
 - Çoklu seçenek için 5 (%8,0)
 - Serbest Meslek Sahibi ve Gönüllü için 3 (%4,8)
 - Gönüllü ve Emekli için 1 (%1,6)
 - Tam zamanlı çalışan ve Serbest meslek sahibi için 1 (%1,6)
 - İşsiz için 4 (%6,3)
 - Emekli için 2 (%3,2)
 - Yarı zamanlı çalışan için 1 (%1,6) (Grafik 4).

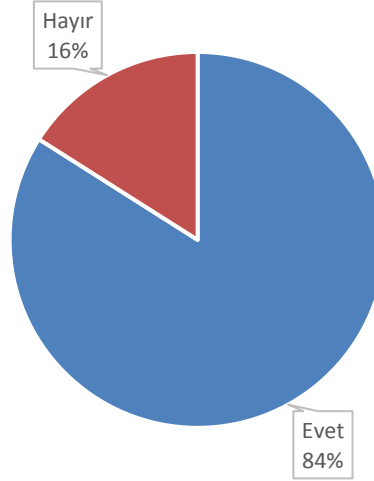

COVID-19 durumunun sanatçılar açısından değerlendirilmesi

63 Romanyalının yanıtlarına dayalı olarak yapılan ankette toplanan veriler dikkate alındığında, yorumlama şu şekildedir:

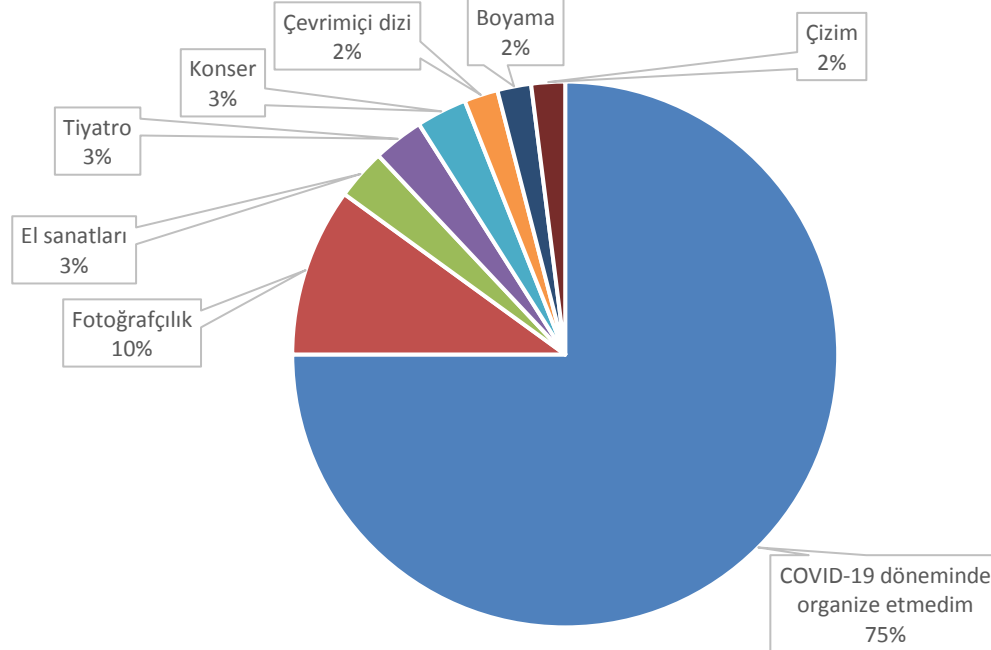
- 53 kişi (%84) COVID-19'un sanat eserlerini etkilediğini kabul ederken, 10 kişi (%16) durumun çalışmalarını etkilemediğini iddia etti (Grafik 5).

5. Katılımcıların COVID-19 pandemi dönemine ilişkin düşüncelerini yansıtan sıklık oranları

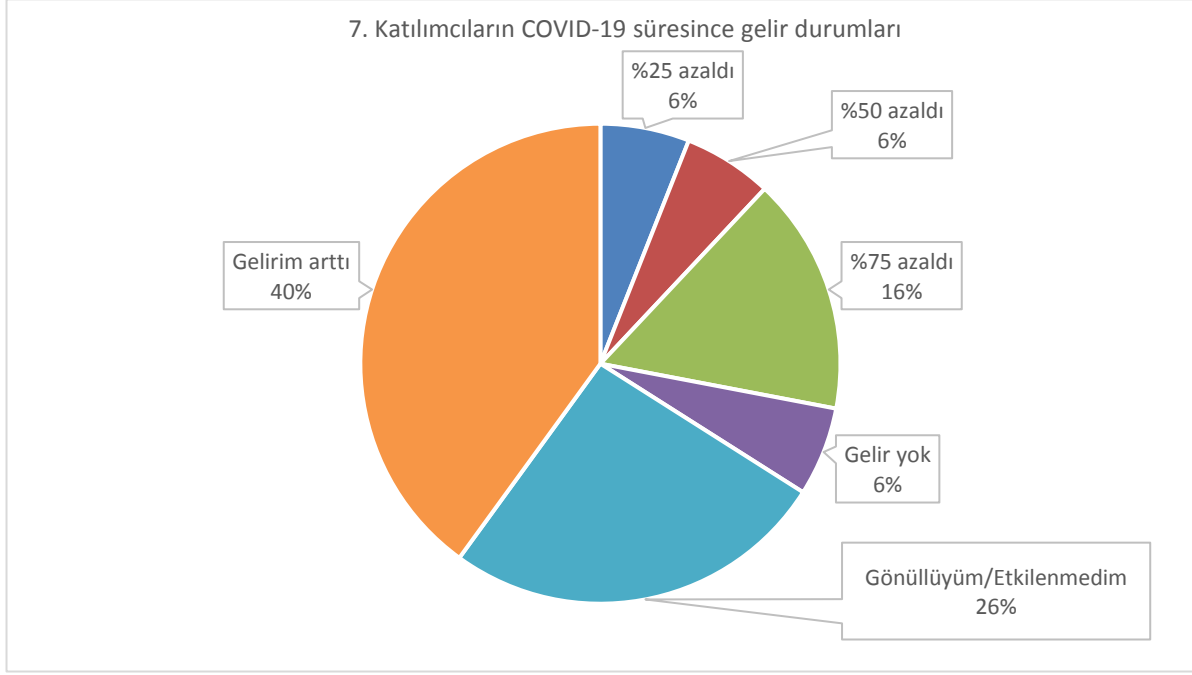

- COVID-19 pandemi döneminde bazı sanat türlerini canlı olarak organize etme açısından cevaplar şu şekilde ayrıldı:
 - 7 kişi fotoğrafçılık yaptı (%10)
 - 2 kişi el işi yaptı (%3)
 - 2 kişi tiyatro yaptı (%3)
 - 2 kişi konser verdi (%3)
 - çoğunluğu, 50 kişi bu süreçte hiçbir şey düzenlemedi (%75)
 - 1 kişi çevrimiçi dizi yaptı (%2)
 - 1 kişi boyama yaptı (%2)
 - 1 kişi çizim ve eskiz yaptı (%2) (Grafik 6).

6. Katılımcıların COVID-19 pandemi sürecinde düzenledikleri organizasyonlar

- Sanattan elde edilen gelirler üzerindeki herhangi bir etki açısından, cevaplar şu şekildedir:
 - 4 kişi (%6) için %25 azaldı
 - 4 kişi (%6) için %50 oranında azaldı
 - 10 kişi (%16) için %75 azaldı
 - 3 kişi (%6) gelirini artırdı
 - 17 kişi (%26) sanat alanında gönüllü oldu, dolayısıyla gelirleri etkilenmedi
 - COVID-19 pandemi döneminde 25 kişinin (%40) geliri yoktu. (Grafik 7).

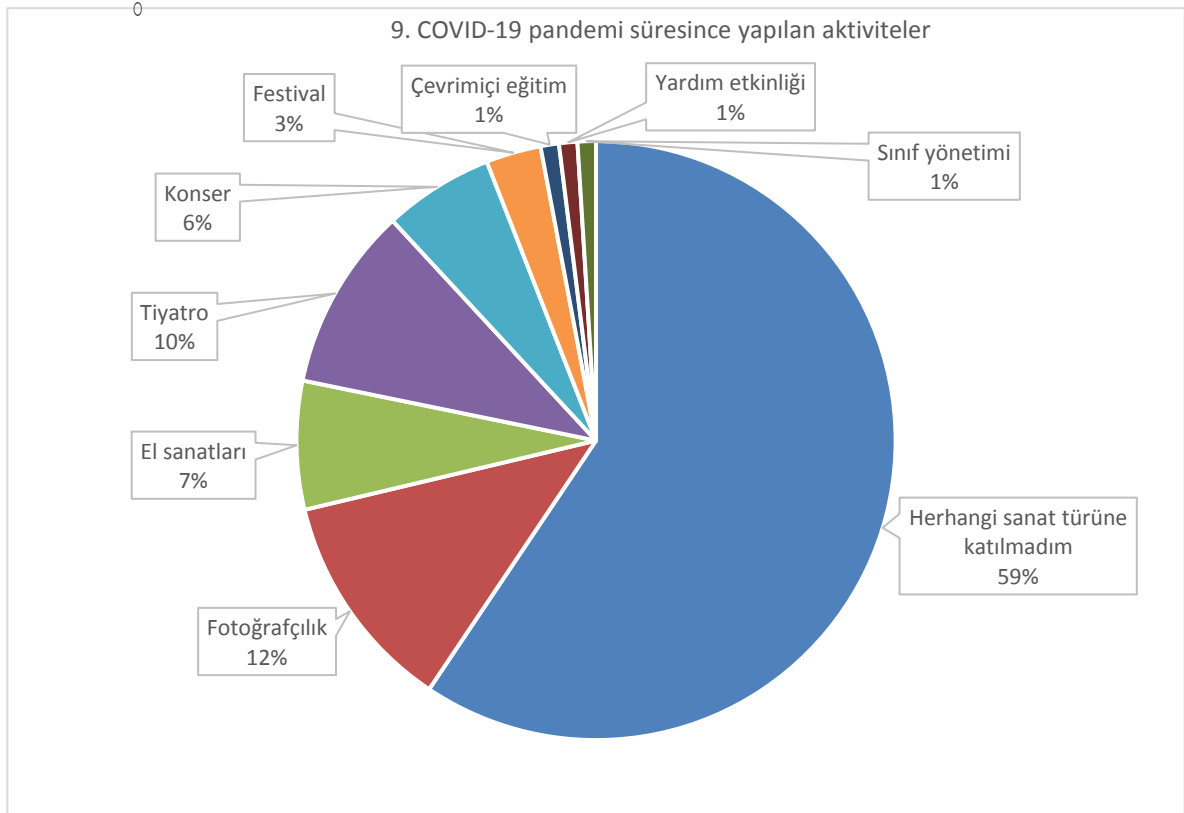

- COVID-19 pandemisi döneminde ankete göre yerel sanat projelerinde 47 kişi (%75) yer almazken, 16 kişi (%25) yer almıştır (Grafik 8).

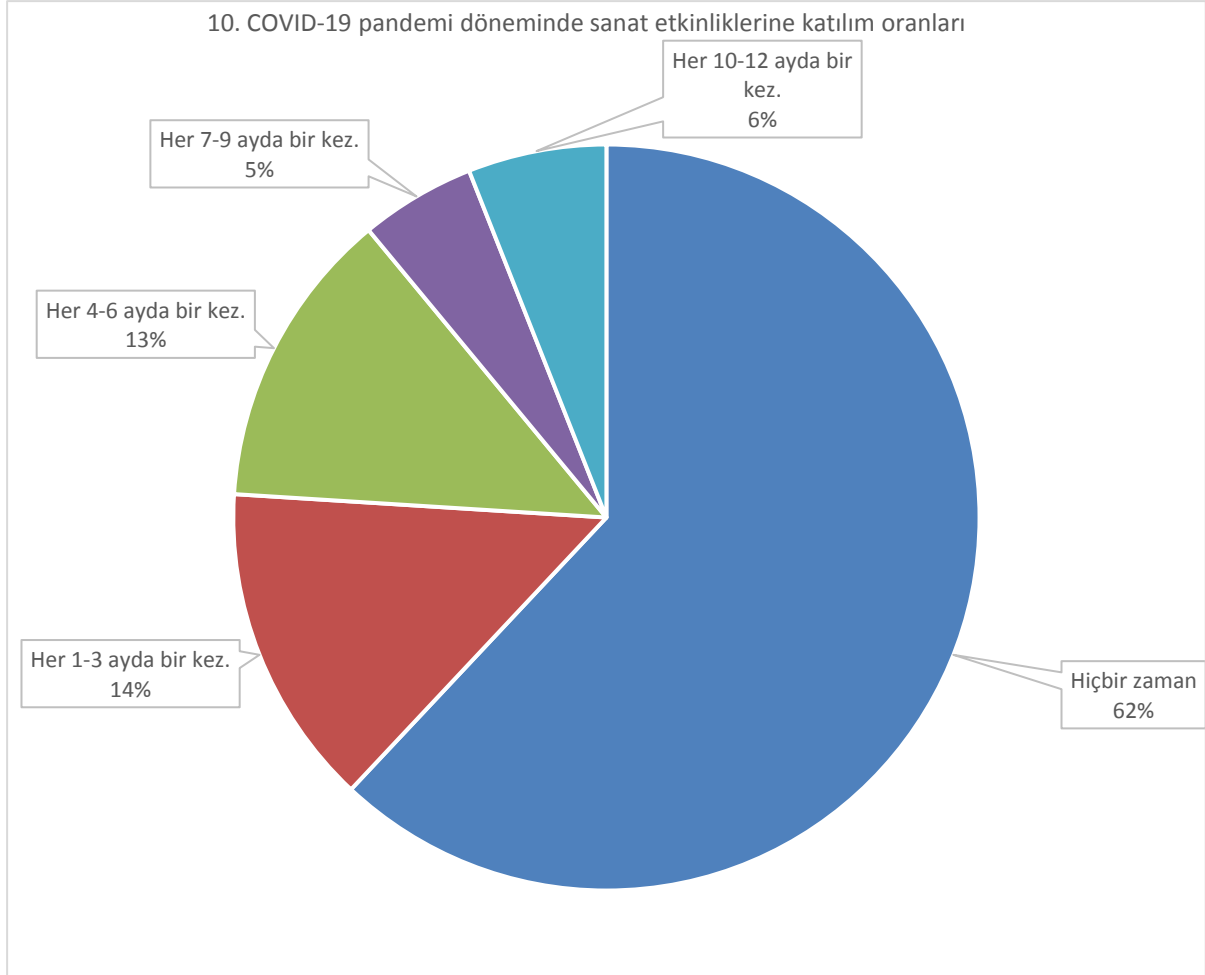

63 Romanyalıdan elde edilen anket bulgularına dayanarak, aşağıdakileri vurgulayabiliriz:

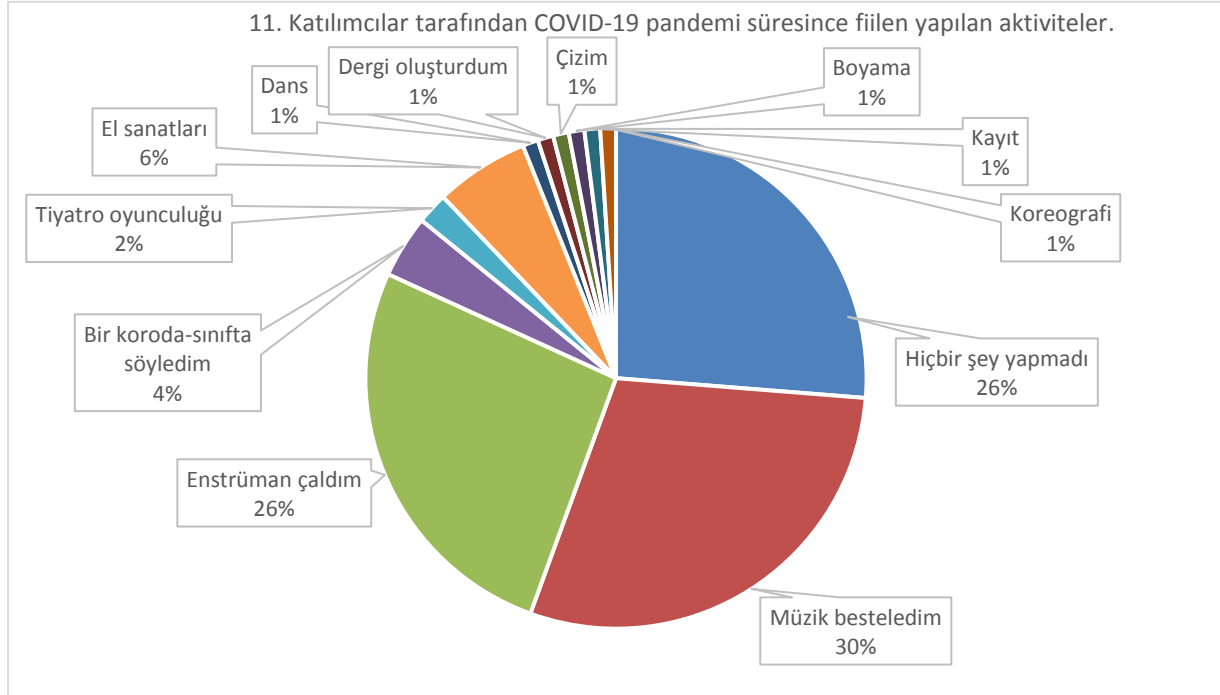
- İnsanlar COVID-19 döneminde aşağıdaki etkinliklere canlı olarak katıldı
 - 9 kişi fotoğrafçılık yaptı (%12)
 - 5 kişi el işi yaptı (%7)
 - 7 kişi tiyatro yaptı (%10)
 - 4 kişi bir konsere katıldı (%6)
 - 2 kişi bir festivale katıldı (%3)
 - 43 kişi COVID-19 pandemi döneminde herhangi bir sanat dalına katılmadı (%60)
 - 1 kişi çevrimiçi gösteriye katıldı (%1)
 - 1 kişi bir huzurevindeki yardım konserine katıldı (%1)
 - 1 kişi çevrimiçi eğitim verdi (%1)
- Katılım sıklığı açısından, anket cevapları aşağıdaki gibidir:

- o 9 kişi 1-3 ayda bir katıldı (%14)
- o 8 kişi 4-6 ayda bir katıldı (%13)
- o 3 kişi 7-9 ayda bir katıldı (%5)
- o 4 kişi her 10-12 ayda bir katıldı (%6)
- o 39 kişi hiçbir gösteriye veya gösteriye katılmadı (%62) (Grafik 10).

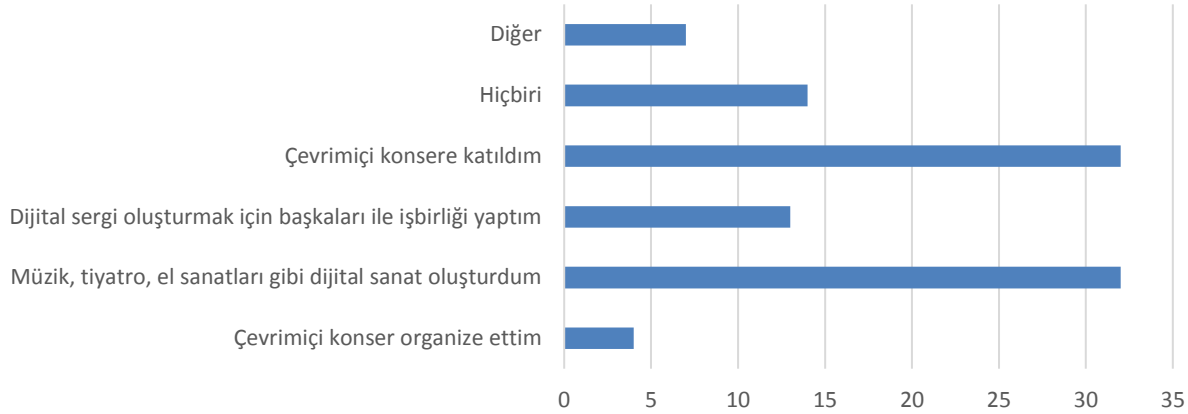

- COVID-19 pandemi döneminde sanatla ilgili herhangi bir aktiviteyi fiilen yapmak açısından
 - 25 kişi şarkı sözü yazdı veya müzik besteledi (%29)
 - 23 kişi bir müzik aleti çaldı (%26)
 - 3 kişi koroda veya sınıfta şarkı söyledi (%4)
 - 2 kişi tiyatrodan rol aldı (%2)
 - 5 kişi el işi yaptı (%6)
 - 23 kişi önerilen cevapların hiçbirini yapmadı (%26)
 - 1 kişi çevrimiçi dans etti (%1)
 - 1 kişi mimarlık dergisi yaptı (%1)
 - 1 kişi çizim yaptı (%1)
 - 1 kişi kayda alındı (%1)
 - 1 kişi resim yaptı (%1)
 - 1 kişi koreografi yaptı (%1)
 - 1 kişi kayıt yaptı (%1)

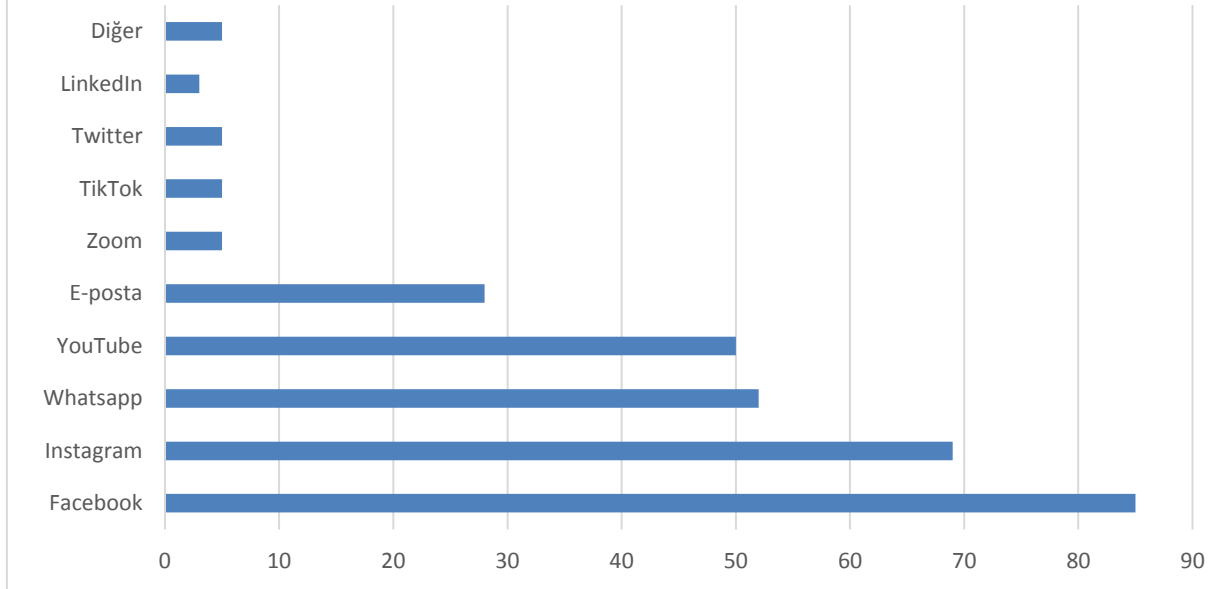
Sanatçıların çevrimiçi ortama adaptasyonuna ilişkin veri analizi, COVID-19 pandemisine ılımlı bir uyarlanabilir yanıt göstermektedir. Romanya'dan toplam 64 katılımcının %75'i sanatla ilgili en az bir tür çevrimiçi etkinlik düzenledi veya katıldı. Önemli sayıda katılımcı (%33) çevrimiçi bir konsere katıldıklarını belirtirken, %31'i bir dijital sanat biçimine (ör. müzik, tiyatro, el sanatları) katıldıklarını belirtti (Tablo 1).

1. Katılımcıların COVID-19 pandemi döneminde çevrimiçi etkinlikleri

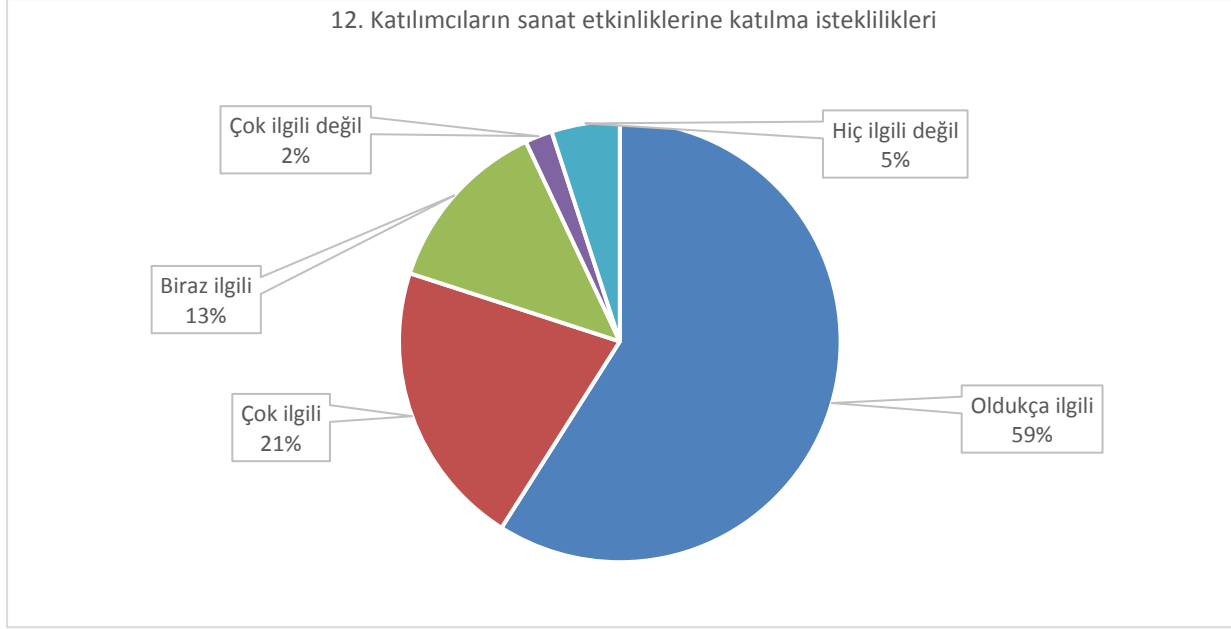

Sosyal medyanın bağımsız sanatçı görünürlüğü ve tanıtımı için kullanımına ilişkin veriler, Facebook ve Instagram'ın bu alanda en yüksek başarıya sahip çevrimiçi ortamlar olduğunu gösteriyor (sırasıyla %84,4, %68,8). Analiz, bu çevrimiçi medya araçlarının diğer sanatçılarla bağlantı kurmak için tercih edildiğini gösteriyor. YouTube'un da güçlü bir payı var (toplam yanıtların %51'i), ancak verilerin yorumlanması, bu çevrimiçi medya aracının diğer sanatçılarla etkileşimden ziyade esas olarak içeriği tanıtmak için kullanıldığını gösteriyor (Tablo 2).

2.COVID-19 pandemi süresince sosyal medya kullanan katılımcıların oranları (%).

Grafik 12'de ise katılımcıların büyük çoğunluğunun (%59) günümüzde canlı sanat etkinliklerine katılmaya ilgili olduğu görülmektedir.

Nitel veri yorumları, sanatçıların çevrimiçi ortama oldukça hızlı bir şekilde adapte olduğunu göstermektedir. Bu, Romanya'daki bağımsız sanatçı sektörünün yaş dağılımından etkileniyor ve katılımcıların %86'sı kadar çoğunluğu 25-34 yaşları arasında.

Ancak, COVID-19 salgını ve çevrimiçiye "zorla" bağımsız sanatçı göçü, bakış açılarını önemli ölçüde değiştirmedir. Toplam katılımcıların %94'ü, durum izin verirse fiziksel etkinliklere katılmaya istekli olduklarını belirtiyor. Nitel analiz, pandemi sırasında sanatçıların yaşadığı zorlukların alandaki paradigmayı geri döndürülemez bir şekilde değiştirmediğini gösteriyor. Çevrimiçi ortam, bu alandaki insanlar için iyi bir geçici yol sunsa da, fiziksel performans ve olaylara olan iştah değişmedi.

Veri Analizi Sonucu

Romanya'daki kültür sektörü, koronavirüs pandemisinden ciddi şekilde etkilendi. Mart 2020'den sonra kültür kuruluşları ve bağımsız sanatçılar etkinliklerini (sergiler, müzik konserleri, film festivalleri) ertelemeye başladı. Daha sonra, pandemi durumunun uzun vadeli bir sorun haline geldiğini söyleyen daha fazla işaret olduğu için, yeniden planlama, kesinlik olmaması nedeniyle iptallerle sonuçlandı.

Çalışmamız, COVID-19 pandemisi sırasında bağımsız sanatçı sektörü için şaşırtıcı bir şekilde son noktayı koyuyor. Romanya'da ankete katılanların %85'i salgından etkilendi. Beklendiği gibi, en yüksek etki serbest çalışanlar üzerindiydi (katılımcıların

%61'i). Çarpıcı bir yüzde 78'i pandemi sırasında herhangi bir etkinlik düzenlemezken, yüzde 67'si herhangi bir sanat dalına katılmadı. Bu rakamlar, sahada güçlü bir olumsuz etki gösteriyor ve en savunmasız kısım (bağımsız sanatçılar ve serbest çalışanlar) en çok etkilenenler arasında.

Çevrimiçi araçlar ve sosyal medya kanalları, pandeminin bağımsız sanatçılar üzerindeki olumsuz etkisini bir dereceye kadar yumuşatmaya yardımcı oldu. Sosyal medyaya uyum düzeyi, özellikle yanıtlayanların nispeten düşük yaş aralığı (çoğunluk 35 yaşın altında) ile iyi karşılandı. Burada Facebook, WhatsApp ve Instagram'ın esas olarak bağımsız sanatçı grupları arasında iletişim kurmak için kullanıldığını, YouTube'un ise esas olarak tüketicilere sanatsal içerik sunmak için kullanıldığını belirtmekte fayda var. COVID-19 süresince kültürel etkinlik kısmen çevrimdışıdan çevrimiçiye taşındı ve dijital ortam, kültürel eylemin yalnızca tanıtılmasında değil, yürütülmesinde de önemli bir rol üstleniyor.

Ancak, çevrimiçiye kısmi geçiş, bağımsız sanatçılar sektörü üzerindeki olumsuz etkiyi tam olarak telafi etmedi. Pandemi sırasında kamu müdahalesi ve yetkililerin desteği sınırlıydı. Bazı önlemler bir dereceye kadar yardımcı oldu (örneğin, hükümet tarafından desteklenen teknik işsizlik yardımı), ancak iş sözleşmesi dışında farklı bir sözleşme türüyle uğraşan sanatçılara sınırlı erişim sağladı. Romanya'da bağımsız sanatçılar çoğunlukla serbest çalışanlar veya fikri mülkiyet hakları sözleşmesi olarak faaliyet gösteriyorlar ve bu da bu tedbire erişimi zorlaştırıyor. Bu alan için diğer destek önlemleri ve finansman araçları uygulamaya konuldu (örneğin RO-CULTURA), ancak yalnızca 2021'de kullanıma sunuldu.

Veri analizi, Romanya'daki bağımsız sanatçılar sektörünün gelecekteki dengesizlikler için daha iyi tahmin edilebilirlik ve hazırlığa olan ihtiyacını gösteriyor. Bir yandan, daha büyük hedef gruplara ulaşmak için dijital beceriler de dâhil olmak üzere sanatçıların daha iyi hazır olmasını gerektirir. Ayrıca bu krizden çıkarılan ders, bağımsız sanatçı dalları arasında daha iyi bir iletişim ve temsil ihtiyacıdır. Bu, dallar içinde bir tartışma forumunun yanı sıra yetkililere önceliklerini savunmada ortak bir sese yol açabilir. Öte yandan, yetkililer sahada, bir kriz sektörü etkilediğinde daha iyi uyarlanmış destek biçimlerini ve daha hızlı tepki vermeyi düşünmelidir.

TÜRKİYE'nin Kültürel Haritası

Giriş – TÜRKİYE'nin Tanıtımı

Türkiye kısmen Asya'da kısmen Avrupa'da bulunan benzersiz bir coğrafi konuma sahiptir. Ülkemiz yaklaşık 480 ila 640 km arasında değişen bir kuzey-güney uzantısına sahiptir ve batıdan doğuya yaklaşık 1.600 km uzanır. Kuzeyden Karadeniz, kuzeydoğudan Gürcistan ve Ermenistan, doğudan Azerbaycan ve İran, güneydoğudan Irak ve Suriye, güneybatı ve batıdan Akdeniz ve Ege Denizi, kuzeybatıda Yunanistan ve Bulgaristan ile çevrilidir. Başkenti Ankara, en büyük şehri ve limanı ise İstanbul'dur.³⁷

Türkiye Balkanlar, Kafkaslar, Orta Doğu ve Doğu Akdeniz'in kavşağında yer almaktadır. Bölge ve nüfus bakımından bölgenin en büyük ülkeleri arasındadır ve arazi alanı herhangi bir Avrupa devletinkinden daha büyüktür. Neredeyse ülkenin tamamı Asya'dadır ve Anadolu olarak da bilinen Küçük Asya yarımadasını ve doğuda bazen Ermeni Yaylası olarak bilinen dağlık bir bölgenin bir kısmını içerir. Bir de Avrupa'nın en güneydoğu kesiminde yer alan, bir zamanlar Balkanlar'ın çoğuna yayılmış bir imparatorluğun küçük bir kalıntısı Trakya vardır.³⁸

Türkiye, Oğuz Türkleri ile Anadolu'nun çeşitli unsurlarının bir karışımı olan çok çeşitli bir kültüre, kendisi hem Greko-Romen hem de İslam kültürünün bir devamı olan Osmanlı ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Batılılaşmasıyla başlayan Batı kültür ve geleneklerine sahiptir ve günümüzde de devam etmektedir. Bu karışım, Türklerin ve kültürlerinin Orta Asya'dan Batı'ya göçleri sırasında yollarına çıkan halklarla karşılaşmasının bir sonucudur.

Cumhuriyetin başlangıcında ülkemiz, din temelli eski Osmanlı İmparatorluğu'ndan, güçlü bir devlet ve din ayrımı ile modern bir ulus-devlete dönüştü. Bu durum sanatsal ifade yöntemlerinin artmasına neden olmuştur. Cumhuriyetin ilk yıllarında hükümet,

³⁷ <https://www.britannica.com/place/Turkey>

³⁸ https://en.wikipedia.org/wiki/Religion_in_Turkey

müzeler, tiyatrolar ve mimari gibi güzel sanatlara büyük miktarda kaynak ayırdı. Türk kültürü, Modern Türk kimliğinin tanımlanmasında önemli rol oynayan farklı tarihsel faktörler nedeniyle, "modern" ve Batılı olma çabalarının, dini ve tarihi değerleri yaşatmak için duyulan gereklilikle birleşmesinin bir ürünüdür.³⁹

Güzel Sanatlar

Tiyatro

Mimari

İslam, nüfusunun çoğunluğu müslüman olan ülkede, en çok inanan topluluğuna sahip dindir. Müslümanların, %70'i Sünni ve ağırlıklı olarak da Hanefi mezhebine mensuptur. Nüfusun %20'den fazlası, inananlarının çoğunluğu tarafından Şii mezhebinin bir biçimi olduğu düşünülen, bir azınlığın ise farklı kökenlere sahip olduklarını belirttiği Alevi inancına sahiptir. Alevilikle yakından ilişkili olan, Türkiye'ye özgü bir Sufi İslam düzenine ait küçük Bektaşî topluluğunun, aynı zamanda Balkan yarımadasında da çok sayıda takipçisi var.

Bektaşî müzik ve dansı: Semah

Mimari: Cami - İslam

Dış ticaret, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana Türk ekonomisinde artan bir rol oynamıştır. 1960'lara kadar ihracatın çoğu tarımdan sağlanıyordu ve geri kalanın çoğu maden ve hammaddelerden oluşuyordu; ithalat ağırlıklı olarak makine, ulaşım ekipmanı ve mamul mallarla sınırlıydı.

İmalat sektörünün gelişmesi, temel ve çeşitli imalatlar ile birlikte yeni bir ihracat kaynağı sağlamıştır, şimdi toplamın yarısından fazlasına katkıda bulunmaktadır. Önde gelen ihracatlar tekstil lifleri, iplikler, kumaşlar ve giyim, demir ve çelik, meyve ve sebzeler, hayvancılık ürünleri, tütün ve makinelerdir. Tüm ticaretin yaklaşık yarısı Avrupa ile yapılmaktadır.

³⁹ <https://www.ktu.edu.tr/obsen-aboutturkeyculture>

Bölüm 1 – Ulusal kültür ve kültürel etkiler

Türkiye ilk izlenimde, beklenenden çok daha Avrupalı bir toplum olduğunu ortaya koyuyor ancak sanatta, kültürde, müzikte ve folklorda parlayan güçlü, gururlu ve kesinlikle Doğulu bir miras yankılanıyor.

Türk boylarının 11. yüzyılda Anadolu'ya yayıldığı zamandan Osmanlı İmparatorluğu'nun sonuna kadar, Türkler Sasanilerden (İslam öncesi bir Pers hanedanı), Romalılardan, ilk Hristiyanlardan, Bizanslılardan ve Rönesans dönemi Avrupalılarından dekoratif ve mimari üslupları birleştirdiler.

Sanat ve El Sanatları: Bizans sanatı, ayrıntılı dini iç mekânlara ve altın, gümüş gibi lüks malzemelerin kullanımına sahipken, İslam sanatı seramik, ahşap oymacılığı ve kakma gibi sade öğeleri tercih ediyordu. Ayrıca İslam, canlıların resimlerini sanatta yasaklamış, bu nedenle Türk süsleme sanatları, çiçekler, geometrik formlar ve Arap yazısı gibi alternatif özelliklere kanallize edilmiştir.

Türk Süsleme Sanatı

Bizans sanatı

Selçuklular, camilerinin dekorasyonunda sırlı tuğla ve çini kullanımını tanıtmışlar ve 16. yüzyıla gelindiğinde Osmanlılar bazı şehirlerde önemli seramik üretim merkezleri geliştirmişlerdir. Ülkenin her yerinde, camilerde, saraylarda, hamamlarda ve hatta evlerde muhteşem çini kullanımları görülebilir.⁴⁰

Halı dokuma sanatı, binlerce ve binlerce yıl öncesine dayanan karmaşık bir mirasa sahiptir. Kabileler göç edip bütünleştikçe, tasarımlar ve semboller de sınırları aşmıştır.

Ebru sanatı, Osmanlı döneminde gelişen bir diğer geleneksel Anadolu sanatıdır. Ebru sanatı ile olağanüstü, türünün tek örneği tasarımlardan oluşan bir koleksiyon oluşturmak için hassas bir el, doğal boyalar ve malzemeler gereklidir.

⁴⁰ <https://www.frommers.com/destinations/turkey/in-depth/arts-culture--music>

Halı dokuma

Ebru

Çini

Gastronomi: Türkiye, Avrupa, Asya ve Doğu arasında bir kavşak noktasıdır. Türklerin Orta Asya'dan Avrupa'ya göçü ile birleşen bu eşsiz konum, yüzyıllar boyunca gastronomi kimliğini şekillendirmiştir. Altı asırlık Osmanlı bölgesel hâkimiyeti ve Türkiye ile komşu ülkeler (Yunanistan, Bulgaristan, Balkanlar, Irak, Suriye İran, Ermenistan) arasındaki karşılıklı etki nedeniyle bu mutfaklarda dolma, börek, kebab, mantı vb. gibi bu kadar çok ortak yemek bulmamızın nedeni budur.

Batı ve Ege mutfağında deniz ürünleri her mevsim bol ve lezzetlidir. Karadeniz mutfağı da ağırlıklı olarak deniz ürünlerine dayalıdır ve Balkanlar ve Slav mutfaklarında etkisi görülür.

Anadolu ve Güneydoğu mutfağı, kebabları, mezeleri, baharatları ve baklava dâhil tatlıları ile tanınır.

Meze

Dolma

Manti

Müzik ve Dans: Tarzların ve türlerin farklı kombinasyonları, sayısız yeni müziğe yol açmıştır. Bunlar modern olmasına rağmen Doğu tınılarına uzak olan Batı kulağına hala alışık gelmemektedir. Halk müziği Türkiye'nin kırsal köylerinde, düğün kutlamalarında, sünnet törenlerinde ve bir bar veya kafenin canlı müzik serisinin bir parçası olarak varlığını sürdürmektedir.

Türk klasik müziğinin kökeni Fars ve Arap geleneklerine dayanmaktadır ve zamanla Mevlevi müziği de önemli bir kaynak haline gelmiştir. Pop müzik, 1950'ler ve 1960'larda Batı dünyasını olduğu kadar Türkiye'yi de etkisi altına almıştır.

1970'lerde, kırsal nüfus servetlerini aramak için şehirlere göç etmeye başladığında, arabesk adı verilen ve yaygın olarak hor görülen bir müzik türü, karşılıksız aşk, duygusallık ve hatta kadercilik sesleriyle insanların aklını başından aldı. Arabesk, yeni pop, folk ve geleneksel müziğin bir karışımıydı. Bugün hem egzotik hem de akılda kalıcı bu ifadeler her taksiden, otobüsten ve diskodan yükselmektedir.

Horon

Zeybek

Türkiye'de halk oyunları rengârenk kostümleri ve canlı figürleriyle halk eğlence kültürünün önemli bir bileşenidir ve bir mirasın korunmasında önemli bir rol üstlenir. Halk oyunları grupları hemen her vesileyle, festivallerde sahne alır. Halay, horon, zeybek, çiftetelli hem nikâh törenlerinin hem de eğlence mekânlarının vazgeçilmez danslarıdır.

Bölüm 2 – Yerel Kültür, kültürel olaylar ve tezahürler

Türkiye'nin güneyinde yer alan Hatay, zengin kültürel mirasıyla birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir barış, kardeşlik ve hoşgörü şehridir. 8500 yıllık tarihi ile dünyanın en eski yerleşim yerlerinden biridir. Her yüzyıl ve her uygarlık burada izlerini bırakmıştır. Anadolu'da ve dünyada ilk kez görülen eşsiz lezzetleri, kültürleri vardır.

Expo 2021: "Medeniyetler Bahçesi" temalı EXPO 2021 etkinliği ilkbaharda Hatay'da yapılması planlanmaktaydı ancak Belediye, COVID-19 salgınının ikinci dalgası nedeniyle bu uluslararası organizasyonu 10 Aralık 2021-30 Mayıs 2022 tarihleri arasında düzenlemeye karar verdi. Antakya EXPO alanı ve İskenderun EXPO alanı, Expo süresince birçok etkinlik, kapalı konser, fuar ve kongreye ev sahipliği yapacak şekilde düzenlenmiş alanlardır.

Gastronomi Şehri: Hatay'ın köklü mutfağı, antik ve modern tekniklerin harmanlandığı enfes yemekler sunuyor. Şehrin mutfağı, UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na (UCCN) "gastronomi şehri" olarak dâhil edildikten sonra yeniden gündemde" Hatay mutfağı, Akdeniz'e özgü sebze tariflerinin, et ağırlıklı Arap yemekleriyle buluşmasının güzel bir karışımıdır. Tatlıya düşkün olanlar için Hatay'ın tatlılarda baş tacı olarak kabul edilen künefe, ayrıca Osmanlı mutfaklarında da meşhurdur. Türk kahvesi aileleri veya komşuları bir araya getiren vazgeçilmez bir içecektir. Bir fincan kahvenin kırk yıllık hatırı vardır; biriyle bir fincan kahve içerseniz, unutulmaz bir bağınız olur anlamına gelir. Bu aynı zamanda toplumun misafirperver tarafını da gösterir.⁴¹

Künefe

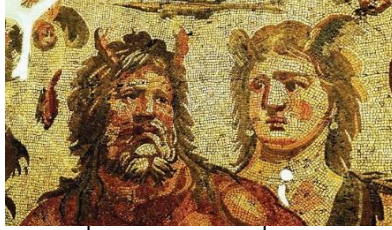
Kebap

Türk kahvesi

⁴¹ <https://www.tooistanbul.com/en/turkish-cuisine/>

Mozaikler Şehri: Mozaik koleksiyonu bakımından dünyada bir ilk olan Hatay Müzesi'nde M.S. 2-5. Yüzyıllara ait mozaikler mimari mekanlarla birlikte sergileniyor. Bir otel inşaatı sırasında ortaya çıkarılan mozaikler, Antiochia'nın ilk kurulduğu M.Ö. 2. yüzyıla kadar uzanıyor.

Mozaikler

Müzik ve Dans: Türk Halk Müziğinin temel çalgılarından biri bağlamadır. Bu telli müzik aleti uzun saplıdır ve tezene ile kullanılır. Kökeni Asya'daki lavtadan gelmektedir ve Anadolu'ya kadar ulaşmıştır. Bu bölgeye özgü bir diğer müzik aleti tefdir, bazen def olarak da yazılabilir. Ahşap bir çerçevenin etrafına gerilmiş ve parmak uçlarıyla oynanan deri kılıf ile yapılmıştır.

Halay, ülkenin güneyindeki kutlamalar, düğünler ve festivaller gibi etkinliklerde geleneksel bir dans olarak yaygın bir şekilde oynanır. Türk oryantal dansı olarak bilinen Çiftetelli artık bir tür halk müziği olup, yöresel kökenlerini anlatan şarkı isimleriyle de bu alanda icra edilmektedir.

Bağlama

Tef

Halay

Çiftetelli

İpekçilik ve Cam Sanatı: Hatay, ipek üretimi ve imalatıyla da tanınır. Ancak ipekçilikle uğraşan köy ve ailelerin sayısı 1980'lerden itibaren keskin bir şekilde azalmıştır. İpekböcekçiliği faaliyetleri ve geleneksel ipek dokumacıları az olsa da bu kültür hala yaşamaktadır.

İpekçiliğin yanı sıra camcılık da yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çeken önemli bir sanattır. Cam süsleme ve cam sanatının ilk ustalarının dünyada camın ilk üretildiği yerler olan Antakya(Hatay)'da üretime başladıkları söylenmektedir. Binlerce yıllık bir geçmişe sahip olan Antakya cam üfleme sanatı günümüzde birkaç usta tarafından icra edilmektedir.⁴²

⁴² <http://yeelondon.org.uk/2018/03/15/talk-sericulture-in-hatay/>

Bölüm 3 – Kültürel yerel ortaklar, tanıtım ve faaliyetler

Türkiye zengin bir kültüre ve tarihe sahiptir. Hatay ili, sınırları içerisinde birçok medeniyeti bünyesinde barındırması ve sayısız kültürel farklılığı bünyesinde barındırması bakımından önemli bir role sahiptir. Bu projede kilit rol oynayacak yerel ortaklar, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Antakya Devlet Konservatuvarı, Belen Halk Eğitim Merkezi ve İskenderun Çağdaş Musiki Derneği' dir. Bu üç kilit kurum, proje süresince sanattan müziğe farklı rollerde işbirliği yapacak ve proje hedeflerine ulaşmasına katkıda bulunacaktır.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Antakya Devlet Konservatuvarı:

2018 yılında eğitim-öğretim hayatına başlamıştır. Konservatuar, öğretim kadrosunu tamamladıktan sonra 2018 yılında özel yetenek sınavı ile 30 öğrenciyi Türk Müziği Bölümü'ne kabul etmiştir. 2019 yılında 30, 2020 yılında 30 öğrenci alan Konservatuar, eğitim hizmetini toplam 77 öğrenci, 13 öğretim görevlisi ve 5 görevli memur ile sürdürmektedir. Antakya İli Merkez İlçede Tayfur Sökmen Yerleşkesinde yer almaktadır.

Konservatuar Türk Müziği Bölümü'nde, temel düzeyde Batı müziği teorisi ile birlikte ileri düzeyde Türk Sanatı ve Türk Halk Müziği dersleri verilmektedir. Türk Müziği alanında bağlama, ud, kanun, ney, klarnet ve keman derslerinin yanı sıra tüm öğrenciler yeteneklerine göre temel piyano ve şan eğitimi dersleri alırlar.

İleride Opera-Şan, Müzikoloji ve Batı Müziği Bölümleri açılacaktır. Ulusal ve uluslararası etkinliklerde çeşitli müzik konserleri ve halk oyunları düzenlemektedir.

Belen Halk Eğitim Merkezi: Halk Eğitim Merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'ne bağlı bir taşra birimidir. Örgün eğitim çağı dışında kalan veya örgün eğitim ile birlikte mesleki ve sosyal-kültürel bilgi ve beceri kazanmak isteyenler için boş zamanlarını olumlu değerlendirmeyi, kişisel gelişimlerine katkı sağlamayı ve gelirlerini artırmayı amaçlayan resmi eğitim kurumlarıdır.

Hatay Belen Halk Eğitim Merkezi 1992 yılında kurulmuştur. Hatay'ın Belen ilçesinde bulunmaktadır. Şu anda 72 alanda toplam 3636 kursla hizmet vermektedir. Bunlar:

Okuma-Yazma Kursları: Halk Eğitim Merkezi tarafından insanlara okuma yazma öğretmek amacıyla açılır.

Mesleki ve Teknik Kurslar: Beceri Geliştirme ve Meslek Edinme Beceri Geliştirme-Mesleki ve teknik eğitim almamış veya eksik eğitim almış kişileri mesleğe hazırlamak, bir işyerinde çalışabilecek ve kendi işini kurabilecek bilgi ve becerileri kazandırmak amacıyla düzenlenir.

Meslek Edinme – İşgücü piyasalarının ihtiyaç duyduğu ve iş sahibi olmak isteyenlerin yetiştirilmesini amaçlar.

Sosyal ve Kültürel Dersler: Toplumun kültürel düzeyini yükseltmek, insanların sosyal ve kültürel gelişimini desteklemek, bilgi ve beceri kazanmak, eksik genel eğitimlerini tamamlamak. bir yüksek öğrenim sınavına hazırlanmak, kültürel değerlerimizi korumak, insanların boş zamanlarını daha kaliteli ve verimli geçirmelerini sağlamak için düzenlenmiştir.

İskenderun Çağdaş Musiki Derneği: Bu dernek, 2007 yılında değerli müzisyenler ve akademisyenler tarafından Hatay'da kurulmuştur. Türk sanat müziğini yaşatmak, müzikseverleri bir araya getirmek ve konserler vererek topluma kültürel bir anlam kazandırmak amacıyla kurulmuştur.

Keman, kanun, ney, gitar, klarnet gibi belirli müzik aletlerine hakim müzisyenler vardır. Dernek, İskenderun Konser Salonu, Hatay Huzurevi, İskenderun Kız Öğrenci Yurdu vb. farklı yerel kurumlarda konserler düzenlemekte ve icra etmektedir.

Ney (müzik aleti)

Kanun (müzik aleti)

Kopuz

Bölüm 4 – COVID-19 bağlamında kültürel durum

Koronavirüs nedeniyle dünya durma noktasına gelirken dünya genelinde eğlence ve sanat sektörü de aynı şekilde durma noktasına geldi. Pandemi ortamında kültür ve sanat üretimi ve tüketimi yavaşladı. Türkiye genelinde sinema salonları, kafeler ve diğer mekânlar hala kapalı. 39. İstanbul Film Festivali de ertelendi ve Salon İKSV ve İKSV Alt Kat gibi mekânlardaki tüm etkinlikler iptal edildi. Haziran ayında yapılması planlanan 49. İstanbul Müzik Festivali ve Temmuz ayında yapılması planlanan 27. İstanbul Caz Festivali sonbahara ertelendi.⁴³

Canlı performansların yerini dijital performans aldı. Hâlihazırda İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV), paydaşları ve sanatçılarıyla işbirliği içinde yeni dijital projeler geliştirmek ve yeni içerikler üretmek için çalışmalarını sürdürüyor. Sanal turlarla müzelere online erişim sağlandı.⁴⁴

Türkiye'de kültür ve sanat açısından zor bir yıl oldu. Virüsün Türkiye'de ilk görüldüğü Mart ayında Devlet Tiyatroları (DT), Devlet Opera ve Balesi (DOB), Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı korolar, bölge orkestraları ve sinema salonları tüm etkinliklerinin fişini çekmek zorunda kaldı.

Mart ayında kapanan DOB, Eskişehir, Efes, Aspendos opera ve festivallerinde yer alırken, yaz aylarında İstanbul Opera Festivali ve Bodrum Kaleiçi Etkinlikleri sıkı tedbirler altında gerçekleştirildi. Devlet Opera ve Balesi, sıkı koronavirüs önlemleri kapsamında Eylül 2020'de yeniden perdeleri açtı. Az sayıda sanatçının yer aldığı eserler sınırlı bir izleyici kitlesine sunuldu.⁴⁵

Bu yıl da pandemi nedeniyle sinema salonlarını kapatmak zorunda kalan sinema işletmecileri, yapımcıların yerli ve yabancı filmlerin gösterim tarihlerini ertelemesi nedeniyle alışveriş merkezlerindeki sinema salonlarının kiralalarını ödeyemedi.

Mart 2020'de kapanan sinema salonları, Ağustos ayında açılmasına rağmen bu durum uzun sürmedi ve Kasım ayında sinema sahipleri ayakta kalmakta zorlandıkları için izleyicileriyle buluşamayacaklarını bildirdiler.

Kültür Bakanlığı, COVID-19'un yol açtığı zorluklar nedeniyle zincir sinemalar dışındaki sinema salonlarına "Yurtiçi Film Gösterim Desteği" adı altında 15 milyon liralık destek paketi vereceğini duyurdu. 2020 yılında sinema sektöründeki 234 projeye 46 milyon lira finansman desteği sağlandı. 2019 yılına göre sektöre verilen destek bu yıl yüzde 22 arttı.

Diğer taraftan kongre, konferans, seminer, konser, fuar ve lunapark giriş ücretlerine ilişkin KDV oranları ise yılsonuna kadar yüzde 8'e indirildi. Sinema, tiyatro, opera, operet, bale, müze giriş ücretlerinde de KDV oranları yılsonuna kadar yüzde 1'e

⁴³ <https://www.dailysabah.com/arts/events/the-world-after-pandemic-turkish-culture-and-arts-sectors-future-plans>

⁴⁴ <https://www.trtworld.com/magazine/cultural-events-in-turkey-during-these-pandemic-days-36684>

⁴⁵ <https://www.hurriyetdailynews.com/2020-a-hard-year-for-culture-and-arts-in-turkey-161105>

Türkiye'de pandemi döneminde çok az etkinlik yapıldı. Bunlardan biri de Nisan 2021'de başkent Ankara'da düzenlenen Sanat Fuarı'ydı. Girişte ücretsiz maske dağıtıldı ve fuar alanı düzenli olarak dezenfekte edildi.

İstanbul Modern Sanat Müzesi (İstanbul Modern), Pera Müzesi, Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi ve Arter müzesi, yaklaşık üç ay kapalı kaldıktan sonra koronavirüse karşı önlemlerle yeniden açılan çağdaş sanat mekânları arasında yer alıyor. Tüm müzelerde girişte vücut ısısının ölçülmesi, ellerin dezenfekte edilmesi ve maske takılması zorunlu kurallar arasında yer alıyor.⁴⁶

1 Eylül 2020'de başlayacak olan yeni sahne sanatları sezonu için de koronavirüse karşı gerekli önlemler alındı. Kültür ve Turizm Bakanlığı, açık hava alanlarının yanı sıra seyircilerin kontrollü bir şekilde gireceği salonları da kullanacaklarını duyurdu. Herkes sosyal mesafeye dikkat ederken, maske takarken ve hijyen kurallarına riayet ederken, oyunlar daha küçük bir izleyici kitlesi için minimum oyuncu kadrosuyla oynanacak.

Uluslararası Efes Opera ve Bale Festivali'nin 21 Temmuz 2020'de İzmir'de düzenlediği konserde seyirciler sosyal mesafe ve maske kurallarına göre oturdu. Yetersiz havalandırmaya sahip sahnelerin pandemi sonuna kadar açılmayacağını yanı sıra, özel bilet gişelerinin kurulacağı ve seyirciler için ateş kontrolü, biletlerde QR kodları ve kolaylaştırıcı dijital bir uygulamanın olacağı da belirtildi.

Bakan, Sanat Cepte akıllı telefon uygulaması aracılığıyla tüm etkinliklere kolayca erişebilecek ve biletlerini alabileceklerini de sözlerine ekledi. Herkes uygulamayı indirebilecek, etkinlik programlarına erişebilecek ve dijital biletlerini kolayca alabilecek. Ayrıca, güvenli kantin ve tuvalet ziyaretlerini sağlamak için etkinlikler arasındaki molalar uzatılacaktır.

Pandemi nedeniyle orkestralar ve konserler iptal edildi veya süresiz olarak askıya alındı, bu nedenle birçok kuruluş ve bireysel sanatçı çevrimiçi etkinlikler sunmaya yöneldi. Müzisyenler ve şarkıcılar, kişisel sosyal medya hesapları üzerinden evlerinden performanslar sunmaya başladı. Canlı akış, sanatçılar için popüler bir araç haline geldi.

⁴⁶ <https://www.aa.com.tr/en/culture/art-fair-in-turkey-under-covid-19-restrictions-draws-interest/2196985>

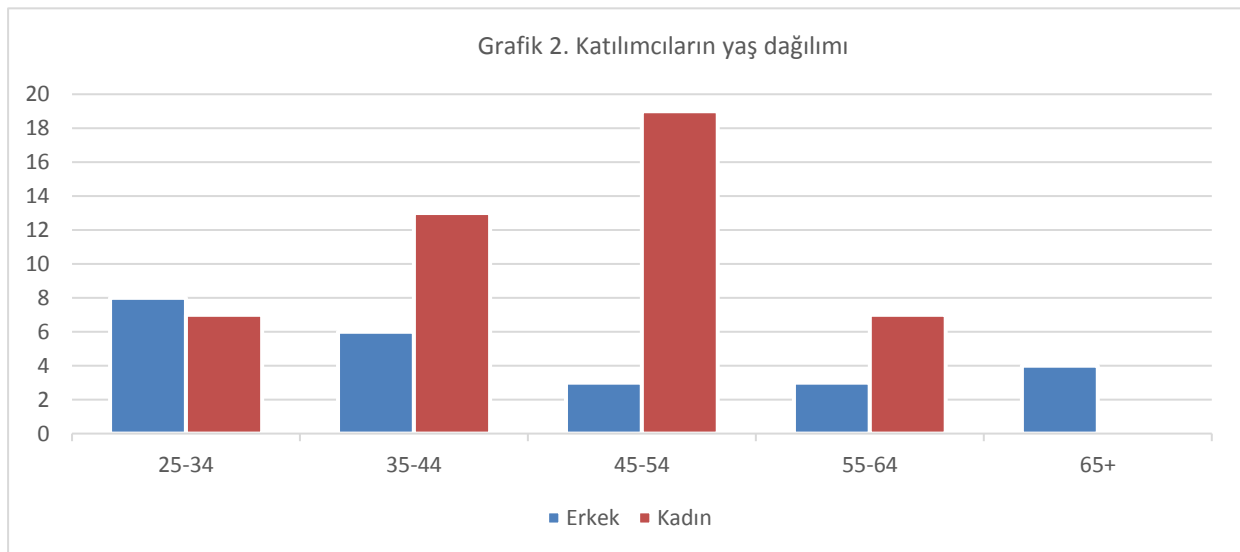
Bölüm 5 – Veri toplama ve verilerin analizi

Ülkedeki mevcut sanatsal durum hakkında veri toplamak için Erasmus+ 'restART for ART' projesine, Türkiye'den toplamda 77 kişi katılmıştır.

Çalışmadaki katılımcıların cinsiyetlere göre oranı; 77 katılımcının %64'ü (49) bayan ve %36'sı (28) erkekti. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımı Grafik 1'de verilmiştir.

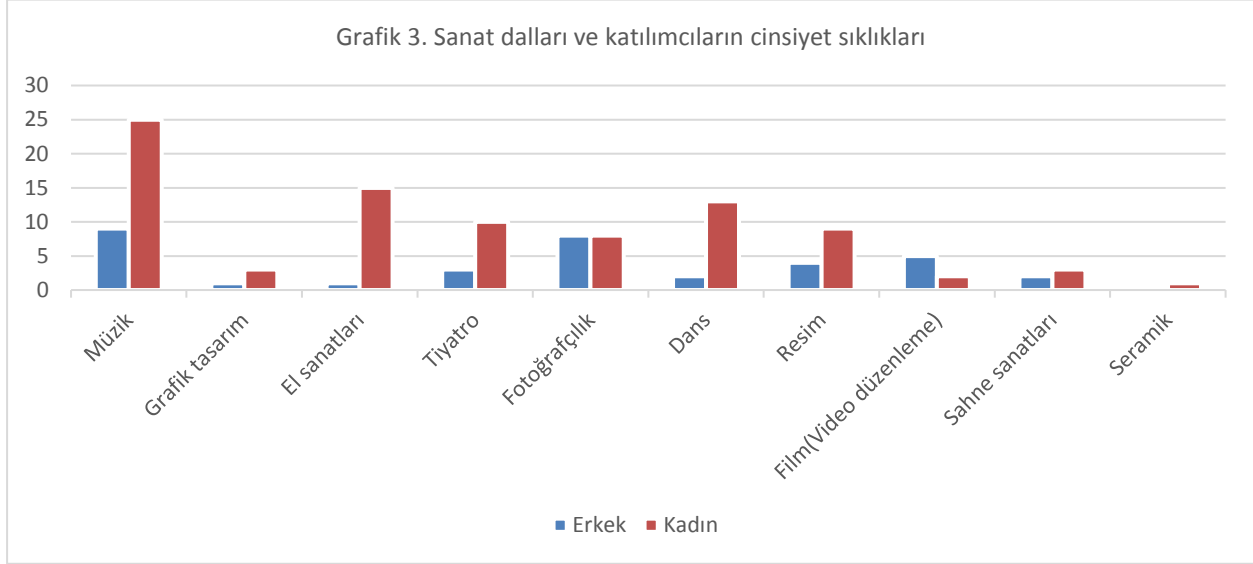

Katılımcıların yaş dağılımını göz önünde bulundurursak, en yüksek katılımcı sayısının 45-54 yaş aralığında olduğunu söyleyebiliriz. Araştırmada 65 yaş üstünde bayan katılımcı yoktur. Katılımcıların cinsiyetlerine göre yaş dağılımları aşağıda Grafik 2 'de verilmiştir.

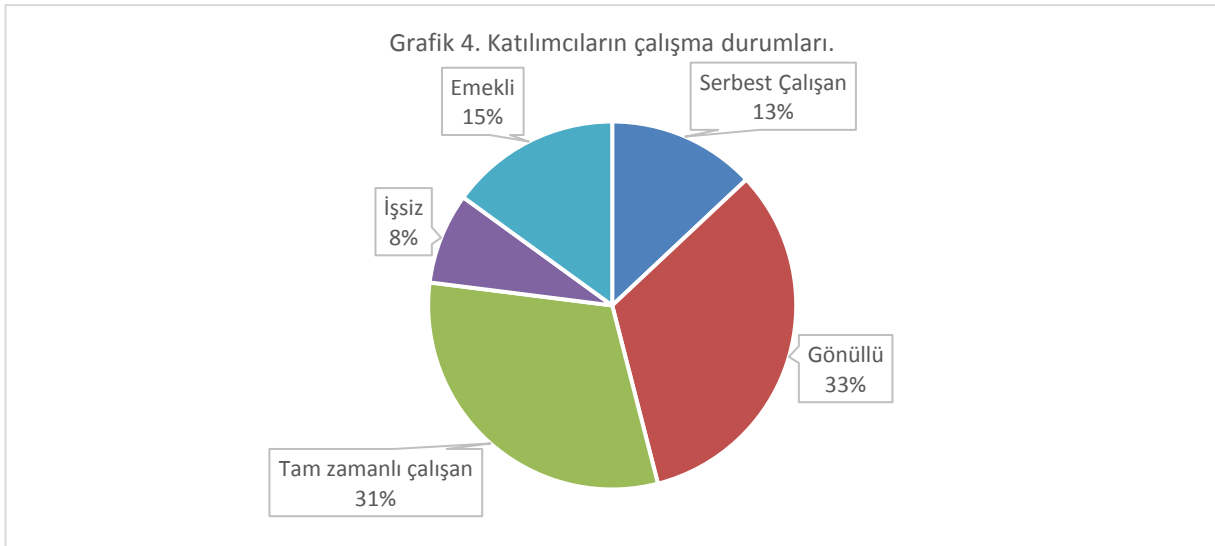

Katılımcılar; sanat dalları arasından, tiyatro, müzik, resim, zanaat, dans, grafik tasarımı, film, fotoğrafçılık ve sahneye koyma sanatları ile ilgili olduklarını belirttiler.

Katılımcılardan birisi, araştırmada sunulan seçeneklerin dışında, seramik heykelticiliği ile ilgilendiğini belirtti. Katılımcılar en çok müzik, en az grafik tasarımı ile ilgililer. Müzikten sonra katılımcılar en çok fotoğrafçılık, zanaat, dans, resim ve tiyatro ile ilgililer. Sanat dalları ve katılımcıların cinsiyet sıklıkları Grafik 3 'de verilmiştir.

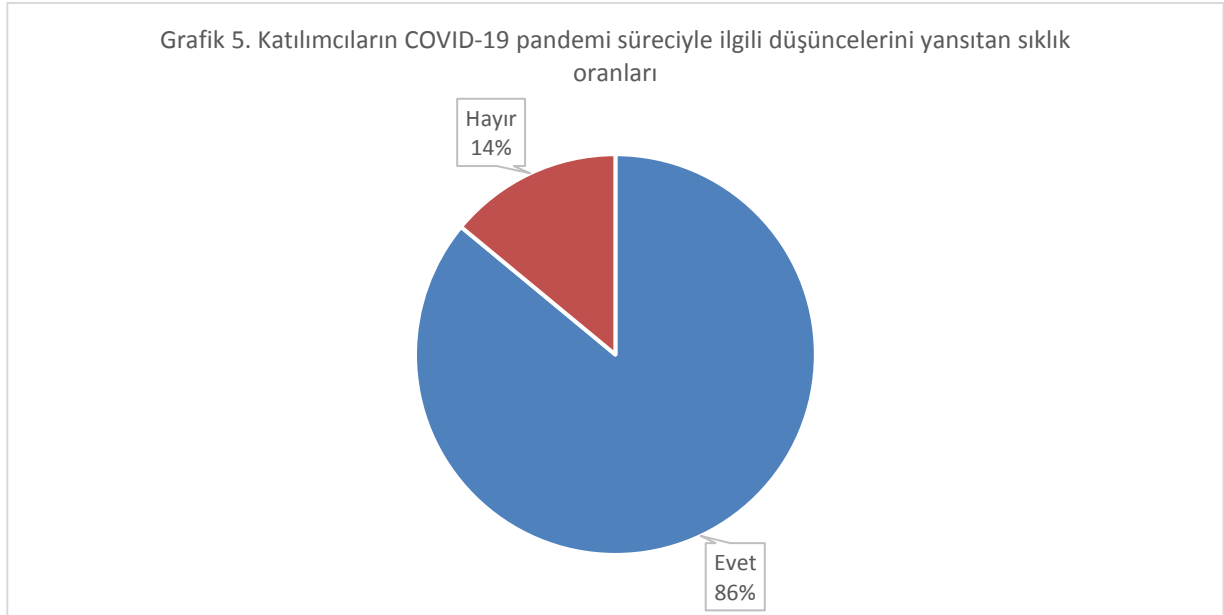
Çoğu katılımcı (29) işlerini, sanat alanında gönüllü bir şekilde çalışma olarak tanımladı. Bazı katılımcılar (12) emeklidir. Gönüllülerin yüksek rakamı, katılımcıların hayatlarında sanatı çok sevdiklerini ve sanat ile ilgilenmek istediklerini yansıttı. Katılımcıların hiçbirisi durumunu yarı-zamanlı işçi olarak tanımlamadı. Katılımcıların şu anki çalışma durumları Grafik 4'de verilmiştir.

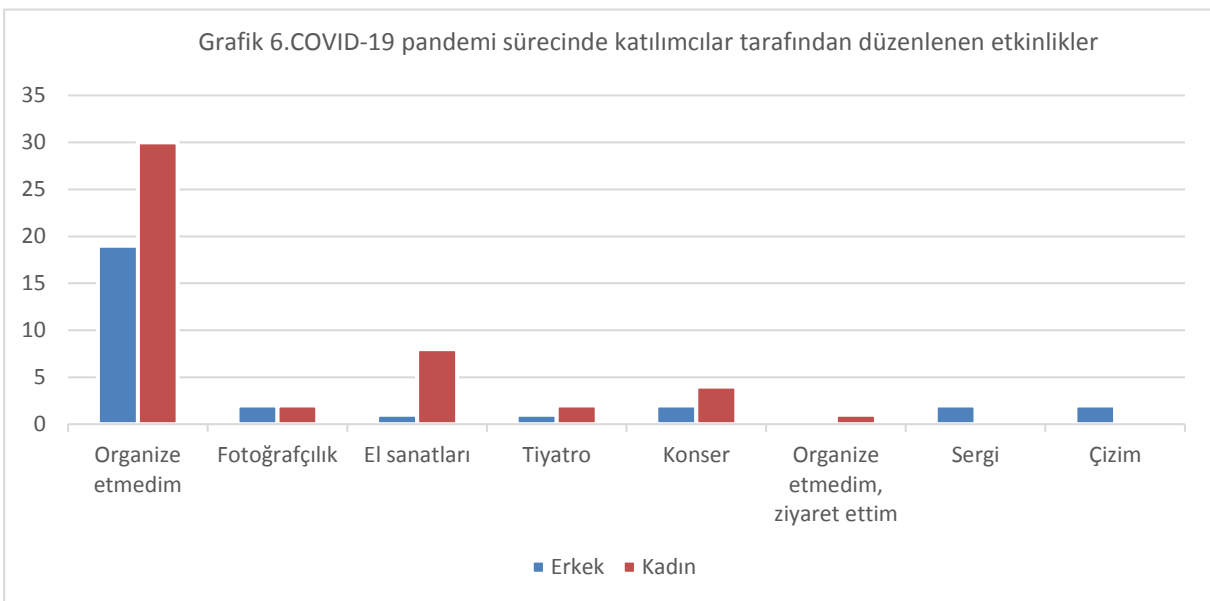
COVID-19 durumunun sanatçılar açısından değerlendirilmesi

Bu bölümde, katılımcıların COVID-19 durumuna bakış açıları pek çok değişken açısından analiz edilmiştir.

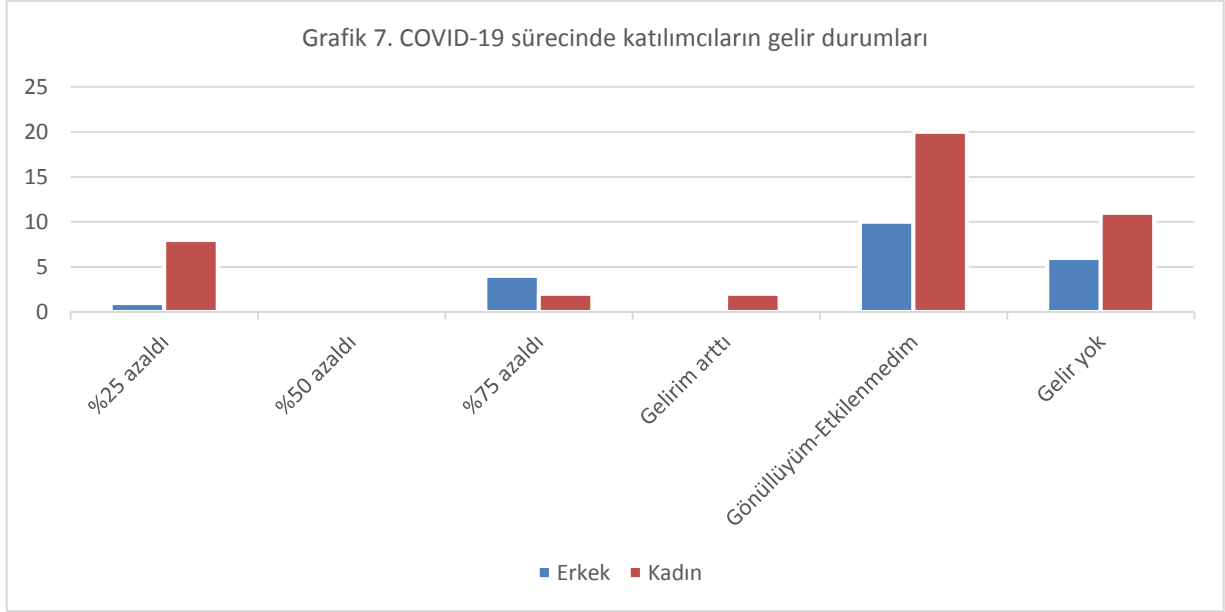
Katılımcılar COVID-19 pandemisinin sanat çalışmalarını olumsuz etkilediğini düşünmektedir. Katılımcıların sadece %14'ü bu seçeneğe 'hayır' yanıtını vermiştir. Katılımcıların bu düşüncelerini yansıtan oranlar Grafik 5'te verilmiştir.

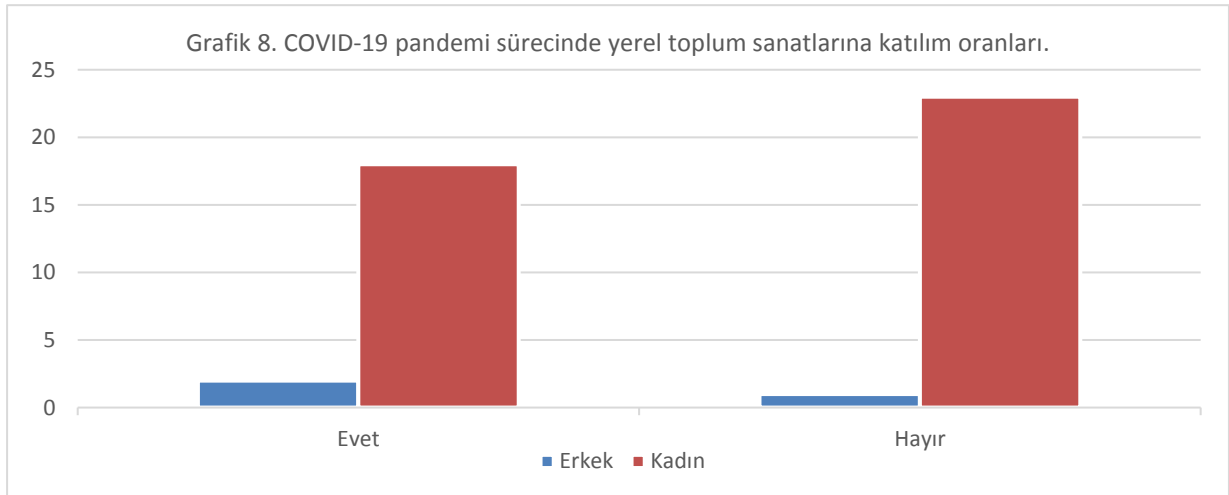
Katılımcıların çoğu (49) COVID-19 pandemisi süresince etkinlik düzenlemediklerini belirtti. Diğer katılımcılar; zanaat, fotoğrafçılık, konser, tiyatro organizasyonları düzenlediklerini belirtti. COVID-19 pandemisi süresince katılımcılar tarafından düzenlenen etkinlikler Grafik 6'da verilmiştir.

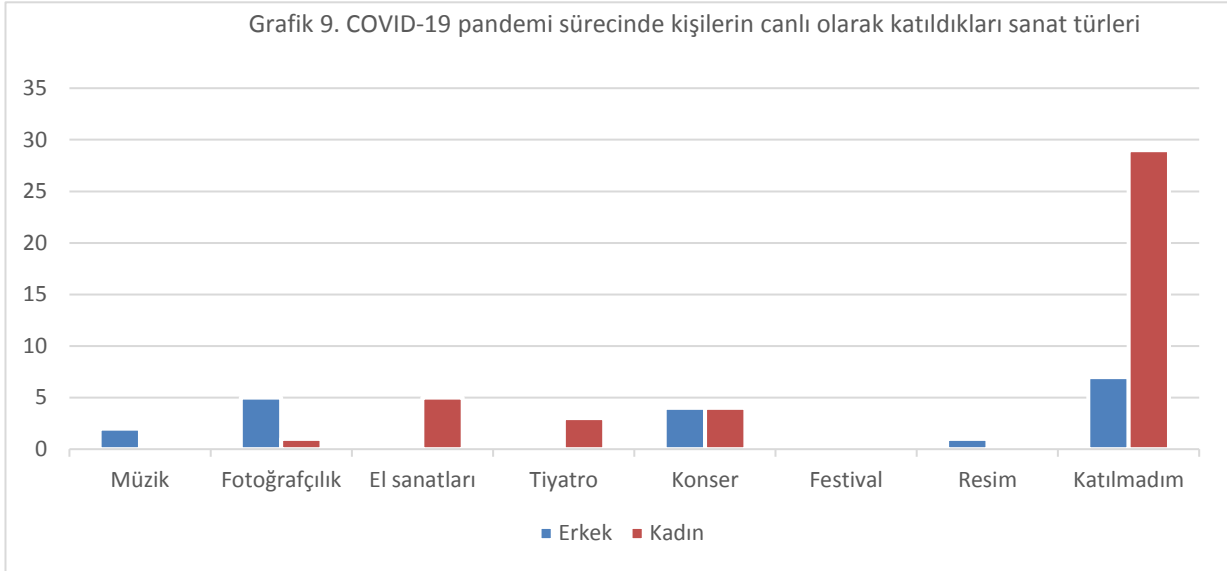
Katılımcıların çoğu (33), sanat ile gönüllü olarak ilgilendiklerini ve bunun sonucu olarak gelir açısından etkilenmediklerini belirtti. Ancak, 21 katılımcı pandemi boyunca hiçbir gelir elde etmediklerini belirtti. 9 katılımcı gelirlerinin %25 oranında azaldığını belirtti. Bu oranlar katılımcıların COVID-19 pandemi sürecinden, ekonomik yönden olumsuz olarak etkilendiklerini göstermektedir. Katılımcılardan sadece 2 bayan pandemi sürecinde gelirlerinin arttığını belirtti. Katılımcıların gelir durumlarına ilişkin düşüncelerini yansıtan bulgular Grafik 7’de verilmiştir.

Katılımcıların COVID-19 pandemi sürecinde yerel etkinliklere katılımlarına ilişkin cevapları birbirine yakındır. Ancak, pandemi sürecinde yerel etkinliklere kadınların katılım oranı erkeklere kıyasla daha çok olduğu görülmektedir. COVID-19 pandemi sürecinde, yerel toplum sanatları ve kültürel gelişim etkinliklerine katılım oranları Grafik 8’de verilmiştir.

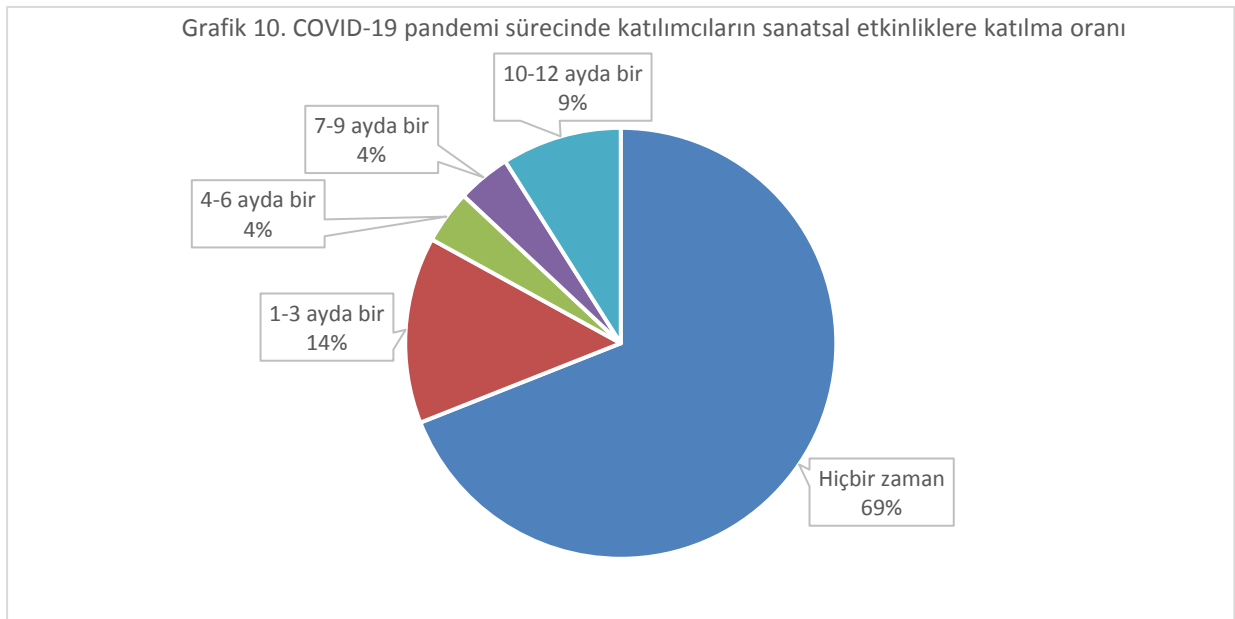

Katılımcıların çoğu (44), COVID-19 pandemi sürecinde hiçbir etkinliğe katılmadıklarını belirtti. Ancak, bazı katılımcılar fotoğrafçılık, zanaat, tiyatro, konserve müzik etkinliklerine bireysel olarak katıldıklarını belirtti. Katılımcıların yer aldığı etkinlikler Grafik 9'da verilmiştir.

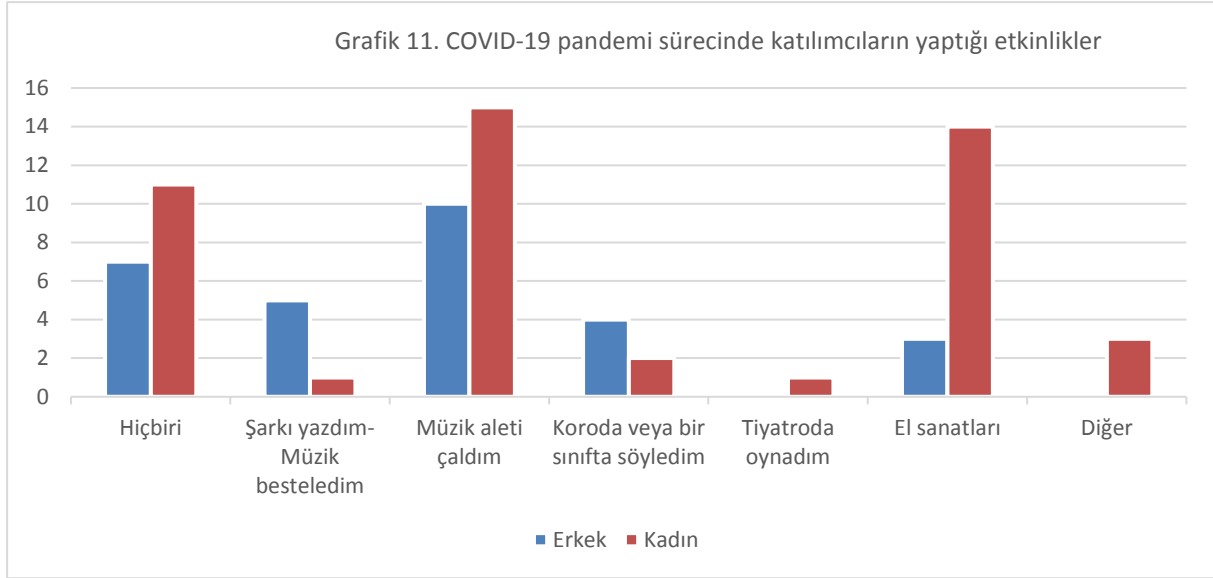

Katılımcıların çoğunluğu (%69) COVID-19 pandemi süreci boyunca hiçbir etkinliğe katılmadıklarını belirtti. Ancak bazı katılımcılar her 1-3 ayda bir kez etkinliklere katıldıklarını belirtti. Bulgular, pandemi sürecinde katılımcıların etkinliklere katılma sıklığının düşük olduğunu göstermektedir.

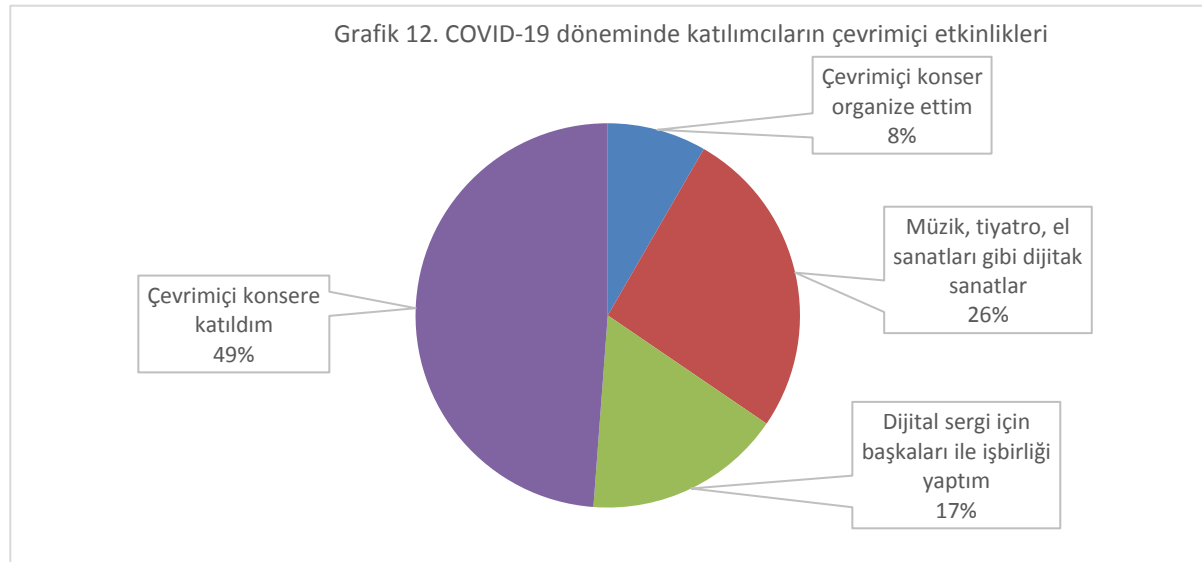
Grafik 10 pandemi sürecinde katılımcıların etkinliklere ne sıklıkla katıldığını göstermektedir.

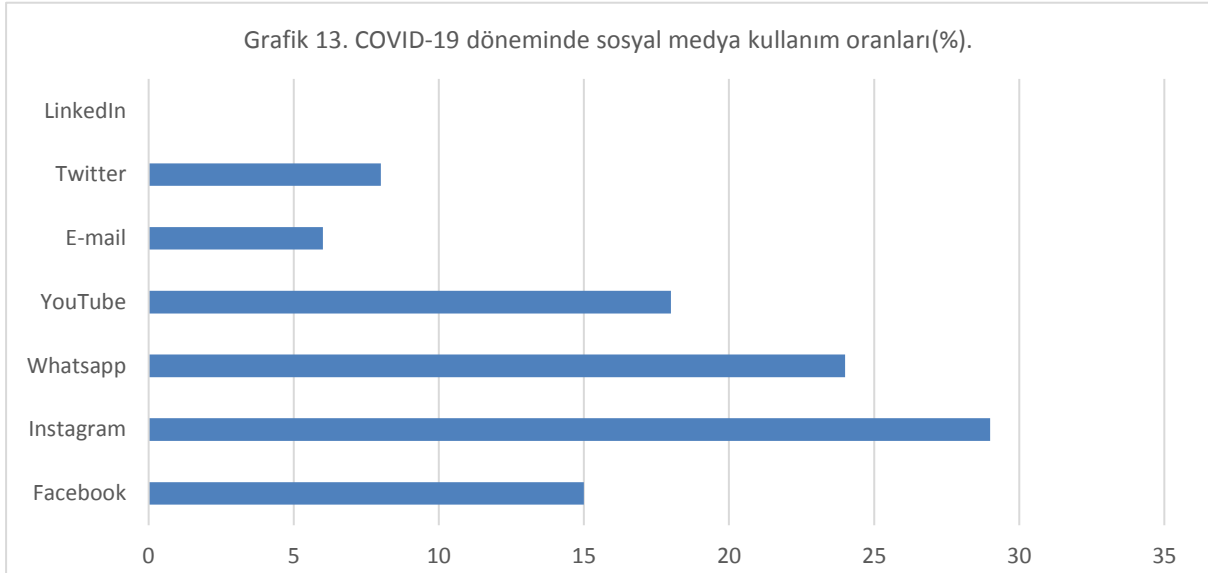
Katılımcıların çoğu (46) COVID-19 pandemi süreci boyunca bir müzik enstrümanı çaldıklarını ve el sanatları yaptıklarını belirtti. Bazı katılımcılar bir koro veya sınıf içinde bir performans sergilediklerini, şarkılar yazıp bestelediklerini ve tiyatrolarda rol aldıklarını ifade ettiler. 18 katılımcı herhangi bir etkinliğe katılmadıklarını belirtti. 4 katılımcı seramik ve boyama etkinlikleri yaptıklarını belirtti. Katılımcıların yaptığı aktiviteler Grafik 11’de verilmiştir.

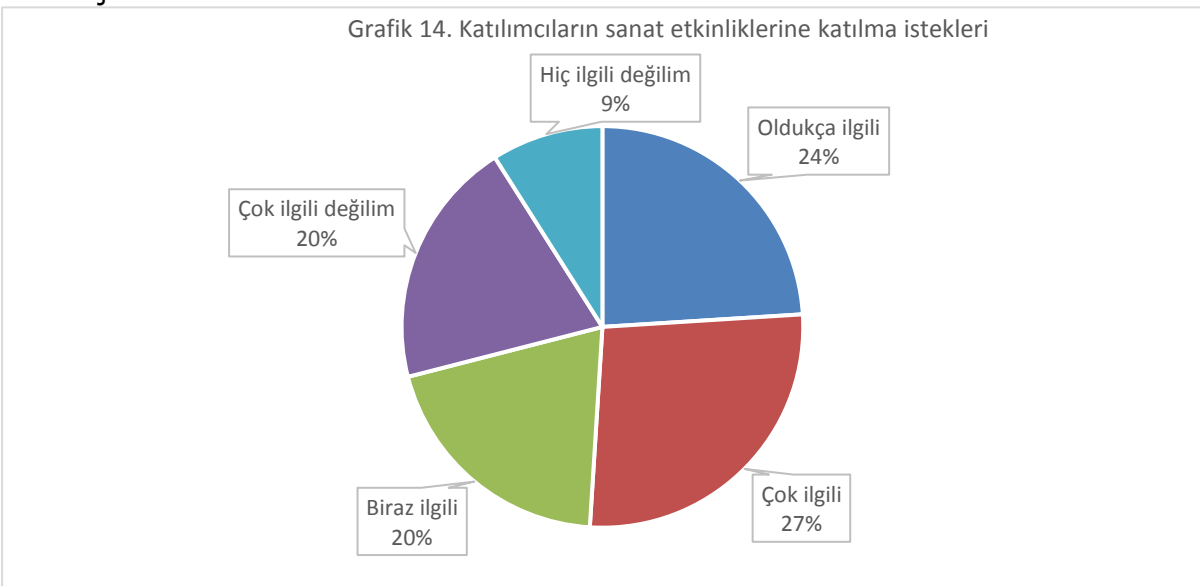
Katılımcıların çoğu (%41) çevrimiçi konserlere katıldı. Bazı sanatçılar (%22) müzik, tiyatro ve el sanatları gibi dijital sanatlar oluşturdular ve dijital sergiler açmak için diğerleri ile işbirliği yaptılar. En az yapılan çevrimiçi etkinlik konser organize etmeydi. Katılımcıların çevrimiçi etkinlikleri Grafik 12’de verilmiştir.

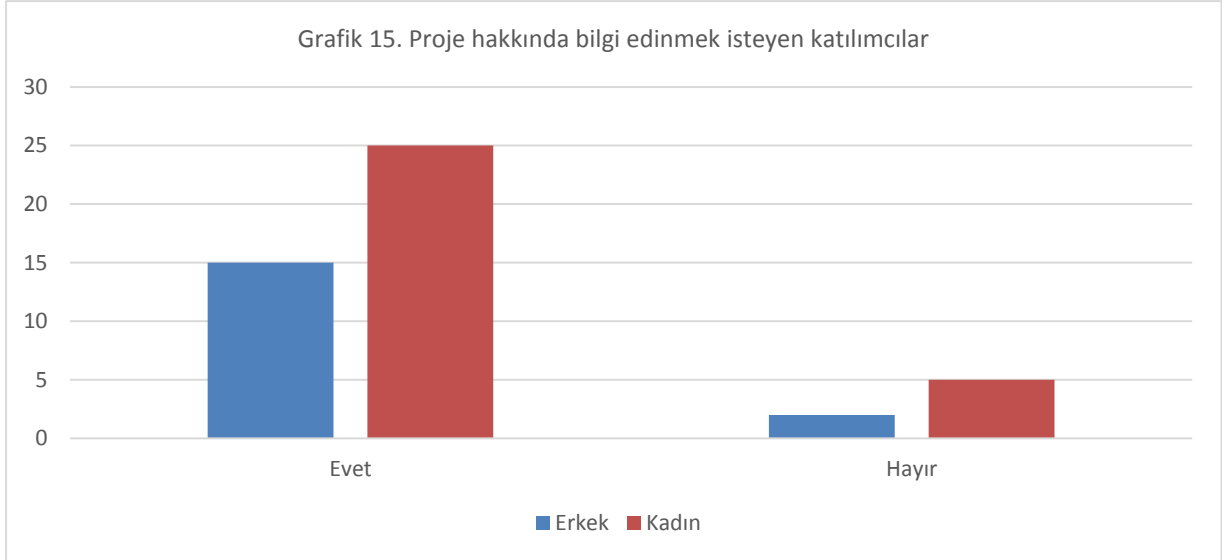
COVID-19 pandemi süresince, çoğu katılımcının (%29) diğer sanatçılarla iletişim kurmak için Instagram ve WhatsApp kullandığı görülmektedir. Bunların, iletişim kurmak için %18'i YouTube ve %15'i Facebook kullanmıştır. LinkedIn kullanan kimse yoktur. Katılımcıların COVID-19 pandemi süreci boyunca diğerleri ile iletişim kurmak için sosyal medya kullanım oranları Grafik 13'de verilmiştir.

Son zamanlardaki sanat etkinliklerine katılmaya ilişkin katılımcıların bakış açıları çeşitlilik vardır. Katılımcıların çoğu sanatsal etkinliklerine ilgi duymakta ve bu etkinliklere yeniden katılmayı istemektedir. Ancak, sayıları az olsa da bazı katılımcılar bugünlerde sanat etkinliklerine canlı olarak katılmaya istekli olmadıklarını belirtti. Bu, bazı katılımcıların pandemi sürecinden olumsuz olarak etkilendiğini göstermektedir. Katılımcıların sanatsal etkinliklere katılma isteğini gösteren oranlar Grafik 14'de verilmiştir.

Katılımcıların fikirlerinden, düzenlenecek olan Erasmus+ 'restART for ART' projesi ile ilgili bilgi almak istedikleri anlaşılmaktadır. Katılımcıların çoğu (58) bu proje hakkında bilgi edinmek istediklerini ve bu projeye katılmaya istekli olduklarını belirttiler. Katılımcıların 19'u proje hakkında bilgi edinmek istemediklerini belirtti. Bu, insanların hala pandemi sürecinin etkisi altında olduklarını göstermektedir. Katılımcıların fikirleri değerlendirildiğinde, bayan katılımcıların erkeklere göre daha çok katılmak istedikleri söylenebilir (Grafik 15).

Veri Analizinin Sonucu

Bu araştırmaya, Türkiye'den toplamda 49'u bayan ve 28'i erkek olmak üzere 77 kişi katılmıştır. Katılımcıların yaş dağılımı değerlendirildiğinde, 45-54 yaş aralığında en fazla katılımcının olduğu söylenebilir. 65 yaş üzerinde bayan katılımcı bulunmamaktadır. Katılımcılar en çok müzik ile ilgilenirken en az da grafik tasarımı ile ilgilenmektedir. Müzikten sonra, katılımcılar en çok fotoğrafçılık, el sanatları, dans, resim ve tiyatro ile ilgilenmektedir. Çoğu katılımcı (29) sanat alanındaki çalışma durumunu gönüllü olarak açıklamıştır. Gönüllülerin büyük bir kısmı hayatlarında sanatı sevdiklerini ve sanat ile ilgilenmek istediklerini yansıtmaktadır.

Katılımcılar COVID-19 pandemi sürecinin sanat çalışmalarını olumsuz etkilediğini düşünmektedir. Çoğu katılımcı (49) COVID-19 sürecinde etkinlik organize etmediklerini belirtti. 21 katılımcı pandemi süreci boyunca hiç gelir elde etmediklerini belirtti. Ancak, katılımcıların çoğu (33) sanat ile gönüllü olarak ilgili olduklarını ve bundan dolayı gelir bakımından etkilenmediklerini belirtti.

COVID-19 pandemi sürecinde, katılımcıların yerel etkinliklere katılma oranının erkeklere kıyasla çoğunlukta olduğu görülmektedir. Çoğu katılımcı (44) COVID-19 pandemi süreci boyunca hiçbir etkinliğe katılmamıştır. Ancak, bazı katılımcılar fotoğrafçılık, el sanatları, tiyatro, konser ve müzik etkinliklerine bireysel olarak katılmıştır. Katılımcıların çoğu (46) COVID-19 sürecinde bir müzik aleti çaldıklarını ve el sanatları ile ilgilendiklerini belirtti.

Çoğu sanatçı (%29) COVID-19 pandemi sürecinde diğer sanatçılar ile iletişim kurmak için Instagram ve WhatsApp kullanmaktadır. Bunların %18'i YouTube ve %14'ü Facebook kullanmayı tercih etmektedir. LinkedIn kullanan kimse bulunmamaktadır. Çoğu katılımcı yeniden sanatsal etkinliklerle ilgilidir ve etkinliklere katılmak istemektedir. Ancak, sayıları az da olsa, bazı katılımcılar etkinliklere katılmaya istekli olmadıklarını belirtti. Katılımcıların çoğu (58), düzenlenecek olan Erasmus+ 'restART for ART' projesi hakkında bilgi elde etmek ve projeye katılmak istediklerini belirtti.

Özetle, sanatçıların pandemi süreci boyunca etkinliklere katılmaya devam etmek istedikleri; ama yeni süreçte çevrimiçi etkinlikler düzenlemek yerine var olanlara katıldıkları sonucuna varılmıştır. Buna ek olarak, yeniden sanat etkinliklerine devam etmek istediklerini belirtmelerine rağmen bazı katılımcılar içinden geçtikleri süreçten etkilenerek yeni bir etkinlik yapmak istememektedir. Kısaca, sanatçıların etkinliklerini ve gelirlerini olumsuz olarak etkilemiştir. Ancak, sanat ile yeniden ruhen ilgilenmek isteyip istemediklerini tartışmaktadırlar. Bu araştırmaya dayanarak, aşağıdakiler tavsiye edilebilir:

- Pandemi sürecinin sanat üzerindeki etkilerini anlatan çalışmalar artırılabilir.
- Pandemi sürecinde sanatçıların yaşadığı ekonomik zorluklar desteklenebilir.
- Sanatın çevrimiçi olarak devam etmesine yardım edecek etkinlikler düzenlenebilir.
- Pandemiden sonra, yeni sürece uyum sağlamak amacıyla sanatçılar ve toplum için yeni etkinlikler düzenlenebilir.
- Geniş kapsamlı uluslararası sanat festivalleri, sanat ve toplumu bir araya getiren gücün yardımıyla düzenlenebilir.

Avrupa Komisyonu'nun bu yayının üretimine verdiği destek, yalnızca yazarların görüşlerini yansıtan içeriklerin onaylandığı anlamına gelmez ve Komisyon veya Ulusal Ajans içerdiği bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz.